

primejdioase, s'a organizat un muzău mic al alpiștilor unde figurează portretele și reliquiele victimelor munților. Mormintele victimelor sunt grupate în cimitirul din Zermatt.

Vetor

PRINCIPESE INDEPĂRTATE

Cele cinci persoane din ilustrație încarnează trei din principalele rase ale imperiului chinez.

Începând de la stânga spre dreapta, cea dintâi e o tânără chineză, damă de companie a marelui principe mongol care se află în mijlocul grupu-

Cum stau aceste bandouri ca suspendate în aer? Mister al științei capilare!

De sigur că acest monument de coafură e susținut pe teluri.

Coafura se completează printr'un bonet mic de formă piramidală în fața căruia e fixat un cerc de pietre prețioase. De sub bonet se lasă în jos, încadrând figura, rânduri de perle al căror număr variază după gradul de nobletă.

Se înțelege că un astfel de edificiu fraged impune principeselor mongole o imobilitate absolută când sunt în

Principesele poartă costume foarte bogate

lui. La stânga tinerei chineze se află o damă mongolă, aparținând castei aristocratice. A patra persoană e o princesă manciuriană. Costumul său național diferă foarte mult de acela al doamnei aristocrate din nordul Chinei, mai ales prin aranjamentul coafurei.

În sfârșit a cincea persoană e o altă princesă din Mongolia, clasă ca «princesă de clasa doua».

Fotografia nu poate da însă bogăția costumelor acestor doamne. Nimic de zis de costumul tinerei chineze, cu vesta sa violetă brodată cu negru și fusta de un roz esit. E ținuta comună a tuturor femeilor de condiție modestă din tot nordul imperiului.

Dar costumele celor trei princese mongole sunt o minunăție.

Coafurile sunt adevărate monumente. Impletit în coade foarte fine care cad parte pe piept, părul pornește din vârful capului spre a forma bandouri curioase care, împodobite cu piepțini bogați de aur, formează ca două arcuri între frunte și umeri.

vizită. Nenorocit l' d'abia îndrăsnesc să se miște. Demnitatea lor ar fi știrbită dacă monumentul capilar și-ar pierde simetria.

Coafura are o formă dintre cele mai bizare

Cât despre îmbrăcăminte, e o splendoare de lux și de artă, cu broderiile lor alese, de un colorit delicat, încercate cu o mulțime de fir de aur și argint.

Cel mai modest din aceste costume valorează o avere.

Blaz

PRIVELIȘTI DIN ȚARĂ

OLTUL ȘI LOTRUL

Defileul prin Carpați al Oltului constituie o serie de poziții pitorești, cele mai frumoase, ușor accesibile publicului prin faptul că sunt traversate de o linie ferată. Oltul este primul râu mare tumultuos și repede al țării, al doilea fiind Bistrița din Moldova; pe când însă de regulă acest din urmă este limpede, cel dintâi este mai des turbure, parecă ar aduce din Ardeal — pe care îl străbate — mahnirea sufletească a 4 milioane de români.

Până la Jibla-Călimănești, distanța în șes cea mai urâtă de parcurs delă București, sunt trenuri accelerate; mai sus, nu circulă decât trenuri de persoane.

Dela Jibla în sus intrăm în strămtoria Carpaților alcătuită de albia Oltului. E o splendoare: în mijloc Oltul, pe dreapta lui șoseaua, iar pe stânga linia ferată, acățate ambele de coastele dealurilor în care mai pe toată distanța sunt săpate în stâncă, așa că deoparte a fiecăreia curge apa, iar de alta muntele e ca un perete drept stâncos. Aceste locuri strâmte sunt întrerupte câte odată de câldări mai largi în care se văd mănăstirea Cozia, Brezoiu, stațiune climaterică de primul ordin, Căineni, Râul-Vadului, unde s'a proiectat a se clădi gara de frontieră (cea actuală de la Căineni fiind insuficientă; apoi încântătoarea poziție delă cantonul 37, unde trenul trece Oltul pentru a pătrunde în Transilvania; în această parte se află și compania a 2-a grănicerilor, al cărei local este admirabil întreținut de comandantul companiei.

Între Jibla și Brezoiu trenul trece prin patru tuneluri lungi, așa că excursioniștii, cari sunt foarte numeroși pe această distanță, fiind mare parte dintre vizitatorii stațiunii Călimănești-Căciulata, preferă să facă cu trăsura drumul pe această porțiune, pentru a putea admira mai bine frumusețile naturii. Unul din tunele este săpat sub poziția M-rei Cornet, care se vede deasupra intrării tunelului. Dela Râul Vadului în sus, linia ferată fiind trecută tot pe partea dreaptă a Oltului, din cauză că pe partea stângă muntele nu a mai îngăduit construirea ei, se vede spectacolul frumos a 3 dungii în 3 etaje formate: jos de Olt, pe coasta dealului șoseaua (apărată către Olt cu ziduri), iar mai sus linia ferată pe un terasament săpat în munte și sprijinit cu lucrări de artă.

Oltul intră în țară pe la cantonul 37, după ce a străbătut un defileu tot atât de măreț ca cel din țară, de la nord la sud, pe o distanță de vr'o 5 kilometri, între munții de pe versantul transilvănean al Carpaților, venind dinspre Alba Iulia și Făgăraș.

Pe toată distanța dintre defileurile Carpaților, el prezintă râuri importante cu văi admirabile numai pe partea dreaptă. În Transilvania e frumoasa vale a Lotrioarei, râu care pleacă tot din munte Lotrioarei, dar curge pe partea Transilvaniei; la frontieră e râul Vadului,

care formează de altfel cu cristalinele-l ape frontiera naturală spre Ardeal; mai jos e una din cele mai frumoase văi ale țării românești, valea Lotrului, care urcă dela Brezoiu spre creșterii munților. E în același timp de observat că tot pe partea dreaptă, mai jos, e întreg buchetul de stațiuni balneare și climatice ale Vălcii: Brezoiu și Cozia, citate, Căciulata, Călimăneștii, Olănești, M-reă Horezu, Ocnița, Ocnele mari, Govora.

Această situație a stațiunilor e consecința naturală a situației geografice, care prezintă pe malul stâng al Oltului mulți nalți, pe care se vede și acum zăpadă din partea Ardealului, între cari vestitul munte Negoiu de peste 2000 m., fără regim de râuri spre Olt și deci fără văi pe care să se înființeze drumuri accesibile. Numai dela Căineni pleacă spre Șuici și Curtea de Argeș o șosea destul de bună, dar atât de accidentată și pitorească, că s'a părăsit ideea de a se uni prin munți, paralel cu șoseaua, calea ferată de la Curtea de Argeș, cu cea de la Căineni. Această joncțiune ar scurta cu câteva ore drumul la frontieră spre Turnu roș, care acum face dela București un zigzag colosal la Pitești, apoi în jos pe Piatra-Olt, pentru a se sui apoi pe valea Oltului.

Pentru turiști însă, dacă înălțimile din stânga Oltului, în special Negoiu, sunt puncte de atracție, văile de pe dreapta, mai cu seamă a Lotrului, sunt vizitate de numeroase caravane de excursioniști. De la Brezoiu în sus pe acea vale, până la Malaia, este un drum de căruțe pe distanța de 30 km.; de acolo însă la Voineasa și Ursu nu se mai umblă de cât călare pe cai de munte sau pe jos, pe cărări strâmte și pe pripoare care șerpuesc la înălțimi vertiginoase, pe coasta dealurilor, deasupra prăpăstiei văii Oltului. Legenda spune, sprijinită pe fondul adevărat al sălbăciei acestor locuri, că pe timpul haiducilor, cei trei din urmă și a nume: Mălăești, Voinea și Ursu, după ce au făcut avere prădând pe Valea Oltului, mai ales pe timpul bălciului dela Rîureni când se scoboară multă marfă din Ardeal și se suie în schimb banii, — văzând că negustoria lor nu mai merge, s'au hotărât să devină oameni cinstiți și s'au așezat pe valea Lotrului, în locuri atunci încă neumblate, formând astfel cele trei sate sus citate.

Fapt e însă că și azi locuitorii acestor părți nu sunt de loc ospitalieri și s'unt foarte rapaci la socoteală. Splendoarea naturii trece însă aci grija tuturor nevoilor, mai ales dacă excursioniști sunt prevăzători și-și ia la drum tot ce le trebuie.

Totuși, acești munți în care ar trebui să domnească numai liniștea naturii asociată cu liniștea sufletească, sunt azi agitați și cu drept cuvânt. Și neliniștea e împotriva încălcării hotărâului de către unguri. O întreagă catenă de munți a fost răsluită astfel printr-o simplă aplicare strâmbă pe teren a unei convenții de delimitare din 1887. Convenția prevede vechile frontiere ale Olteniei, așa cum erau după retrocedarea ei de către austriaci în urma ocupației. Destul că tracatul între Turcia și Austria a cedat a-

cesteia Orșova și Mehadia, ca recompensă că Oltenia a fost restituită.

Când însă să se așeze pe teren semnalele de frontieră, ungurii au izbutit să însele comisia română, pretinzând bunăoară că râul Iacob, care nu e decât un afluent al râului Vadului — acesta trebuind a fi frontiera — e chiar râul Vadului și au mutat frontiera pe râul Iacob. Cu acest sistem au rămas în partea Ungariei mii de hectare de pădure seculară, pentru care un consorțiu de italieni plătesc peste 20 milioane, pentru

a o exploata, unei universități săsești, care s'a erijat în stăpână a întregii regiuni răpita.

Obștea locuitorilor români, adevărații proprietari, a colectat documente și hărți foarte importante dela Matei Basarab încoace, din care reese absolut evidentă dreptatea lor.

Pentru turiști însă, toată regiunea carpatică a Oltului prezintă un interes deosebit și merită a fi mai mult vizitată pentru natura splendidă a pozițiilor ei.

Turistul

REGATUL MUNTENEGRULUI

— Urmare —

Ofițerii de artilerie au adesea, ca instructori, colegi ruși detașați la Cetinge.

Căpitanii sunt plătiți cu 150 de coroane pe lună, celelalte grade după proporție.

În principiu, fiecare sat trebuie să dea, în caz de mobilizare, 100—200 oameni, în care intră toți locuitorii dela 20 la 55 ani.

Exercițiile, sub ordinul ofițerilor, se fac Dumineca. Toți muntenegrenii sunt născuți soldați. Ca copil se joacă d'a soldatul, în tinerețe se dedă cu ardoare la exerciții militare care sunt pentru el un izvor nesecat de plăceri.

În timp de război, intendența hrănește soldații, dar în timp de pace, ei singuri trebuie să-și aibă grija hranei.

Soldații formează trei categorii: Prima coprinde toți oamenii dela 20 la 45 ani; a doua, aceea de la 45 la 55 ani împreună cu tinerii cari n'au încă 20 ani; cea din urmă e compusă din toți cetățenii mai mari de 55 ani.

Astfel că de la etatea de 18 ani muntenegreanul e soldat toată viața.

Ultima categorie nu trece frontiera; ea are misiunea de a apăra țara și a menține ordinea.

Tot ce se raportează la organizația militară nu lasă nimic de dorit.

Serviciul ambulanței numai, nu e ceea ce ar trebui să fie. Patru ofițeri doctori dau îngrijiri la toată armata.

Un om neamnat e judecat ca incapabil de a se bucura de binefacerile libertății. Dacă voești să pedepsești sever pe un muntenegrean și să-l umilești, dezarmează-l.

„Fratle meu nu mi-e mai scump ca pușca”, astea sunt cuvinte pe cari le pronunță adesea. El nu se desparte nici o dată de revolverul său, încărcat cu gloanțe. Regele chiar îl incurajează să-l poarte. Când Majestatea Sa întâlnește vreunul pe stradă, îl oprește, îi inspectează revolverul și pedepsește pe acela asupra căruia găsește o armă inofensivă.

Dacă Muntenegrul nu are armată, se poate zice că Muntenegrenii formează un popor totdeauna sub arme.

Un batalion complet e totdeauna de serviciu și acest batalion instruește în în fiecare an 4000 oameni, care vin cu rândul să împlinescă patru luni de prezență.

Ordinul mobilizării e anunțat prin salve repetate des.

De aceea în Muntenegru e oprit, chiar vânătorilor, să tragă focuri care se succed repede; aceste detonături repetate ar da alarma și ar avea ca rezultat punerea în picioare a unei companii întregi.

Printul regal al Austriei, aflându-se într-o zi la Cetinge, regele îi arată cum putea să mobilizeze un întreg corp de armată.

În treizeci și șase de ore, toate trupele cu echipamentul de câmp, erau reunite în jurul orașului.

Muntenegreanul are toate calitățile care fac pe adevăratul războinic; e fără frică, gelos de bravura unui tovarăș de arme, obișnuit cu privațiunile, neobosit la drum și disciplinat.

Spre a întări mai mult siguranța, muntenegrenii au construit fortificațiuni în diferite puncte strategice. Streinii sunt opriți de a lua fotografii în împrejurimile fortificațiilor.

Aceia cari s'ar apropia prea mult ar fi arestați imediat ca spioni.

Austria a fortificat de asemenea frontiera sa, spre a împiedica pe muntenegrenii să intre în Hertegovina și Dalmația.

De partea cealaltă a frontierei albaneze, imperiul otoman a ridicat de asemenea fortificații și redute.

Comerț, industrie și agricultură

Comerțul, industria și agricultura, tot ceea ce face prosperitatea națiunilor, sunt încă în fașe în Munt-negru și nu trebuie să se aștepte nimic de la inițiativa particulară spre a remedia această stare deplorabilă.

Putinul ce s'a făcut se datorește străinilor cu invitația guvernului și cu concursul său financiar.

Principală sursă de bogăție a țării ar fi exploatarea pădurilor de Est, dar mijlocul de transport economic și repede nu există, astfel că, pentru un moment, nimănui nu se poate gândi la exploatarea lemnului.

Caii se găsesc în număr mic în Muntenegru și nu sunt de valoare. Se cresc porci, găini și oi, dar numai pentru trebuințele menajului.

(Va urma)

TIMBRELE DIN LUME

Bolivar și Bolivia

Republica Bolivar a emis 5 timbre în amintirea războiului independentei. Fiecare timbru poartă efigia unui patriot căruia vrea să-i onoreze memoria:

4 centimă Miguel Botazés care repurtă victoria asupra spaniolilor la Aroma la 10 Noembrie, 1910; 2 centime Ignacio Warnes care la 27 Noembrie, 1813 distrugea deșeurile la Buenos Ayres. în Iulie, 1809. Sub 50 centime figurează Jose Antonio Sucre, tânăr general colombian, care trecu în Peru prin victoria repurtată în 1824 sub vice-regele spaniol Serna. Sucre câștigă îndată Peru de Sus a cărui independență o proclamă imediat, dându-i numele de Bolivia, în onoarea liberatorului Bolivar. Acest mare patriot se gândi să confedereze cele trei state: Columbia, Peru și Bolivia într-o republică a Americii de Sud, dar acest proiect nu se realiză.

Phil.

Scumpetea mărcilor postale

De sigur că mulți colecționari de mărci nu se gândesc de loc la scumpetea mărcilor când încep să le colecționeze. Mai cu seamă aceia care nu și mărginesc colecția lor la o anumită țară, grupă de țări, continent, etc., ci fac o colecție generală a tuturor mărcilor, trebuie să cheltuiască foarte mult pentru ele și uneori chiar dacă sunt dispuși să o facă nu găsesc mărcile mai rare decât plătind prețuri considerabile.

Și în adevăr, pentru a ne da seama de scumpetea mărcilor, o mică statistică ne va fi de folos.

Iată de pildă după ultimul catalog francez Yvert et Tellier 1911, că prețul tuturor mărcilor numai de la 1000 lei în sus se ridică la suma de $\frac{3}{4}$ milioane lei.

Țările care au emis cele mai scumpe mărci, considerând numai pe cele de la 1000 lei în sus, sunt:

Mauriciu, cu 150.000 lei; Hawaii, cu 71 mii; Franța, 32.100; Anglia, 30.200; Guyana engleză, 27.000; România, 23.500; Statele-Unite, 15.050; Reunion, 10.800; Capul B. Speranțe 9.600; Canada, 9.500; Austria, 9.500; Argentina, 9.000 lei, etc.

Dacă acestea sunt prețurile numai a cătorva mărci care nu formează decât minoritatea, la ce sumă colosală se vor fi ridicând toate la un loc? Mai ținând apoi seama că mărcile cele mai scumpe sunt de cele mai multe ori în blocuri de câte 2, 4, 8, 16 și chiar mai multe și că ele nu sunt vândute de speculanți decât cu totul și cu prețuri mult mai ridicate sub pretext că așa, în blocuri, formează o raritate, își poate lesne cineva face idee de dificultățile unei colecții generale.

De aceste toate și de multe altele încă ținând seamă, de sigur că cel mai bun lucru e să te specializezi într-o anumită colecție numai, lăsând colecțiile generale pe seama milionarilor.

A. B.

GUSTAVE AIMARD

EMIGRANTII

Misisipul a devenit de câțiva ani marele drum pentru transportul negotului lumii. Fiecare corabie care merge pe apele sale, aduce nouilor stabilimente mijloacele de a-și procura, fie prin schimb, fie în bani, principalele comodități ale vieții. De asemenea fel de fel de exploatare s-au organizat pe țărmurile fluviului, care a devenit marele drum al emigrației, prin perspectiva ce oferă pionierilor de a poseda bune pământuri și a le cultiva mulți ani, fără a avea nevoie de a plăti cuiva. Cuvântul de patrie, în sensul pe care îl dăm în Europa, nu există de loc pentru Americanii din nord. Ei nu sunt ca țăraniștii noștri, atașați din tată în fiu pământului, care a servit ca leagăn familiei lor. Ei nu țin la pământ decât atât intru cât le produce. Când pământul a fost stors printr-o producție prea mare, atunci hotărârea americanului este îndată luată. El se desface de lucrurile îngreunătoare sau prea costisitoare de dus, păstrează strictul necesar în ce privește servitori și menajul, își ia ziua bună de la vecini și în zorii, pe o frumoasă zi de primăvară, pleacă la drum vesel, salutând cu o ultimă privire indiferentă țara unde așa de lung timp, el și familia sa, au trăit. Deja gândirile sale sunt pentru viitor, trecutul nu mai există pentru dânsul, singur viitorul îi surâde și îi susține curajul.

Nimic mai simplu, mai primitiv și mai pitoresc în același timp ca plecarea unei familii de pionieri. Căi sunt înhărmăți la căruțe încărcate cu obiecte de lăptărie și copii mai mici, pe când pe de lături sunt spânzurate mașinile, instrumentele de țesut, și bălângăind la spate, o cofă plină cu sevă sau gudron. Corturile și proviziile sunt prinse solide de desubtul trăsorei, și spânzurate cu frânghii. Topoarele sunt puse de-a curmezișul căruțelor, și în lada de mâncare a cailor se rotogolesc amestecate căldări și tigăi.

Iată averea mobilă a emigrantului. Fiul cel mare sau servitorul merge călare pe calul de dinainte, femeia pionerului încalecă pe celalt. Emigrantul și fiii săi cu pușca pe umeri merg împrejurul trăsorei, când înapoi când înainte, urmați de câini, mănând animalele și veghiând la starea sănătății tuturor. Iată-i plecați, voiajând puțin câte puțin prin țări inexplorate, pe drumuri îngroziitoare în cât cea mai mare parte din timp sunt nevoiți a le deschide ei însuși, înfruntând frigul, căldura, ploaia și soarele, luptând contra indienilor și a fiarelor sălbatice, văzând la fiecare pas cum se ridică în fața lor obstacole aproape de netrecut. Nimic însă nu oprește pe emigranți, nici un pericol nu poate să-i întârzie și nici o imposibilitate nu poate să-i descurajeze. Ei merg luni întregi conservând neatinsă în fundul inimilor aceeași credință în soarta lor, pe care nimic nu o schimbă, până în fine dau de o locuință, care le oferă condițiile de comodități pe care le caută de atâta timp. Dar vai! câte familii plecate pline de curaj și de speranță

din orașele americane au dispărut, fără a fi lăsat alte urme de trecerea lor prin păduri decât oasele lor înălbite și mobilitele lor sfărâmate! Indienii sunt totdeauna la pândă, și, la intrarea în deșert, atacă caravanile, masacrează fără milă pe pionieri și duc în sclavie femeile și fetele, se răsbună contra emigranților de atrocitățile a căror victime au fost de atâția secol.

Costin Georgescu-Rahova

Cel mai vechi schelet de om

Descoperirea lui Hauser. — Caracterile rasei.

Neandertalul este o localitate lângă Bonn în Germania, pe Rin, nu departe de Colonia (Köln). E vestit prin descoperirea unui craniu din epoca zisă diluvială. Acel craniu a slujit ca tip al unei rase de oameni primitivi, rasa dela Neandertal. S-au mai aflat rămășiți dela aceeași rasă la Spy (lângă Liège, Belgia) și la Krapnia (lângă Agram, Croația).

O. Hauser, vestit archeolog svitețian, lucrează de mai mulți ani în valea râului Vezere, afluent al Dordonei (Franța). Valea este vestită prin rămășițele de cultură omenească descoperite acolo în cele din urmă zeci de ani de Lartet, Cristy și Mortillet. Săpăturile le-a făcut într-o peșteră, pe care cei pomeniți n-au putut-o cerceta, de oarece era astupată cu clădiri noi. Cercetările vechi s-au făcut la poalele unei stânci (Alvi) și acolo s-au găsit acele unelte de cremene cărora Mortillet le-a zis *monstériene*, după numele localității Monstier, și caracterizează una din cele mai vechi epoci din vârstă de piatră cioplită. Hauser nu lucra la întâmplare, ci cu plan hotărât de-a găsi, dacă va fi cu putință, nu numai cremene lucrate de mâinile omului, dar și schelet de om.

În 1907 Hauser a aflat în pătura neumblată din peșteră o mulțime de unelte de cremene: sfredele, răzătoare, cuțite, unelte de lovit (coup de poing). Iar la 7 Martie 1908, lucrătorii cari umblau cu cea mai mare băgare de seamă și aveau poruncă să-l vestească imediat ce va da de oase de om, îl chemară. În adevăr, nu se înșelaseră, căci dăduseră de bucățile din scheletul unor picioare de om. Dar Hauser nu a voit să scoată scheletul ci l'a lăsat acolo până a venit și d-rul Herman Klaatsch de la Breslau, special în cunoașterea oaselor oamenilor primitivi. A luat scheletul binișor, căci era foarte sfărâmițos, și l'a dus la Hauser acasă.

Insul aflat fusese îngropat de tânăr. Femurul, tibia, humerul și radius, dovedesc că avea oasele cele lungi foarte grosolane și scurte. Radius era foarte

incovoiat, cum nu-l are astăzi nici un fel de rasă, însă cum îl au numai maimuțele cele mari. Acei oameni străvechi erau, ca înălțime, de mijloc sau chiar scurți, aproape ca Eschimoșii de azi. Dinții erau sănătoși, foarte lungi și tari.

Lângă acest schelet s'au găsit mai multe unelte de piatră cioplită. Acest schelet datează de acum o sută de mii de ani.

I. Florescu.

BRAȚ DE FIER

MARE ROMAN DE AVENTURI
De LOUIS BOUSSENARD

— URMARE —

— Frică, de! nu tocmai; m'am luptat cu oameni tari, cu fiare sălbatice... dar asta... da, mărturisesc, este o prostie, dar mi se pare că în el are ceva... cum să-ți spun? ceva fantastic, supranatural, vrăjit...

— O, parcă ai fi în basmele cu zâne!.. Prin urmare cum îl cheamă pe acest personaj?

— Braț de fier!.. Din fericire că... a murit!

— Atunci de ce ți-e frică?

— Pentru că cu acest drac nu ești nici odată sigur!

— Mă, prostule, să-ți spun eu de ce nu-ți venea să-ți spui numele? Fînd-că nu știai să spui sigur că Braț de fier nu a murit!

— Cum? Dar chiar eu i-am amestecat esența de barbadinier în băutura pe care i-a dus-o; eu l'am văzut ducându-l la spital, țepăn, aproape cadavru.

— Ei, de vreme ce acest om este vrăjit, îți spun eu că a scăpat!

— O minune!.. Barbadinierul nu iartă.

— O minune, după cum zici! Braț de fier a scăpat! Am aflat; și în momentul când noi păraseam Saint-Laurent el era pe picioare, jurând pe toți sfinții că ne va prinde și ne va face să ne ispășim crimele noastre. Ei, ce zici de asta?

Luî Eudurci nu-i venea de loc bine cele ce auzea.

— Și acum, vezi tu, dragul meu, să-ți dau o părere. Acest om nu e făcut ca toți oamenii... și mi-ar plăcea să mă bat mai bine cu dracu, decât cu el. Așa că nu ți-ar plăcea să dai cu ochii de el, nu e așa?

Zicând aceste din urmă cuvinte, Dabul întinse urechia, ca și cum aștepta un semnal.

De odată murmură:

— Unu! Două! Trei!

Apoi iar:

— Unu, două, trei!

Regele ocnei scoate un strigăt de triumf.

— Asta este un semnal care mă vestește că un ordin al meu a fost executat; o misiune cu care am însărcinat pe Mal-Crepi și cei trei credin-

cioși rămași acolo, a fost îndeplinită.

— De asta mă miram eu, unde sunt cei trei tovarăși: Camuflle, La Grifaille și Simonnet?

— Da, i-am lăsat acolo, după ce mai întâi am pus pe Simonnet să scrie o scrisoare...

— A, da, asta e vechiul falsificator!..

— Al cărui talent, exploatat de mine, ne va preda pe tatăl Madianei.

— Dar misiunea lor?

— Este aceea de a prinde cu or-

ce preț pe Braț de fier de brațul său de fier cel uimitor, cel vrăjit și de a mi-l aduce la picioarele mele legat cobză.

— Și au isbutit? întrebă neîncrezător Eudurci.

— Semnalul convenit; trei focuri în caz de neisbândă, șase în caz de isbândă.

— Și le-ai auzit?

— Da.

— Le-ai și numărat?

— Da, șase focuri.

Prin urmare Braț de fier este în puterea lor, și de astădată îți jur, Eudurci, că nu-mi mai scapă, cum nu-mi va scăpa nici celalt, minorul Fantome, a cărui sosire mi-o va anunța alt semnal.

Eudurci a luat o torță și amândoi au eșit repede afară.

Ca fulgerul trec printr-o alee mare. Se aude șgomotul vâslelor și în umbră se zărește o luntre condusă de patru oameni.

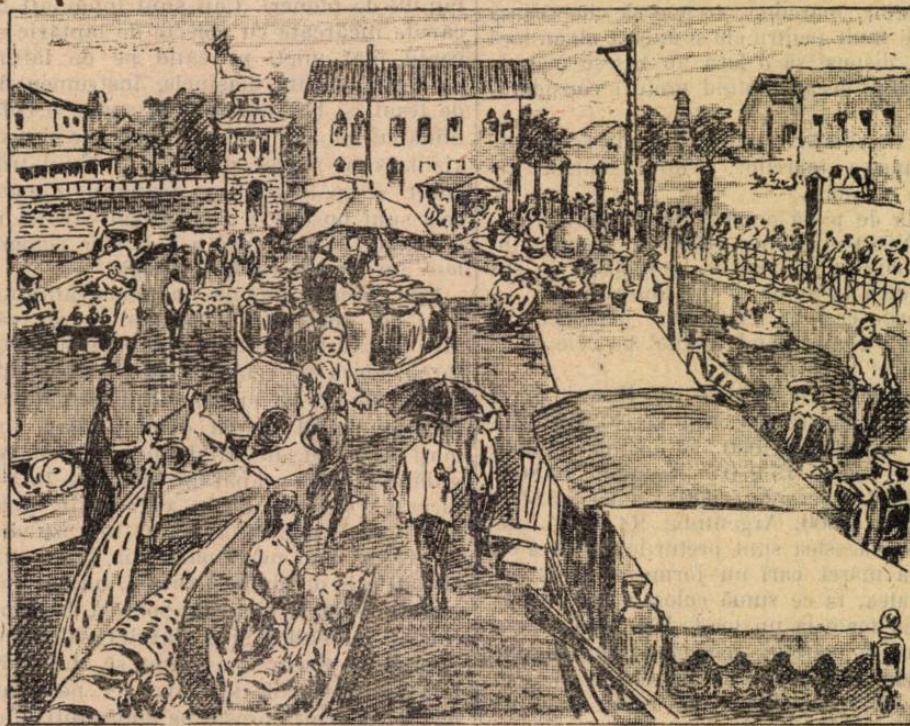
Cu toată puterea lui, Regele ocnei abia poate sta locului de neliștit ce e. Se repede la mal și întreabă:

— Ho! Voi din luntre, numele vostru!

O PIAȚĂ DIN XIENG-MAI

Calătorii cari, după ce au parcurs mîndatul Siam, au norocul să treacă prin Xieng-Mai în luna Decembrie, asistă la

Cu un respect deosebit, cumpărătorii examinează marfa: nenumărate mici temple cari par de departe ca niște clopotițe sau statui reprezentând diferite divinități. Alături însă de aceste imagin

Târgul zeilor

un spectacol dintre cele mai rare.

În toți anii, timp de două zile, se face în acest oraș îndepărtat târgul zeilor. Comerțul este dintre cele mai productive și clientela nu lipsește de fel.

pioase se găsesc lucruri pur decorative cu cari se împodobesc prorele joncilor sau prașurile caselor.

Ori-ce bun siamez, care are parale, trebuie să cumpere la târgul zeilor.

O voce răspunde :

— Eu, Mal-Crepi!

— Bravo! Dar ceilalți?

— Camouflage, La Grifaille; Simonnet lipsește, căci s'a înecat ca un prost în față la Saint-Laurent.

— Atât mai rău pentru el, strigă Dabul. Dar cu Braț de fier ați reușit?

— Cum să nu! Il avem aci cu noi.

— Nu vă poate scăpa?

— Este legat cobză și ori-ce mișcare îi este cu neputință.

— A, Regele ocnei vă datorează o recompensă regească! Aide, acostati!

Luntrea vine încet-încet la mal. Unul din bandiți sare pe pământ și cu îndemănare înțepenește luntrea la mal. Ceilalți doi se ridică și ei aducând pe brațe un fel de coș făcut din niște sârmă subțire. E un coș de lungimea unui om, în care se vede un corp de om răscuit și legat cu frânghii groase.

Nerădător, Dabul apucă una din frînghiile și Eudurci de celălalt capăt.

— Aideți, copii, luați-l mai repede și că plecăm.

Ocnașii, grăbiți ași lua bacșișul, merg repede, cu regele lor în frunte, care e nerădător ași vedea adversarul în față înainte de a-l ucide.

Ajung la cort.

— Intrați și aruncați-mi pe jos această greutate!

Bandiții se supun. Coșul este pus pe o masă. Exaltarea lui Dabul este așa de mare, că nu se poate stăpâni.

— Iată-te, Braț de fier! urlă el în sfârșit.

Se apropie cu capul omului de lampă, îl privește și strigă ca un turbat:

— Dar nu e' el! Este Mustic!

Mustic îi strigă și el:

— Dobitocule! Dar ce crezi că se prinde așa ușor Braț de fier?

— A, dar cum am să te omor! urlă banditul, scoțând an revolver.

În acest moment se aud din nou înspăimântătoare detunături, amestecate cu vociferări sălbatice.

Un om intră busna în cort:

— Dabule, bandiții beți nebuni, se omoară unii pe alții. Vino! Vino!

Mal Crepi și Eudurci târăsc cu ei afară pe Regele ocnei.

II

Ce se întâmplase și cum bietul și curajosul Mustic se afla în puterea Regelui ocnei?

Scăpat de Madiana, Braț de fier nu avusese cu toate acestea puterea de a părăsi spitalul. Organismul lui atât de puternic fusese atins de ravagiile otrăveii și câte-va zile trebuise neapărat să se odihnească.

Îngrijirile nu-l lipsiseră și în spital Madiana nu-l părăsise o clipă.

Chiar în dimineața care urmasse e-

VIATA DE-ALUNGUL VOLGEI

Sunt foarte diferite tipurile cari locuiesc de-alungul fluviului Volga, pe o întindere de trei mii kilometri.

Volga traversează nouă guvernăminte ale imperiului țarilor.

Pe țărmurile sale, în guvernământul Tver, de unde isvorăște, trăiește un popor de lemnari.

Pentru toate rasele cari trăesc pe țărmurile Volgei, izvorul acestui fluviu e sacru.

Viata de-alungul Volgei

Pe platoul Valdai, într'un sat Volghino-Verkhovic, se afla o capela de lemn în mijlocul căreia este un puț. Privind în fundul puțului, zărești puțină apă limpede: e izvorul fluviului mareț, regele fluviurilor din Europa.

Dar pe țărmurile Volgei, unde domnește natura misterioasă, viața nu e neactivă și locuitorii nu sunt numai lemnari; ei se dedau și industriei lemnului. Unii

fabrică farfurii, linguri și furculițe de lemn, singurele de cari se servesc țăranii ruși.

Manufactura vaselor de lemn oferă un aspect pitoresc și chiar poetic.

Vara, așezați în fața caselor lor, ei lucrează, tăind din bucăți de lemn vasele pe cari le vând la Nijni-Novgorod mujicilor din sfânta Rusie.

Și Mai departe alții fabrică căruțe, săniș, cărora nu mai trebuie să li se adauge decât fierăria.

Pe țărmul fluviului sacru o mulțime

de pescari își îndeplinesc meseria în imensul basin al Volgei.

de pescari își îndeplinesc meseria în imensul basin al Volgei.

În perioade regulate se văd milioane de heringi cari pătrund din mare în fluviu. Ei merg în bande și formează straturi suprapuse de mai mulți centimetri; în acest timp ei pot fi prinși chiar cu mâna.

De odată între Astrahan și Kazan, ca și când o vultoare mare i-ar fi înghițit, heringi dispar.

— În adevăr, au trebuit martori autorizați să-mi denunțe îngrozitoarea lui șiretenie, ca să-mi deschidă ochii! Acest om depusese în mâinile mele toate actele oficiale...

— Da, pe cari mi le furase... da, așa înțeleg! Portofoliul acela este în mâinile d-tale?

(Va urma).

POȘTA REDACȚIEI

Celor cari ne-au trimis articole spre publicare. — Nu publicăm de cât articole scurte, cât de scurte. Ne lipsește spațiul.

Marinescu (R.-Sărat). — V'am scris o carte poștală.

TOȚI ABONAȚII LA „ZIARUL CALATORIILOR“

Participă, cu începere de azi la următoarele mari și de valoare premii:

1) **Un elegant pat de fier** pentru copil, cumpărat de la cunoscuta casă «Industria metalică Marcu». B. Ievar-dul Elisabeta, No. 5. 2) **Una pușcă fină de vână-toare** cu două țevi; cal. 12, din vechia și renumita fabrică «Pieper-Bayard». 3) **Un pistol automat de buzunar**, Pieper Bayard, modelul cel mai nou, fiind de calibru mare, 7.65, în-ă format redus, foarte portativ. 4) **Una ca-rabină de mare precizie**, calibru 22, Pieper Bayard, semi-automată.

Toate aceste 3 arme sunt cumpărate de la marele maga-zin B. D. Zisman, Victoriei, 44, furnizorul Curții Regale.

5) **Un gramofon perfecționat**. 6) **Una man-dol-nă**, din lemn de palisandru, ornată cu sidef, cumpă-rate de la marele magazin de muzică Jean Feder, calea Vi-toriei, No. 54.

7) **Un frumos vas** pentru fructe sau mezeluri și o **frumoasă tavă**, ambele argintate, cumpărate de la ve-chiul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bd. Elisabeta, 9 bis.

8) **Un ceasornic de birou**, lucrat artistic în mar-

mură și bronz. 9) **Un frumos ceasornic** în cutie, pen-tru voiaj, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Schmitt și Stratulat, calea Victoriei, No. 53.

10) **O frumoasă pendulă** de voiaj care se întoarcă la opt zile. 11) **Patru pahare pentru ceai**, cu scătunelele lor de argint de China, cumpărate de la cunos-cutul magazin «Ceasornicaria Colței», str. Colței, No. 31.

22) **Șase cămăși bărbătești** de zi, de zefir sau albe, cu piept de olandă, după alegere și măsură, care se vor lucra de cunoscutul magazin de lăngerie «La Patru se-zoane», calea Victoriei, Pasagiul Maca, vis-à-vis de poliție.

13) **O duzină cremă «Flora»**. 14) **O duzină să-pun «Flora»**. 15) **O duzină pudră «Flora»**.

16) **Șase frumoase genti** pentru dame. 17) **Șase lingurițe** de dulceată. 18) **Zece linguri** pentru masă.

19) **Zece furculițe** pentru masă.

20) **Zece plachete argintate**, reprezentând foto-grafiile M. S. Regelui și Reginei, comandate anume pentru premii.

Prețul abonamentului: Pentru un an lei 2.60

Spre a participa la aceste premii, abonații pentru un an primesc 2 bonuri, iar cei pe 6 luni 1 bon.

Înainte și După
întrebuintarea

Cremei și Pudrei „FLORA”

Pastă de **BUGOL** Apă de gură
dinți 1 leu 1 leu 50

Tusea cea mai rebelă, bronșite a-cute și cronice, tusea mă-gă-rească, vindecă sigur

PECTOS N ITEANU

Sticla lei 3. Drogueri și farmacie

Anemia clorosa, neurastenia, histeria, slăbiciunea generală, combate

HEMOFER ITEANU

— Sticla lei 4 —

**Bonboane
ORIENTALE**

Parfumează admirabil gura și distrug ori-ce miros urât al gurei. Cutia 50 bani la drogueri și farmacie. A se observa marca: «Semiluna cu stea».

**DURERI
REUMATICE**

Nevralgii, migrenă, du-reri de cap și de dinți, vindecă sigur **Nevral-gine Jurist**. Un fla-

con 2,50 și o doză 50 bani la drogueri și farmacie.

INTRE NOUILE PREMII

OFERITE DE ZIARUL

„UNIVERSUL“

Abonaților săi cu începere de la 22 Mai, 1911, se află și următoarele:

O FRUMOASĂ VILĂ LA SINAIA

UN DORMITOR DE BRONZ

O ELEGANTĂ GARNITURA DE MOBILA PENTRU SALONAȘ

UN DORMITOR DE LEMN FIN

O GARNITURA DE TOALETĂ JAFONEZA

Jumătate garnitură mobilă de lemn de stejar pentru intrare

O SUFRAGERIE MODERNA DIN LEMN MASIV

Precum și alte multe premii de o mare valoare

PREȚUL ABONAMENTULUI:

PE UN AN LEI 18; PE ȘASE LUNI 9.15; PE TREI LUNI 4.65

Toți abonații primesc gratis **Universul literar** și un volum din **Memo-riile Regelui Carol I.**

Reclama e sufletul comerțului

**SĂPUN de TOALETĂ
„FLORA“**

de o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul

— Bucata lei 1.25 —

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPĂLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

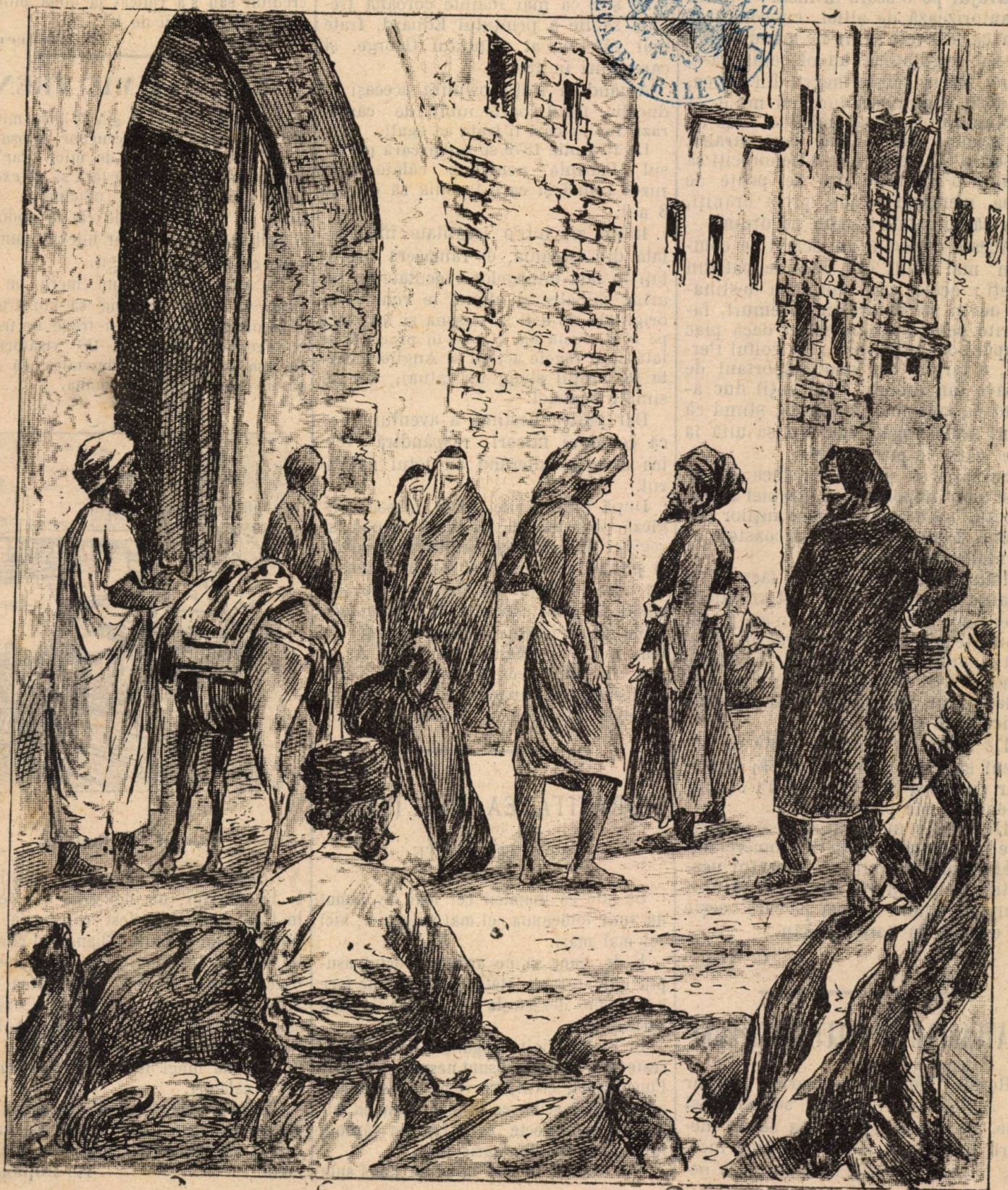
Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea

NEGUSTORII DE SCLAVE IN GOLFUL PERSIC. — (Vezi pag. 5360)

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

Negustorii de sclave în golful Persic

În golful Persic arabi practică încă sclavajul pe o scară întinsă. Coranul îi autorizează de altfel, cu condiținea ca sclavele să nu fie musulmane. Astfel neguțătorii au obiceiul să-și caute maria printre negrii din Africa, unde îi capturează încă cu miile.

Numărul cel mai mare e adus de caravanele din Sudan care străbat deșertul și fac pe acești nenorociți să îndure o călătorie, cât se poate de grea, mergând pe jos, prost hrăniți, așa că jumătate rămân pe drum.

Aceste caravane de sclavi se compun mai mult din fete de cât din băieți; acelea care ajung la destinație devin servitoare în haremurii, favorite pentru un moment dacă plac stăpânilor. În Mascat, din golful Persic, e târgul cel mai important de sclave din orient. Traficanții duc acolo pe cele mai frumoase, știind că sunt arabi bogați care nu se uită la preț când le place marfa.

Situația sa geografică face din acest port important al Arabiei antrepozitul natural al comercianților din India, Persia, Arabia și coastele orientale ale Africii.

Până astăzi eforturile făcute de Franța și Anglia, prin intermediarii agenților lor consulare, n'au putut combate sclavajul. Imamul din Mascat, spre a le fi pe plac, iscalește toate nărtiile prin care cer oprirea sclavajului, dar el nu poate schimba obiceiurile țării sale.

De altfel, în lipsă absolută de oameni salariați pentru muncă, el singur cumpără sclavi spre a-i cultiva imensele sale plantațiuni.

Deci nu e de mirat să vezi pe străzile din Mascat câți-va comercianți arabi foarte bogați, cu aspectul despot, tocmindu-se în fața tuturor pentru o tânără sclavă pe care voeste să o ducă în haremul său.

C. Arg.

TATUAGELE REGELUI ENGLITEREI

Regele George V e foarte popular cu Anglia din cauza simplității sale. Dar dacă demnitatea sa de monarh îi impune astăzi o anume morgană, nimeni nu uită însă ce prinț ne-

bunatic, exuberant, fastidios era altădată.

Cu ocazia încoronării, s'a povestit o mulțime de anecdote amuzante asupra lui și, între altele, cum a primit în Turcia pe trimișii Sultanului. El se afla pe bordul vaporului „Britania” care acostase la Constantinopol, și îmbrăcat ca mecanic, negru de cărbuni, se urcă pe punte spre a primi pe demnitarul sosit spre a-l saluta. Ei nu voiră însă să recunoască în acel matelot unsuros pe fiul Prințului de Galles.

Se știe că mai înainte coroana trebuia să fie a prințului Eduard, frate mai vârstnic al prințului George, și care muri în 1893.

Amândouă frații primiră aceeași educație, fiind foarte iubiți de camarazii lor pe care îi trata ca egali.

La 15 Iunie 1879 se imbarcară pe vasul „Bacanta” pentru o călătorie în jurul lumii și care trebuia să dureze 3 ani.

Într-o zi, într-o localitate îndepărtată din Oceania, ei rămaseră încantați în fața tatuajelor executate de un artist sălbatec și atunci le veni ideea originală de a li se desena și lor ceva pe braț. Ideia s'a și pus în practică pe iată cum regele actual al Angliei poartă pe brațul stâng un tatuaj, ca un simplu matelot.

Dar partea nostimă a aventurii, e că cei doi farsori răspândiră vestea aceasta, alterând cu totul adevărul.

După puține zile, toată presa engleză povestea că cei doi nepoți ai reginei Victoria își tatuaseră figurile și purtau câte un inel de aur atârnat de nas... Prințul de Galles, care știa că fii săi sunt capabili de o asemenea faptă, ceru imediat lămuriri și fu foarte bucuros aflând adevărul. Ar fi fost, în adevăr, un spectacol foarte curios să vezi urcat pe tronul Angliei un rege tatuat ca un Maoris.

VORACITATEA INSECTELOR

în

STATELE-UNITE

Se știe că inamicii cei mai de temut nu sunt totdeauna cei mai puternici, nici cei mai mari.

E de ajuns să ne aruncăm ochii asupra unei recente statistici spre a ne face o idee de dezastrele aduse de insecte agriculturii.

În Statele-Unite pagubele aduse de aceste mici dușmani sunt nespuse de mari. Funcționarii civili, serviciul pensiunilor, armata și marina costă mai puțin ca miliardele de insecte care fac un război înverșunat bieților agricultori.

S'a evaluat la trei miliarde cinci sute

milioane prejudiciile anuale cauzate de insecte fermierilor americani.

Pierderile crescătorilor de dobitoace, ruinate prin boalele cauzate de insecte, se ridică la opt sute șaptezeci și cinci milioane.

Administrația însărcinată cu paza agriculturii contra acestui flagel nu numără acum câți-va ani de cât vre-o douăsprezece savanți și funcționari.

Lefurile și cheltuielile costau anual o sută și șaptezeci și cinci mii de lei. Această secțiune se numea «Biroul de entomologie». Pentru serviciile aduse, creditul său s'a ridicat la două milioane cinci sute de mii de lei.

Serenio.

CEL MAI MIC TREN

America este—se știe—țara minunilor. Ea are gustul lucrurilor colosale ca și al lucrurilor infinit de mici. Parcă ar fi imposibil în această țară să se execute lucruri de dimensiuni obicinuite. Inginerii nu se gândesc de cât la poduri de o înălțime colosală; arhitecții numai la case cu zecimi de etajii.

Nu este de sigur un lucru pe care poate să-l facă oricine să construiască o locomotivă care, deși trage un tren de 8 vagoane, conținând 28 vizători, să fie așa de ușoară și de mică că poate să fie transportată cu mâna.

Trenul lui Shriver

Această mașină liliputană aparține lui I. H. Shriver, un industriaș din Denver în Colorado, și a fost construită după propriile lui planuri. Diametrul cilindru, lui este de 3 și jum. cm, roata locomotivei măsoară 20 cm.; lungimea totală 2.20 m. Fiecare din cele 8 vagoane este larg de 36 cm. și lung de 1 m.; șase conțin scaune pentru câte 2 călători; două lungi de 1.20 m. pot să conțină 3 călători.

Trenul lui Shriver este totdeauna plin, pentru că toată lumea vrea să călătorească câți-va metri cu această mică minune.

Tr. Popescu.

ROLUL AVIAȚIUNEI ÎN VIITOR

Mișcarea de rotație a pământului la îndemâna omului

Se pun aproape zilnic întrebări dacă aeroplanele vor putea ajunge să aducă mari foloase omului. Răspunsurile afirmative sunt slabe și cele negative sunt multe. Ne apărăm azi nici nu poate fi vorba că aeroplanele și-ar fi atins scopul precum observă cu drept cuvânt d. I. Stroeșcu într-un număr trecut al ziarului „Universul”.

Tendința utilizării aeroplanului în diferite ramuri de activitate omenească, împinge neîncetat la perfecționarea acestui aparat spre a-i se da siguranța și a i se căpăta încrederea. Dar odată aceasta obținută, vă închipuiți cât progres în lume! Din acea zi, orice inaccesibilitate a naturii pentru om va deveni slabă.

Că azi aeroplanul aduce servicii prea puține fiind în serviciul de experiență al armatelor cător-va națiuni, se poate, dar suntem la începutul plin de entuziasm al acestei manevrări aeriene și noi credem că într-un viitor apropiat îl vom avea în serviciul vieții.

El nu va mai cere poduri peste riuri, tuneluri prin munți; va desființa pașapoartele, afară dacă nu cumva fiecare țară se va considera ca o proiecție cilindrică a atmosferei de deasupra ei și ca atare aeroplanele vor avea graniță.

Îmi propun să rezolv acest conflict într-un caz cu totul curios; pentru aceasta am nevoie de a reaminti unele observări constatate mai mult sau mai puțin de mulți din noi. Mă voi mărgini la câteva.

1) Să privim curgerea unui râu. Presupun că pe râu plutesc paralel: un trunchi de arbore și un pai de grâu. Vom vedea că paiul ia înaintea trunchiului de arbore. În aceeași ordine de idei consider mișcarea paiului și îmi imaginez mișcarea unei molecule de apă liberă de orice greutate și deduc că molecula va lua înaintea paiului. Concluzia e că lichidul liber ia înaintea corpului greu. Acelaș lucru se va întâmpla cu orice fluid care se găsește în mișcare și are înglobate în el corpuri grele.

Mici experiențe făcute într-un vas cu apă mi-au pus în evidență cele spuse.

2) Oscilarea pe care o observă Galileu la o candelă în biserică și care l-a condus la descoperirea pendulului cât și oscilarea particulară a pendulului Foucault au o explicație analogă cu cea mai de sus.

3) Urmărind stelele căzătoare ale nopților senine, constatăm că cele mai multe din ele au căderea spre Apus. Intervine aci, printre alte cauze, și una la fel cu cele de sus.

4) În fine cu ocazia zborurilor la noi în țară și anume:

a) Sborul d-lui Bibescu peste Dunăre.

b) Sborul Chitila-Ploest și Ploest-Chitila, am constatat că aeroplanele au aterisat ceva mai la Apus, deși nu au fost vânturi care să schimbe direcția zborului. Pe lângă acestea, în mai toate părțile unde se fac zboruri, aviatorul,

deși începe zborul pe un timp calm, la o înălțime potrivită simte curent despre Apus. În toate acestea este o cauză comună: *mișcarea de rotație a pământului*.

Din aceste câte-va constatări putem să conchidem la o întrebuintare a mișcării de rotație a pământului în călătoria de la Răsărit spre Apus prin mijlocul aeroplanelor.

Îată ce vreau să înțeleg prin aceasta. În loc ca aviatorul să plece cu aeroplanul deplasându-se din loc în loc în aer, să se ridice la o anumită înălțime; va fixa aparatul așa încât să nu se miște decât pe verticala locului cel mult și va privi pământul care-l va aduce rind pe rind sub ochi tot ce are el pe paralela unde se află. Așa bunăoară să se înalte din București. Va regula, la punctul unde se înalță în atmosferă, stabilitatea aparatului și în urmă își va pleca ochii spre pământ. Va observa cum trec pe sub el: Pitești, Craiova, Severin, Marea Adriatică, Italia, Spania, Oceanul Atlantic, America, Oceanul Pacific, Asia și va sosi iar în Europa. Dacă aparatul ar fi ideal, s'ar face acest ocol al pământului în 24 ore. Neapărat că nu ne gândim la aparate ideale ci numai la aparate cu stabilitate de mică aproximativitate.

M'am bazat pe ipoteza că aviatorii ingenioși de azi sau din viitor vor putea găsi mijlocul de a ține aparatul în echilibru în aer sau dându-i o cărmă așa ca să se miște numai pe verticala locului. Se vede deci că se impune, pentru a-lungerea la acest scop, forma specială a aparatului și modul de cărmă. Exemplele pe care le-am dat la începutul acestui articol arată posibilitatea unui echilibru, sustrăgându-se aeroplanul de la mișcarea împreună cu atmosfera. De asemenea nu trebuie să se creadă că acest echilibru ar fi incompatibil cu mișcarea de translație a pământului.

În această călătorie de la Răsărit spre Apus, stând pe loc, aviatorul va fi surprins de un alt fenomen: pentru el ziua va fi cât 3-4 zile de ale noastre dacă se ridică ziua, iar o noapte cât 3-4 sau chiar mai multe nopți de ale noastre dacă se ridică noaptea. Faptele își au explicația lor în mișcarea de rotație a pământului.

Călătoria de la Răsărit spre Apus, stând pe loc cu aeroplanul și observând cum totul trece pe sub tine va fi priveliștea cea mai mare a secolilor. Ar fi începutul unei îndrăzneții gigantice pe care ar face-o omul, căutând pentru prima oară să se folosească de una din mișcările universale: mișcarea de rotație.

M. Gârnițeanu-Luca
Student în științe

Triumful trenurilor aeriene

De când Alpii francezi și patria lui Gulielm Tell sunt presărate cu drumuri de fier și funiculare cari, nebăgând în seamă prăpăștiile, conduc, pentru

căi-va franci, pe turiști pe vârful celei mai ridicate ca Jungfrau, adică la 4000 metri altitudine, s'ar crede că călăuzele nu mai au nici un rol.

Cu toate „acestea multe” servicii aduc încă omenirii, căci lista imprudențelor cari înfruntă ghetarii-gigantici e lungă și fără concursul lor ar fi mii de victime.

Terminarea funicularului de pe Mont-Blanc și multe altele cari sunt în stare de proiect, le vor lua mult din clientelă. O societate elvețiană a hotărât un plan îndrăzneț de a uni orașul Zermatt cu vârful muntelui Matterhorn.

Se zice că aceasta va fi cea mai îndrăzneată lucrare concepută de mintea omenească.

Ea va fi împărțită în două secțiuni. Această lucrare va costa două milioane. Blaz.

REGELE DOVLECILOR

Prima impresie ce ai privind această fotografie este aceea a unei farse de carnaval. Totuși enormul cucurbitaceu pe care îl dăm în ilustrație nu este un dovleac de carton pictat. Este un dovleac adevărat, un dovleac monstru. Mărimea lui extraordinară a făcut admirația și uimirea yankeilor.

Regele dovlecilor

Acest minunat dovleac american a crescut sub soarele statului Indiana. Înainte de a fi golit cântărea 153 livre engleze, aproape 70 kgr., greutatea unui om de talie mijlocie. Scoarța sferică măsoară 7 picioare în circumferință, ceea ce este cam 1 m. diametru.

Nu vă mirați că din acest dovleac fenomenal ese la suprafață capul unui copil. La rigoare ar putea să cuprindă și doi copii.

Flucraș.

Rănitul din pădurea de bambuși

Tărani anamiți au o frică teribilă de tigrii pe care îi numesc „Ong Kop”, sau domnul tigr. Nu vorbesc niciodată de ei fără să-i onoreze cu acest titlu.

Anumitul e sigur că tigrul, în viața sa,

trece prin metamorfoze succesive. La etatea de 50 ani, el se schimbă în femeie bătrână și la o sută de ani, se transformă în fată tânără, și atunci e mai periculos.

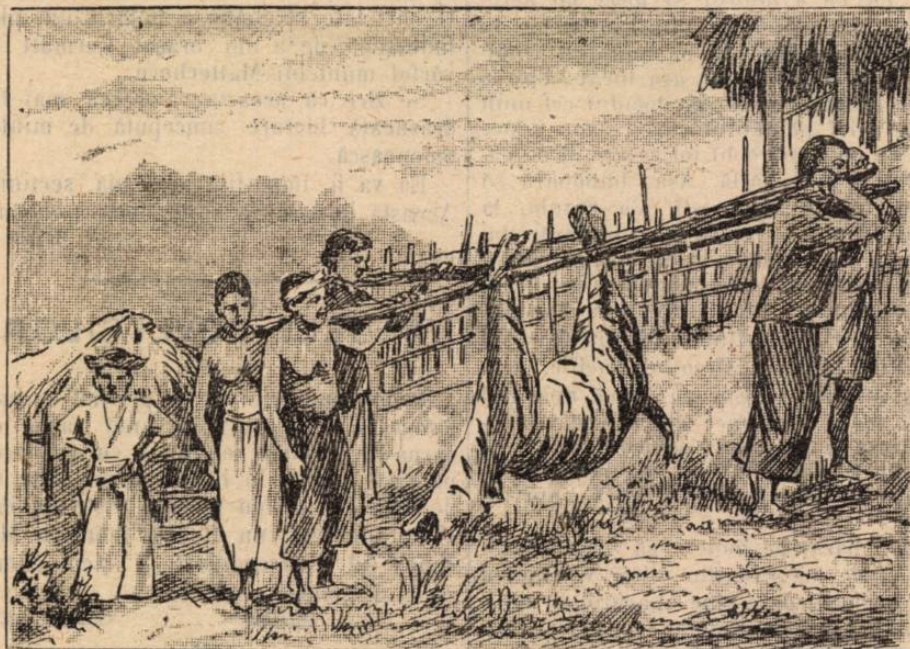
Ținând seamă de această credință religioasă a lor, nu e de mirat de ce numai europenii îndrăznesc să-l atace.

Un explorator francez povestește în ce împrejurări a omorât el un tigru. El se afla într'un sat din Mois, când un indigen îl anunță că un tigru își făcuse cul-

fi murit. Dar după vre-o cinci spre zece zile, cu o îndrăzneală și imprudență rară, tigrul veni și se învârtea noaptea în jurul casei vânătorului.

Spre a scăpa de un vizitator așa de îndrăzneț, exploratorul, care nu știa încă că are a face cu vechiul său vânat, îi întinse o cursă. Lăsă în curte o vacă pe care tigrul o omori mâncând jumătate din ea.

Știind bine că tigrii revin mai curând

Tigrul fu transportat în sat

cuș într-o mică pădurice de bambus, în apropierea satului.

În zorii zilei, el porni armat cu o pușcă și întovărit de vre-o două-zece de oameni și de trei câini.

Trăgând mai multe focuri la întâmplare, europeanul reuși în fine să-l facă să iasă din ascunzătoarea sa. El îl răni destul de grav, căci urmele sângelui se vedeau pe o distanță de trei kilometri.

Indigenii conchiseră că bestia trebuie să

saui mai târziu, spre a-și termina masa începută, exploratorul se ascunse înainte de a se face ziua și pândi apariția bestiei, care nu întârzie să vie.

Un glonț bine trimis îl culcă lângă restul victimei sale. Și când îl ridicară a doua zi spre a-l jupui, constatară afară de rana făcută de cu seara și care îl omorâse, încă alte două mai vechi nevindecate.

Era rănitul din pădurea de bambuși.

Tutunul cultivat în Muntenegru e excelent, mulți îl găsesc superior tutunului turcesc.

Extragerea sărei și vinderea acestui product a fost monopolizată de Stat.

Se asigură că solul cuprinde minerale și petrol, dar nimeni nu și-a dat osteneala până astăzi să constate acest lucru.

Comerțul, industria și agricultura ar avea oarecare viitor dacă ar fi încurajate de guvern. Se zice că Muntenegreanul e leneș. Cum se face că acest leneș când se stabilește în străinătate devine un harnic muncitor? Se poate deci admite că condițiunile, deprimante din punctul de vedere fizic și descurajante din punctul de vedere moral, sunt cauzele care îi fac apatic și visător.

Energia muntenegreană nu s'a manifestat până acuma de cât pe câmpul de luptă: a sosit însă timpul să se deștepte și să lupte contra mizeriei.

Personalitățile principale

Trebue să numim întâi pe Majestatea Sa Regele, creatorul Muntenegrului de astăzi.

Nicolae I fu proclamat prinț și senior al Muntenegrului la 14 August 1860; în 1910, după o domnie de cinci-zece de ani, se proclamă rege. Când succedă unchiului său Danilo I, asasinat, el avea de abia 19 ani și la această epocă, țara, mult mai săracă ca astăzi, n'avea de cât trei școli elementare. Căile de comunicație lipseau. Cetinge era o gaură inaccesibilă, pierdută în munte și nu se compunea de cât dintr-o monăstire, două biserici în miniatură, reședința principelui și câteva locuințe ale funcționarilor.

Regele se distinse ca soldat, mai ales în luptele de la Sagarac, în 1862. Această campanie contra turcilor, care a ținut 2 ani, a dublat teritoriul. Puse să se construiască strade, edificii publice, școli. Organiză serviciul de poștă și telegraf, regii și serviciul de automobile.

Nicolae s'a făcut cunoscut ca un diplomat abil, un poet sărbătorit de sârbi; căsătoriile copiilor săi au mirat Europa întreagă.

Cu ocazia încoronării s'a făcut mară serbări la care luă parte o mulțime de invitați.

Regele poartă tot-d'auna costumul național, revolverul la centură, bonetul muntenegrean pe cap. El s'a născut la 25 Septembrie 1841, într-o căsuță din cele mai modeste din Njegos; această căsuță a fost mărită și transformată în școală elementară.

Nicolae I luă de soție pe Milena, fca voevodului Petru Vukotici, mort de câțiva ani într-o etate înaintată. Milena fu o frumusețe care se mărită foarte tânără, la 14 ani; acum e încă femeie foarte frumoasă. Această unire fu fecundă, căci îi dădu trei fi și șapte fice.

Cel mai în vârstă din fii, moștenitorul presuntiv, Danilo, s'a născut la 1871 și se căsătorii cu princessa Jutta de Mecklembourg-Strelitz, numită princessa Militza în țara sa adoptivă, unde a isbutit să se facă iubită.

Al doilea fiu, Prințul Mirko, se născu

REGATUL MUNTENEGRULUI

— Urmare —

O altă sursă e pescuitul în lacul Scutari, unul din lacurile cele mai bogate în pești din Europa.

Printre muntenegrenii expatriați, sunt mulți cari s'aui îmbogățit și cari ajută și pe compatrioții lor rămași în țară. Altfel mizeria ar fi și mai teribilă.

În Muntenegru nu e de cât un singur, negustor en gros care se ocupă aproape exclusiv cu importarea și exportarea pieilor. El e de naționalitate engleză și își are stabilimentul în Podgoritza.

Industria agricolă e fără nici o importanță. Creșterea dobitoacelor a scăzut cu totul. Altă dată unii proprietari aveau turme numeroase; acum foarte puțini posedă mai mult de 10 vaci sau 100 de oi.

Muntenegrul datorește mult unui vene-

tian anume Volpi. Lui i se datorește crearea unui serviciu de vapoare între Antivari și Bari, construirea unui drum de fier între Antivari și Virbazar, navigația cu vapoare pe lacul Scutari, regia de întruniri și multe alte instituțiuni folositoare.

Antivari e micul port la mare. Dulcigno, prea isolat, nu are nici o importanță.

Explorarea drumurilor de fier, din afacere, punctul de vedere financiar, nu e nici o afacere, în vreme ce vapoarele care fac serviciul pe lacul Scutari realizează beneficii strălucite cu toate prețurile foarte ridicate. Un bilet de clasa I pentru dus și întors de la Rieka la Scutari costă 20 de coroane și distanța parcursă nu trece de 45 kilometri.

la 5 Aprilie 1879. El se căsătorii cu princessa Natalia Constantinovici de Muntenegru, vara regelui Milan Obrenovici al Serbiei.

El se dedă cu totul studiului bacteriologiei și microscopiei. E un muzicant desăvârșit, un compozitor de merit, autor al unui marș dedicat orașului Roma și pe care Mascagni îl execută în orchestra sa.

Al treilea fiu al regelui, prințul Petru, se născu la 28 Septembrie 1889; el e neînsurat.

Fica cea mai mare, princessa Zorka, fu soția actualului rege Petru al Serbiei. Ea muri în 1890, înainte ca soțul său să fie proclamat rege.

A doua fiică, princessa Militza, se născu la 14 Iulie 1866 și e soția marelui duce Petru Nicolaievici al Rusiei.

A treia fiică, princessa Stana, se născu la 23 Martie 1867; ea e soția divorțată a ducelui George de Lechtenberg. În 1907 ea contractă o a doua căsătorie cu marele duce Nicolae Nicolaievici al Rusiei.

A patra fiică, princessa Elena, se născu la 27 Decembrie 1872; ea contractă cea mai strălucită căsătorie din toți membrii familiei regale; la 24 Octombrie 1896 deveni soția actualului rege Victor Emanuel II al Italiei.

A cincea fiică, princessa Ana, se mărită cu prințul Francisc-Josef de Batemberg.

A șasea și a șaptea fiică, principesele regale Xenia și Vera, nu sunt încă măritate.

Toți copiii regelui sunt toți tipuri frumoase, de rasă muntenegreană.

Ca personagi marcante, cităm în primul rând pe Mitrofan Ban, mitropolit al Muntenegrului și arhiepiscop în Cetinje.

Arhiepiscopul catolic, Raditch, își are reședința la Antivari.

Un alt demnitar, care merită să fie menționat este Slavo Ramadanovitz, mare mareșal al curții, director al ministerului afacerilor streine, secretar intim al Majestății Sale.

Pe urmă Lazăr Mjuschkovitz, îmbrăcat tot-deauna în costum național, un tip frumos de rasă. Se zice că e foarte bogat. E unul din cei mai intimi prieteni ai lui Nicolae I.

El fu consul în Scutari.

(Va urma)

BRETANIA CARE SE DUCE

În Bretania o mare parte din țărani s'au tras spre oraș. Trebuie să credem că cultul trecutului, din nenorocire, nu e prea înrădăcinat în inimele țăranilor pentru că chiar aceia cari rămân în țară voesc să-și dea iluzia unei existențe mai moderne părăsind vechile tradiții și mai ales costumele pitorești.

Bretonii poartă oribila bluză neagră completată cu vesta de 35 franci. Mulți au părăsit legendara *tok feltz*, pălărie de fetru cu boruri largi, cu panglice de catifea, pentru vulgara pălărie moale. Și dacă mai vrei să vezi țărani purtând costumul brodat, trebuie să urci în interior, la Scaer sau la Trinite. Aceștia păs-

trează „bragubraz” (pantaloni cu bufant) albi, une ori colorați, „justin” (vesta) bogată în broderii fine.

Uneori aceste broderii reprezintă un sfânt, dar această modă nu există de cât pe coasta oceanului.

Bătrânii au rămas credincioși costumelor originale. Ei păstrează încă obiceiul de a purta părul lung și fața rasă.

Tinerii, din nenorocire, uită mai repede, mai ales după ce au trecut la regiment. Mulți se angajează vara cu munca în alte ținuturi și cum originalitatea costumelor lor atrage prea mult atenția și dă loc la glume, ei le părăsesc repede spre a se înbrăca ca toată lumea. Una din ilustrații reprezintă două costume de noui căsătoriți, ajunse acum foarte rare. În împrejurimile Saint-Nazarului, pe coasta din Gueranda, se mai purtau încă acum cât-va ani. Astăzi nu cred să se mai găsesască.

Costume originale vechi

Ca copil, țăranul breton s'a jucat în jurul bisericii, în cimitir, printre morminte, el a văzut pe toate drumurile imagina sacrificiului și a durerei, cruci și calvare. Mai târziu, când moartea a intrat în casa sa și a răpit pe unul dintre ai săi, el s'a datat cu totul durerei și multă vreme Duminicile și zilele de sărbătoare s'a dus să ingenuchieze și să se roage pe mormintele iubite. El nu e din aceia cari caută să uite; el trăiește cu morții tot atât cât și cu viii.

Sărac fiind, are milă de cei mai să-

raci ca el. Sdrențele cerșetorului nu-l inspiră nici desgust, nici dispreț. El îl tratează ca egal; nu-l lasă la poarta sa, îl cheamă în casă și îl așează la masă cu toți membrii familiei.

PARCUL NAȚIONAL ELVEȚIAN

Când în urma deselor călătorii de explorație s'a descoperit, în anul 1871, existența admirailor geiseri cu surse la Yelowstone și Misuri, guvernul Statelor-Unite s'a grăbit să voteze o lege prin care declara acea regiune „Parcul Național” protejând-o astfel contra vandalismului și mercantilismului.

Elveția a luat o inițiativă analogă. Având în vedere dezvoltarea repede a turismului și progresele agriculturii și industriei, a fondat o ligă pentru protecția naturii, al cărei prim act a fost crearea unui parc național analog cu acela din Statele-Unite.

DIVERSE

O colecțiune bizară

Se știe că azi mulți și mulți amatori se distrează strângând și clasând obiectele cele mai ciudate. Iată în această categorie un nou ecou american.

Un milionar din Boston, bătrân de peste 83 ani, a avut în cursul lungii sale existențe diferite boale; el a consultat numeroși medici și devenise sceptic. De regulă făcea toate rețetele prescrise, fără a le întrebuița de altfel. El avu ideia originală de a conserva cu îngrijire doctoriile, clasându-le după genul boalei, cari erau destinate pentru a-l ușura. Astfel, în vitrina stabilită într'adins, el putea arăta cu mândrie toată colecțiunea: 1900 sticle, flacoane, fiole diferite, 1375 cutii de unsori diferite, 870 cutiute de pilule de toate felurile etc.

Acest mucalit bătrân se pare a avea intențiunea de a lăsa colecțiunea sa Universității din Boston, secția științelor medicale.

Gh. D.

BRAT DE FIER

MARE ROMAN DE AVENTURI
De LOUIS BOUSSENARD

— URMARE —

— Iată-l, zise comandantul, dându-i-l.

Brat de fier îl ia, îl deschide și răsfodind prin el, scoate un strigăt de durere.

— Vă lipsește vre-un act? întrebă comandantul.

— Nu un act oficial, dar o hârtie la care ținam mai mult ca la viață.

Privirea lui se întâlnește cu a Madianei; ea l'a înțeles și-l zâmbește. Era vorba de cântecul din Namelles de pe care, în ziua dintâi a întâlnirii lor, el îi ceruse o copie și pe care

i-o dăduse, scrisă chiar de mâinile ei... cântecul acela care 'l înviorase în închisoare.

Ei se înțeleg; el nu mai insistă, dar adresându-se comandantului:

— În sfârșit, acum ești stăpân pe revoltă?

— Absolut. Bravi! mei oameni au făcut totul spre a-l aduce la cumințenie.

— Dar despre fugari ai vre-o stire?

— Da, și din cele mai bune. Poate că ai aflat că două sute dintre ei au fugit prin deschizătura lui Maroni?

— În adevăr.

— Ei au fost surprinși de o navă a Statului, care cu o lovitură de tun i-a afundat adânc de tot.

— Vai, nenorociții! Două sute de oameni!

— Nu uita că acești mizerabili sunt cei mai răi dușmani ai societății.

— Nu uit, dar nu sunt mai puțin oameni!

O tăcere. Comandantul reia puțin jenat:

— Înainte de toate trebuie să ne gândim și preocupăm să ne de d-ta, de proiectele d-tale... și sunt cu totul la dispoziția d-tale.

— Îți mulțumesc; nici eu nu știu încă la care hotărîre să mă opresc. Tatăl d-rei Saint-Clair m'a însărcinat să-l conduc fica la Cayena.

— Dar, dragul meu, știi că mă supun oricărei hotărîri ce vei lua, întrerupse Madiana.

— Despre asta vom vorbi după ce mă voi liniști; este afacere de câte-va zile; dar pentru asta nu-ți sunt mai puțin recunoscător comandante, și fi încredințat că pozițiunea d-tale nu va fi compromisă.

— Bine înțeles, afirmă și Madiana. Ca și d Paul Germond, Madiana nu cunoaște ura sau răzbunarea.

În urma acestor cuvinte comandantul, înviorat, se retrage salutând până la pământ.

Superioara din Saint-Laurent asigură pe tinerii noștri că zilele urâte au trecut și că de aci înainte se pot bucura de fericirea pe care o merită.

Mustic și Fichalo, strâns legați de tânăra pereche, nu mai pot de bucurie.

După 48 de ore, Braț de fier este pe picioare; putu părăsi spitalul și se reîntoarce în casa bravului François Mery, locuință sănătos clădită.

Madiana s'a reîntors la superioara, dar dorește a petrece câte-va zile lângă logodnicul ei; este liniștea, speranța și cei doi tineri se leagănă în dulci visuri.

Mustic și Fichalo păzesc casa.

Toți cari stau în jurul lui Braț de fier sunt strânși de o prietenie pe care nimic nu o poate rupe.

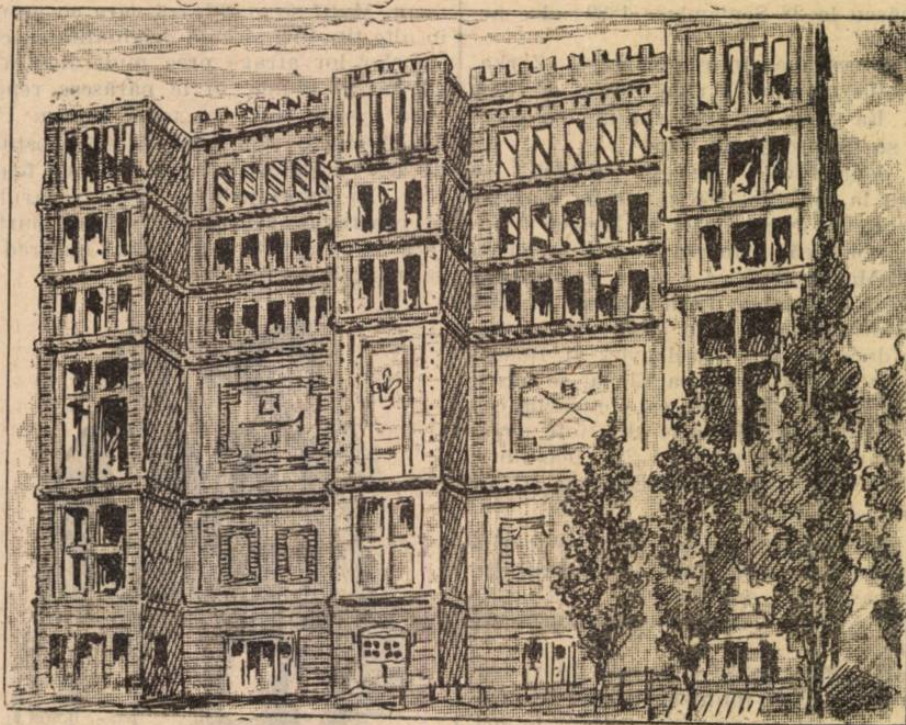
Genipa singur este îngrijat; el, indianul, nu se poate duce să se îns-

Fondatorul religiei lui Noë

S'a zis că în Statele-Unite se fondează câte o nouă religie pe lună. S'a exagerat poate. E adevărat însă că fondatorii sectelor sunt numeroși în această țară. Dar nu toți au succesul faimosului Dowie care a isbutit să ajungă milionar speculând asupra

El propuse atunci să se clădească în vârful a numeroși munți vaste monumente unde sinistritii să se refugieze când se va revărsa potopul. Aceste masive construcții erau așa întocmite ca să adăpostească sute de familii.

Cât de nesperios îi fu proiectul, totuși fondatorul reuși să strângă o jumă-

Casă de adăpost în caz de potop.

credulității naivilor.

Unul din cei cari nu au isbutit în întreprinderea lor a fost și acela care a încercat acum vreo trei ani să fondeze religia lui Noë. Teoria lui era că lumea este amenințată pe curând de un nou potop și prin urmare „credincioșii” trebuie să-și ia măsurile de precauțiune spre a scăpa de catastrofa universală.

tate milion de lei, cari îi serviră în parte să ridice templul a cărui ilustrație o publicăm aci.

Dar într-o bună zi suscriptorii rămaseră cu buzele umflate, căci fondatorul religiei dispăru... uitând să-și lase adresa.

Doru.

taleze nici în Cayenna, nici în Paris.

Nici cei doi devotați boniși Bachelico și Lomi, atașați țării lor natale, nu ar putea trăi în țara albilor.

De când a văzut indianul pe Braț de fier i-a închinat o iubire adâncă, care se luptă în sufletul lui cu amorul pădurilor fără sfârșit și al vâgăurilor misterioase.

Timpul trece și iată că Braț de fier vorbește de apropiata lui plecare; își ia rămas bun de la comandant. Madiana abia așteaptă să ajungă la tatăl ei.

Suntem în ajunul plecării spre Cayenna. În grădinița casei lui François Remy, — un buchet superb de plante tropicale și care se întinde până la țărmlul lui Maroni. Braț de fier și Madiana schimbă între ei cu-

vinte duioase. Amândouă sunt adânc mișcați de priveliștea admirabilă ce se desfășoară înaintea lor și par că le e inima mișcată de a părăsi această țară minunată; vorbesc de Namelles, de acel oraș abia născut, unde și-au lăsat cea mai frumoasă amintire, cea mai dulce clipă când pentru prima oară privirile lor s'au întâlnit.

Merg încet pe marginea malului, legănăți de murmurul fluviului care se rostogolește la picioarele lor în valuri repezi și liniștite.

Se înnoptează încet, fără ca ei să simtă.

Mustic, care era lângă ei, înțelegând că-i jenează, s'a eclipsat.

Vrea și el să facă singur pe visătorul.

S'a înoplat de-a binele. De-odată Mustic tresare.

I se pare că aude pași; se furișează după un trunchi de banan și, căscând ochii, zărește niște umbre misterioase.

Unul zice încet:

— Blestemată noapte, care se lasă așa repede... aci era acum...

— Singur?

— Nu, ci cu blestemata aceea de fată care ne-a zăpăcit atât.

— Știi că dintr-o singură piatră am scoate două lovituri? Dabul ar fi foarte mulțumit dacă i-am aduce-o și pe ea odată cu Braț de fier.

Braț de fier! Mustic a auzit bine. Ce-o mai fi acest nou complot? Dabul este Regele ocnii, dușmanul cel mai neînfrănat al lui Braț de fier.

— Acum într-o clipă trebuie să vestesc pe patronul meu, numai să am vreme să ajung până la el.

Bietul băiat nu se dă înlătur; își părăsește adăpostul și aleargă în direcția în spre care socotește că va întâlni pe tinerii logodnici.

Dar mișcarea și-a calculat-o rău. Dușmanii l'au zărit. Unul din ei sare asupra lui; vrând să se dea înapoi se simte înghesat de un altul care zice:

— Braț de fier! L'am prins!

Vrea să strige, dar își aduce aminte că vocea lui fiind ascuțită, vor vedea hoții că nu e Braț de fier. Înainte de toate vrea să scape stăpânul. Ce-o fi să iasă, își zice el în gând.

Banșii se înșală crezând că au pus mâna pe Braț de fier.

Mustic dă cu picioarele, se svârcolește, se smucește, vrând să dea hoților iluzia că el este Braț de fier.

Se simte legat cobză și vârat într'un fel de sac; asvârlit într-o luntră, aude un semnal în urma căruia o pornesc ca vântul pe suprafața apei.

În momentul acesta un om aleargă pe țărm și recunoaște forma unei luntri care se depărtează.

Este Braț de fier, care a auzit glasul lui Mustic și care ghicind un pericol necunoscut, a alergat din tot sufletul. Nu a stat o clipă la îndoială.

Se asvârlă în apă și se ia după barcă. Braț de fier ajunge barca, se agață de ea; unul din lopătași a văzut umbra fantastică și cu o mișcare instinctivă se asvârlă asupra lui Braț de fier ca să-l lovească. Acesta îi smulge lopata dintre degete și l'apucă de braț, îl atrage cu așa putere, în cât omul este smuls de pe bancă și cade în apă.

Toate acestea s'au petrecut ca fulgerul de repede. Omul a căzut peste Braț de fier și este târât la fund.

Amândouă se bălăbănesc în apă. Braț de fier îl ține strâns.

Braț de fier nu mai vede însă barca. A dispărut ducând cu ea pe Mustic.

Se decide a se întoarce la mal cu prada lui, din moment ce nu se mai vede nici urmă de barcă.

Se aduc torțe aprinse, căci Madiana care văzuse pericolul, strigase cât putuse după ajutor.

De odată Braț de fier ridică în sus pe omul care l'atârșase după el în valul.

— Paul! Dragul meu Paul! Scăpat! Ce s'a întâmplat?

Ajunge pe mal, dă drumul omului care pare mort, povestește scena petrecută și spune că cei din barcă nu au văzut nimic; cred că e un accident dispariția vâslașului lor.

De odată Fichalo se apleacă în spre mizerabil, care e pe jumătate înecat:

O, îl cunosc pe ăsta! E un ocnaș.

Este Simonnet, unul din banda Regelui Ocnei. A, pungașul! Asta are să ne spue unde au dus pe Mustic...

— I-ai auzit bine glasul, așa e?

— Da, da! Și am alergat cât am putut, dar am ajuns prea târziu. Dar o să-l regăsim noi.

Două oameni ridică corpul ocnașului și l'duc în casa lui François Remy.

— Trebuie să scăpăm pe acest om! zise Braț de fier.

Aduc doctorul de marină, care îl ascultă, îl examinează și zice:

— Acest om este bolnav de inimă; nu mai are de cât o oră de trăit.

— Dar trebuie să vorbească, cu toate astea! strigă Braț de fier.

(Va urma).

Cel mai mare și mai vechi magazin de muzică N. MISCHONZNIKY

FURNISOR

al

CURȚEI

REGALE

BUCUREȘTI

STRADA

COLȚEI

No. 7.

CEL MAI MARE DEPOSIT DE INSTRUMENTE MUZICALE PIANE ȘI PIANINE

Cele mai renumite din toată lumea. Peste 100 pianine totdeauna în depou.

GRAMOFOANE

PERFECTIONATE ȘI

PLĂCI

„PERFECTION“

Inregistrate de cei mai mari artiști din țară și din străinătate.

Cântece Naționale noi având cel mai mare succes în toată țara

Viori montate cu abanos. Modeli Amati sau Stradivarius, cu arcuș Lei 11
Cobze complete cu coarde 5 doage Lei 10
In 7 doage „ 11
Țambale montate de la lei 30—38. Aceleași
de nuc de la Lei 38—50
Armonici cu 2 rânduri, 19 ciabe, 8 basuri cu
tonuri de oțel bronzat Lei 30—35
De oțel Lei 38—45—80
Mandoline italiene iernu de paisandru 19
doage față ornată lei 11
Clarinete cu Lei 12.—, cu Lei 14.— și cu
Lei 18.
Flaute cu Lei 8.50, Lei 12, cu 6 ciabe Lei
16.50, și altele flaute fine, de la 8—14
ciabe, bucata de la Lei 20—500

Cereți cataloage gratis și franco. — Comenzi se efectuează în toată țara.

NOUILE MARI PREMII OFERITE DE ZIARUL „UNIVERSUL”

ABONAȚILOR SĂI, CU INCEPERE DELA 22 MAI, 1914 :

O NOUA VILA LA SINAIA

«Vila Luigi», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate

UN DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, cumpărat de la *Industria metalică «Marcis»*, Bulevardul Elisabeta, No. 8

O ELEGANTĂ GARNITURĂ DE MOBILA PENTRU SALONAȘ

din trestie exotică și malaca emailată, compusă din : O canapea, două fotoliuri, patru scaune și o masă, cumpărate de la cunoscutul magazin *Littmann*, strada Lipscani, No. 3

UN DORMITOR DE LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn *Marin V. Ganea*, șoseaua Mihai-Bravul, No. 37 și strada Șerbănică, No. 10.—Sucursala calea Victoriei, No. 107.

O GARNITURA DE TOALETA JAPONEZA

compusă din : **Un armuar cu oglindă**, cu despărțituri pentru rufe și haine, îmbrăcat cu stofă japoneză.

Una toaletă cu marmură și oglindă din bambu veritabil. **Una dormeză** tapisată cu stofă japoneză.

Un scrin cu 7 cutii lustruite și îmbrăcate cu stofă japoneză. **Un piedestal** de bambu cu vas japonez. **Una**

etaajeră de perete de bambu, îmbrăcată cu stofă japoneză și **Un scaun** tapizat tot cu stofă japoneză

Toate aceste obiecte sunt lucrate și executate în mod artistic de către renumita fabrică de mobile de bambu *E. A. Pucher et Comp.*, Bulevardul Elisabeta, 15, cu sucursala calea Victoriei, 148.

JUMATATE GARNITURA MOBILA PENTRU INTRARE DE LEMN DE STEJAR

compusă din : **Una canapea**, **4 scaune**, **2 marchize**, **2 taburele**, **una masă** cu geam de cristal. Toate îmbrăcate în pluș fin broșat, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania americană», str. Carol, 74, vis-a-vis de piața cu flori, lângă hotel Dacia

UNA SUFRAGERIE MODERNĂ DIN LEMN MASIV

compusă dintr'un bufet elegant, o masă patent de 18 persoane și 6 scaune tapisate, cumpărate de la cunoscuta «Expoziție Modernă» de mobile *Gildener Rosenthal et Hascall*, București, str. Carol I, 64.

1 serviciu de ceai pentru 6 persoane, de alpaca veritabilă, imitând argintul oxidat.

1 ceasornic de masă cu o figură oxidată, așezat pe un postament aurit imitând bronzul.

1 pendula de perete «secesion» cu vitroure, având mersul 15 zile, cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en-gros și en-detail *Frații A. et J. Rolier*, București, str. Smârdan, 35, etajul I-ii.

O mașină de scris „Erika”, ultima perfecțiune, care scrie vizibil în două culori, cumpărată de la *Compania „Ideal”*. Depositul mașinilor de scris din Buc. Palatului Eforiei, reprezentant *Leonida Piokowsky*.

O pendulă modernă, culoarea nucului și **un ceasornic** pentru birou, frumos nichelat, cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicaria Colței”, str. Colței, 31. **2 pelerine** de ploaie, calitatea I, portative pe ambele părți. **2 truse** de voiaj, piele de crocodil. **2 aparate de ras** „Juvenia”, cumpărate de la „Compania generală”, birou de informații, București, strada Smârdan, 29, etajul I-ii.

1 mașină de cusut pentru familie, de mână, calitate superioară; cu capacul de nuc. **1 mașină de cusut** de picior pentru familie, cu suveică rotundă, de calitate cea mai superioară, coase și brodează cu cea mai mare perfecțiune. Masa și capacul de nuc. Cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut „Compania anglo-americană”, București, str. Carol, 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

2 frumoase fructiere bronzate, cu sticle colorate, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie *Th. Radivon*, Buiev. Elisabeta, 8 bis. **Un gramofon mare**, perfecționat, remontabil în timpul mersului, cu diafragmă de concert și 6 cântece naționale.

Una vioară model *Stradivarius*, completă cu arcuș, cutie și accesorii. **Una harmonică** de mână, foarte sonoră, cu tonuri de oțel, burduful dublu impermeabil și coșurile îmbrăcate cu metal. **Una mandolină** de concert veritabilă, italiană, în lemn de palisandru și

elegant ornată cu sifel, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică *Jean Feder*, calea Victoriei, 54.

Serviciu de bucătărie „Sirius email”, compus din mai multe bucăți, cumpărate de la marele magazin *A. Rechenberg et fil.* București, str. Lipscani, 15.

6 cămăși bărbătești de zi, de zefir sau albe, cu piept de olandă. **6 perechi** pantaloni (indispensabili).

6 perechi ciorapi fil d'Ecosse. **6 batiste** de olandă cu monograme. **1 pereche** jartiere de mătase. **1 pereche** bretele, idem, cari se vor confecționa după

măsură câștigătorului de cunoscutul magazin de lingerie „La patru sezoane”, calea Victoriei, pasagiul Maca vis-a-vis de poștă.

Doă costume de haine (saco), după măsură și alegerea stofei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie *Jaques Grimberg*, str. Academiei, 25. **Una**

bucată 19 metri pânză de inșor cu borangie, țesătură românească, cumpărată de la expoziția Casei școalelor. **2 ceasornice** de aur pentru bărbat și

doă pentru damă; unul de argint rusec pentru bărbat; **O brățară** de aur cu 3 diamante; **Un inel**

de aur bărbătesc cu rubin; idem unul cu safir; idem altul cu 2 briliante și safir la mijloc; **2 ceasornice** de metal marca „Sonia”; **2 portofotografii**

de portolan japonez, cu flori artistice lucrate în foc; **Un pince-nez** aur 14 karate; **Una pereche** ochelari duble; **2 lorgnioane** pentru damă; **12 beno-**

cluri de teatru, cumpărate de la Institutul de optică „Ocularium”, Doamnei, 27, unicul institut pus sub direcțiunea științifică a d-ului Gheorghe D. Fischer, oculist. **Un frumos** premiu pentru grădina

„Șantier”, compus din un cocoș, 2 găini și 12 pușori; **Un curs** complet de limba franceză; idem unui de stenografie, idem unul de dactilografie, cari

se vor preda de cunoscutul profesor *Henry H. Duployen*, strada Edgard Quinet, No. 5.

50 casete conținând fie-care cremă, pudră și săpun „Flora”, făcute anume pentru abonații noștri.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc în mod gratuit «Universul Literar», iar la facerea abonamentului, un volum din interesanta scriere : **Memoriile regelui Carol I.**

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea

Rechinul grav rănit se sbătea. — (Vezi pag. 5368).

AMULETA LUI SIRAKIAWAR

Se revarsă de ziua. Soarele răspân-
dește pe mare o adevărată feerie de lu-
mină. Cerul e limpede.

În depărtare se zărește o linie palidă
care e insula Ceylan cu cocotierii săi, cu
palmierii înalți și pădurile profunde.
Mai aproape se văd niște bărci venind
dinspre coastă. Sunt pescuitorii de perle.

Flotila a ajuns bancul. Lopătarii se o-
dihnesc. Acum a venit rândul scufundă-
torilor.

Ei sunt gata împărțiți în două echipe
de câte 5 oameni. La un semnal scufun-
dătorii își strâng nările cu mâna stângă
și se lasă să alunece în mare. În câteva
secunde au ajuns fundul.

De odată unul din oameni strigă:

„Un rechin, un rechin...”

O umbră negricioasă trece prin fața
corăbiei cu o șteală vertiginoasă.

Pescuitorii obișnuți cu aceste atacuri,
poartă totdeauna asupra lor un cuțit.

Unul din scufundători n'a apărut la
suprafață. O luptă disperată se încinge
între el și rechin. Tot echipajul e aple-
cat asupra valurilor și privește cu groa-
ză scena.

Cu figura înspăimântată, cu mâinile
crispate, nenorocitul face o săritură spre
echipaj; toți se precipită spre a-l prinde,
dar o forță brutală îl trage de picioare...
El dispăre lăsând roșie apa în jurul
său... S'a sfârșit...

Consternați, pescarii se privesc cu te-
roare și vestea tristă se răspândește pes-
te tot locul.

Oamenii nu mai îndrănesc să se co-
boare. De sigur că rechinul așteaptă altă
pradă în apropiere. Ar însemna să se ex-
pue la o moarte sigură. Și cu toate ace-
stea ar mai avea încă trei ore de pescuit.

Unul din oameni, un atlet admirabil,
cu ochi arzători, surăde disprețuitor.
Fără a zice o vorbă, își ia plasa și frin-
ghia și dispăre în adâncime, unde duș-
manul așteaptă ascuns printre lianele
verzilor.

Scufundătorii murmură în admirație:
„Lui Sirakiawar nu i-e frică de nimic.
Sirakiawar are o amuletă...”

Sirakiawar scufundătorul se repauzează
pe țârm cu ochii perduți în zare. E
ultimul sezon de pescuire. El nu vrea să
moară tânăr ca toți pescuitorii. Cu banii
câștigați în aceste sease săptămâni pe-
nibile, își va deschide un bazar în Kandy
spre a vinde suveniruri călătorilor.

Sirakiawar surăde. Lui nu-i e teamă
de rechini cărăi au mâncat un om azi di-
minează. Amuleta sa îl protejează. El nu
a esitat să întreprindă o călătorie lungă
până la ruinele splendidei Anuradhapu-
ra. În templuri, a aprins din belșug iaso-
mie, roze de Bengal și o mulțime de alte
flori al căror parfum plac zeilor.

Și brahmanii i-au vândut atunci amu-
leta care îl protejează.

A doua zi s'a găsit pe țârm corpul lui
Sirakiawar, având un cuțit implantat
între umeri. El care brava cu atâta în-
drăzneală rechini, a fost omorât mișe-
lește de vre-unul din tovarășii săi. Asu-

pra cadavrului nu s'a mai găsit amuleta
magică.

Poliția a făcut cercetări printre pes-
carii, dar nu a putut afla nimic.

De două zile au mai pierit încă trei scu-
fundători, afară de Sirakiawar. Pescu-
torii sunt la lucru. Unul din lopătari
scoase un strigăt, strigătul de groază:

„Rechini, rechini...”

Lopătarii s'au aruncat cu cuțite spre
a ajuta dacă va fi posibil pe camarazii
lor.

Scufundătorii se urcă repede, mai lip-
sesc doi din ei. În fine, se văd și ei apă-
rând la suprafață și sunt aproape să a-
bordeze. De odată unul din ei scoate un
strigăt de durere și se scufundă. Rechi-
nul făcuse o nouă victimă. Celălalt tova-
răș însă isbutește să rănească de moar-
te rechinul, iar cei din barcă aruncă un
nod în care îl prinde și-l trage la țârm
unde îl spintecă imediat. Din pântecile
rechinului ei scot cu piositate bucăți din
corpul tovarășului lor.

Un obiect mic cade pe nisip din cufele
stofei. E o mică statueta a zeului Gane-
sa. Toți pescarii rămân înmărmuriți ui-
tându-se cu spaimă, căci toți au înțeles
că acest mic zeu e amuleta lui Sirakia-
war... amuleta furată de asasinul său.

Șeful lor, foarte grav, zice: Brahma e
drept. Acest om și-a omorât fratele spre
a-i fura bunul său și spre a fi protejat de
zei. Dar răul atrage rău și amuleta
sfântă s'a întors contra lui.

C. Arg.

GARDEROBA LUI GEORGE V

Garderoba regelui George V e tot at-
ât de imensă și tot atât de îngrijită ca
acea a lui Eduard VII, dar ea e alt-
fel organizată.

Eduard VII era un arbitru al ele-
ganței; el conducea moda. George V
o urmează cu sfîntenie. Eduard VII
nu punea, se zice, de două ori acelaș
costum; George V le uzează serios. El
are pasiunea uniformelor.

Mai întâi îi place uniforma de marină;
a marinei engleze și a tuturor marine-
lor prietene. Îl veți vedea purtând pe
rând frumoasa tunică roșie a Angliei, pe
urmă apărând în amiral german, danez,
suedez, rus și chiar japonez.

Singur Wilhelm II posedă un stoc
atât de variat al costumelor de amiral
ai tuturor națiunilor.

George V e colonel al mai multor
regimente în țările unde unchiul și veriul
săi sunt regi. Lui îi place de asemenea
și uniforme de armate de uscat.

Posedă de asemenea costume de ca-
valerie vechi și moderne, occidentale și
orientale. Dar ceea ce regele preferă mai
mult ca ori-ce sunt costumele sale de
vânătoare, pe cari le are în toate culo-
rile și din toate stoffele.

Două valeți stau în permanență lângă
garderoba regală, strângând și restrân-
gând costumele regelui.

Un al treilea valet se ocupă cu încăl-
țăminteia suveranului, care e obiectul
unei îngrijiri particulare. Casa cea mare
«Maison Saint-James Street» furnizează
încălțăminteia regelui.

Sereno.

O REGATĂ LA ANTIPOZI

Maorișii recunoscuiți ca giganti dato-
resc superbul lor fisie sportului. Un co-
los înalt de două metri nu-i impresio-
nează de loc, de oarece astfel de atleti
sunt cu legiunile la ei.

Canotagiul e unul din sporturile lor de
predilecție și ei se dedau acestui sport cu
atât mai mult, cu cât țara lor, Noua-Ze-
landa, e străbătută de o mulțime de
râuri, și are numeroase lacuri cu ape li-
niștite.

Maorișii se servesc de mai multe felu-
ri de imbarcațiuni. Mai întâi „Naăa”,
mică pirogă făcută dintr'un trunchi
de arbore în care e scobit un singur loc și
în care nu încap de cât o singură per-
soană.

Un cap de pirogă

Instalat în această slabă imbarcație,
Maorișul își rade de valurile care se
ridică cu furie și isbesc stâncile și de
toate pericolele ce ar putea întâmpina.
El e fericit și când se află în barcă uită
de tot.

Înainte de pacificarea țării, triburile
se luptau între ele cu furie și, fără să fie
antropofagi în felul odios al Papuasiilor
din Noua Guinee, maorișii nu simțeau
nici o repulsiune să mănânce carne o-
menească, mai ales când ea provenea de
la un dușman căzut în luptă.

În acea epocă, care nu era mai veche
de o jumătate de secol, maorișii se ser-
veau de pirogă mară de război în care în-
căpeau până la patruzeci de vâslitori,
afară de vre-o douăzeci de luptători ar-
mați.

Triburile lor sunt reprezentate prin cluburi nautice. Și aceste cluburi, cu toate că au fost formate de vechii sălbateci, sunt puternice, de oarece două din aceste cluburi au fost reprezentate la faimoasele regate ale lui Henley prin două „matoharawas” sau piroge de război, care, manevrate fiecare de vre-o cincisprezece maoriși robusți, aruncară o notă neprevăzută și pitorească în mulțimea elegantă, dar banală, reunită pe Tamisa de Sus.

Veniți dela capătul celalt al lumii spre a câștiga lauri nautici, iată un frumos record la activul preținșilor sălbateci din Antipozi.

Doru

MAURICE MONTÉGUT

METEMPSYCOSĂ

În sfârșit, piramida era deschisă. În spre Nil și spre Răsărit sta căscată o enormă, o întunecoasă deschizătură, și în dosul ei se afla o sală răspândind mirosuri de pioniță, o sală găsită d'odată, după șizeci de secole. Acesta era drumul mormintelor și poate și al tezaurului.

După un ordin, lucrătorii se opriră la acest prag sfânt; fără grije, mulțumiți de câștigul zilei, lăsând târnăcoapele și unelte răspândite, ei se odihneau la umbra gigantului de piatră, o umbră violetă și rece, ce se proiecta pe fața cea galbenă a tristului desert.

Directorul cercetărilor, anunțat în grabă, sosi numai de cât urmat de câțiva invitați ai diferitelor ambasade. Ca un om obișnuit cu astfel de aventuri, lăsă întâietatea explorațiunii la doi domni și unei tinere femei, foarte îndrăgneați: d. și d-na Claret, englezi și Jean Mombur, un francez.

Înainte de a deschide deschizătura, tânără femeie se opri un minut:

— Vino Regino! zise Claret, fiu curajosă; acest lucru e o raritate.

Și trecu el cel dintâi; Regina și după aceea Jean intrară și ei; înaintea și în urma lor, niște lucrători purtau torțe de rășină, care, cu flacăra lor vopsea în roș zidul de piatră.

— Înainte!

Sală era largă de patru metri. După vr'o treizeci de pași, Mombur se puse în fruntea tuturor cu o torță în mână.

De odată un fior îi trecu prin tot corpul și, ca apucat de o grije neașteptată, murmură:

— Mi se pare c'am mai trecut p'acel.

Claret, care-l auzise, începu să răză și zise:

— Foarte nostim în adevăr! Francezii sunt totdeauna nostimi.

Mombur nu răspunse; privea numai cu niște ochi holbați, în care se vedea întipărită spaima și murmură încet:

— Eu cunosc astea... da... le cunosc...

O răspântie bolțită, se bifurca, s'afila în fața lor.

— La dreapta sau la stânga? întrebă Regina.

— La dreapta, strigă Mombur; mi-aduc aminte: La dreapta... spre tezaur.

La aceste vorbe, purtătorii de torțe și exploratorii rămaseră cu gura căscată.

INTERIORUL UNUI YURT

În climatele temperate, locuințele variază ca aspect și dispozițiune după gustul popoarelor, dar în țările prea calde sau prea friguroase, temperatura cere anume amenajamente adesea bizare.

În Siberia, traficanții de blănuri și

cu blănuri proaspete provenind din vânători recente și cu toate că frigul le conservă, mirosul care domnește în locuință e insuportabil.

La aceste emanații de blănuri se unește și acela al unei bucătării care n'ar escita apetitul unui occidental.

Ei întrețin încontinuu focul în mijlocul camerei, dar ca și în colibele Es-

Interiorul unui yurt

vânătorii, care locuiesc în yurturi rudimentare și perdute în stepe, au să lupte contra zăpezilor. Spre a nu fi blocați de zăpezi, se suprimă ușile și ferestrele. Nu se face de cât o deschizătură în acoperiș.

Mobilierul e sumar: un pat grosolan pe care sunt aruncate piei de animale. De altfel, întreg yurtul e plin

chimoșilor, fumul nu ese tot ci rămâne o parte în interior, așa că te sufoci și nu vezi nimic.

Pe măsură ce cobori spre Tibet întâlnești yurturi mai confortabile și mai luxoase, acoperite cu stoffe bogate de mătase de un efect din cele mai pitorești.

Un lucrător exclamă:

— Domnul e nebun!

— Nebun! strigă Mombur... Nebuni sunteți voi... Da, gândiți orice veți voi, eu am fost p'acel... Când? Enigmă... Poate sunt șizeci mii de ani d'atunci... cine știe destinul oamenilor! Și iată, veți vedea. Opiți aici!

Toți s'opriră adânc mișcați: vocea tânărului om răsună din pricina zidurilor și luă o autoritate fantastică în această misterioasă tăcere. El reîncepu:

— Opiți aici! Priviți, pe nisipul fin, urme de pași, urme lăsate de morții de acum mii de ani. Noi am călcat pe cele dintâi, fără de a le vedea... Priviți pe acestea... un picior larg, pe care unul mai mic îl urmează... la oarecare distanță: mi-aduc aminte... da, mi-aduc aminte. Și acum comparați!

Zicând acestea, francezul puse gheata sa cea galbenă, în urma pasului lăsat de vechea sandală egipteană. În adevăr se aseamănă în toate punctele. Și el strigă n'reu:

— Aceasta e urma piciorului meu!

Un mic fior scutură pe englez și pe soția sa... purtătorii de torțe, oameni puțin simțitori, începură să se turbure.

Dela unul din ei, Mombur smuci o torță și cu un pas repede, porni spre întunecoasele adâncimi. Nu se ncurca, părea că merge pe un drum străbătut de sute de ori, întocmai ca un țaran care merge pe drumul târgului! Jean Mombur înainta mereu.

— P'acel! P'acel! Veți vedea! Și vom găsi cadavrul! Mi-aduc aminte!

Și cu toți, d'abea respirând, urmau nebulonica lui cursă. La intrarea unei camere întunecoase s'opri ca apucat de groază, trăgându-se înapoi, ca un asasin în ora confrunțării.

Cu mâna ridicată, sub lungă sa torță, care-l colora în roș, de sus până jos, cu ochii rătați, explica:

— Claret! doamnă!... vedeți, sufletele noastre au același destin. Dacă eu francez, dintr'un capriciu, precum am crezut, m'am întors în Egipt, n'a fost de cât o fatalitate anterioară, care mă cheamă, poruncitoare, comandând. Țările pe care dorim să le cunoaștem, sunt țările în care am trăit altă existență și această dorință nu e de cât nebulonia unui suflet rătaș, metamorfozat. Iată aici e camera... camera crimei și eu vă spun, că aici e un lucru îngrozitor.

Intră. Cu o mișcare a tortei imprăstie întunerecul și îndată scoase un strigăt de spaimă și de triumf.

Toți, foarte palizi, priveau. Și cu toți văzură, asvârlit lângă zid, un cadavru uscat și îngălbenit, cu toate astea conservat de putreziciune prin uscăciunea pământului și a zidului de piatră, — un cadavru trântit și cu craniul despicat.

Era un bătrân egiptean, într-o roche pestrițată; împrejurul lui se aflau vase și mici statui de aur, toate neatinse... Totul avea șase mii de ani vechime și cu toate acestea, proba unei crime, într-o câțva preistorică, se vedea îndată.

Mombur alura:

— Eui l'am omorât... eui!

Apoi începu să răză...

— Vă mai îndoiți? Priviți albeata zidului acestuia; împrejurul lui se aflau vase și mici statui de aur, toate neatinse... Totul avea șase mii de ani vechime și cu toate acestea, proba unei crime, într-o câțva preistorică, se vedea îndată.

— Atunci, zice Claret, zăpăcit și el, de ce l'ai omorât?

— De ce? de ce? murmură Mombur, căutând cu mare greutate, să-și aducă aminte... de ce? Nu spre a fura... Totul este neatinse: n'am luat nimic! De ce? stai nițel... știți! Pentru că iubeam pe soția lui! Totul este la fel în sărmana noastră lume... Da, pentru că iubeam pe soția lui, precum iubesc...

— Domnule Mombur, întrerupse deodată Regina, mult mai palidă de cât el, ne înspăimântă. Renunță, te rog, la acest lucru... nebunesc!...

Și murmurând încet adăogă:

— Era să zică totul.

Claret s'aplecă spre cadavru și-l examină.

— E urât? întrebă Mombur în batjocură.

— Urât, în orice caz, răspunse englezul flegmatic. Dar iată un papyrus, poate e vr'un document prețios.

— În acest sul îngălbenit, răspunse francezul cu o voce sigură, veți vedea, iavătați vor citi că el se numea Gambrys, soția lui Thaia și c'avea un amic cu numele de Zechotes.

— Să eșim, să plecăm! strigă Regina. Destul pentru azi!

Se'nore spre deschizătură, spre lumină. La soare Mombur tremura, palid:

— Sunt un asasin, repeta el.

Claret, înviorat de marea lumină, dădu din umeri și răspunse:

— În orice caz, e prescripțiune!

Opt zile mai târziu, faimosul document descifrat cu greutate, afirma că cadavru găsit în piramidă, era un oarecare Gambrys, care avea de soție pe o femeie anume Thaia și un amic credincios Zechotes; toți trei trăiau în timpul lui Ramses XXXVII, patru mii de ani, a. Chr.

Jean Mombur, urmărit neîncetat de vedenii, se imbarcă în grabă și plecă în Franța.

— Bine c'am scăpat, zise Claret, privind pe soția sa... Nu-i nimic; cu toate astea e rău să ai atâta memorie, și francezii sunt foarte notimi în adevăr!

D. D. Tomescu-Putna.

TIMBRELE DIN LUME

George V și «Societatea regală»

Regele George V a făcut un dar colecțiunii «Societății Regale Philatelice» din Londra. Este vorba de două planșe în aramă, originale, pe care au fost imprimate vechile mărci «Port-Paid» din Mauriciu. Aceste planșe prezintă, indiscutabil, un mare interes și sunt de o valoare foarte mare. Ele au fost găsite de curând într'unul din biourile guvernământului, la Port-Louis. Sir Cavendish Boyle, care era guvernatorul insulei, le aduse în Anglia și le prezentă regelui, care la rândul său le făcu cadou societății regale filatelice. Fiecare din aceste planșe conține 12 impresii de deseneuri, care sunt întretăiate de linii spre a preveni reimpresiunea.

Nouile mărci în Statele Unite

Ca consecință a observațiilor făcute la oficiul postal central de către «Asociațiunea națională a angajaților din biourile postale» în vederea necesității cuorilor diferite pentru fiecare valoare de marcă, se prepară o serie nouă, care va cuprinde 11 valori, cu o nuanță distinctă pentru fiecare valoare.

Pe cele dintâi 6 valori va figura portretul lui Washington, iar pe celelalte 5 portretul lui Franklin.

C. Velluda.

O PERECHE INDRĂSNEAȚĂ

Imbrăcat soldăște, cu pușca la umăr, micul ștremgar din ilustrație are aerul de a zice sentințele din fața sa:

Cel mai mic soldat din lume

«Nu face așa pe grozavul, căci și eu pot face de gardă»!

De sigur, pentru etatea sa, micuțul nu

e lipsit de îndrăzneală; dar cu mult mai interesant e cazul miciei călătoare din ilustrația a doua.

Fica unui miner francez emigrat în Honolulu, mica Ema Ewelyn, în etate de șase ani, avu durerea să piardă je tătăl său.

Cea mai mică călătoare

Și tânăra mamă, doborâtă de nenorocire, muri și ea în curând.

Un unchiu al fetei expedie atunci consului Engliterei prețul drumului, rugându-l să vegheze la imbarcarea miciei Ema.

Ea sosi la Cardiff fără nici un neajuns după o călătorie de 49 zile.

UN TRUC AL COWBOY-LOR

Într'un ziar din Melbourne, la rubrica «Tribunalele», se putea citi o anecdotă care arăta stratagemile întreprinse de cowboy australian spre a îmblânzi caii sălbatici.

Reprezentantul unei societăți protectoare a animalelor, se preumbla într-o zi în împrejurimile acestui oraș, când văzu doi oameni ocupați să îmblânzească un cal sălbatic.

La un moment dat, când unul din ei așeza șeaua pe cal, celalt prinse capul calului în mâini și îl mușcă sdravăn de ureche, de unde sângele începu să curgă șiroaie.

În loc să protesteze în contra acestor torturi, calul se liniști numai de cât și se lăsă să se pue șeaua și hăturile.

Reprezentantul societății pentru protecția animalelor protestă cu indignare în contra acestui tratament barbar, cum îl numea el. Dar cei doi cowboy... îl trimiseră să se plimbe.

Citați în fața tribunalului din Melbourne, cowboyi arătară că acesta e un procedeu curent printre îmblânzitorii de cai. Surprinși de mușcătură, caii se dau învinși și se supun la orî-ce.

Orî cât de ingenios ar fi trucul, n'a avut trecere în fața magistraților australian, cari au condamnat pe cei doi cowboy la o amendă de cinci-zeci lei.

Blaz.

REGATUL MUNTENEGRULUI

— Urmare —

Înapoiindu-se în patrie fu numit ministru de finanțe, pe urmă ministru al afacerilor streine și în fine, prim-ministru. Cu toate acestea dimisionă și se mulțumi cu funcția de președinte al consiliului Statului, funcțiune ce ocupă până în 1908. Fiind relativ tânăr, foarte sigur că se va ocupa iar cu politica.

Primul ministru actual e dr. Tomonovic, care e președintele miniștrilor și ministru al afacerilor streine și al justiției.

E puțin timp de când Mitar Martinovic dimisionă ca ministru de război.

D. Dušan Vokatic a fost ministru de finanțe după ce a fost ministru al lucrărilor publice. Acum e președinte al Curții de conturi.

Ministrul de finanțe actual se numește Th. Yergovic.

Ministrul instrucției publice și al cultelor, Petru Vutoskovic, studie mai întâi teologia, pe urmă fizica, la Kiev. Reîntors la Cetinje fu numit director al liceului, pe urmă al seminarului. În 1910 fu numit ministru.

Președintele curții de apel din Cetinje este d. Labud Gojnit. El și-a făcut studiile în Belgrad. Fu numit succesiv președintele Scurpinei și ministru al justiției sub vechiul cabinet. E un jurisconsult de merit.

Viitorul

Munteneștii se depopulează din ce în ce, și faptul e așa de sigur că, cu ocazia unui recensământ general stabilit în 1910, când principatul se transformă în regat, s'a decis să nu se publice rezultatul, care ar fi arătat foarte eloquent pericolul.

Unele orașe prosperează, dar la țară, o mulțime de case părăsite arată destul că mizeria a silit pe locuitori să emigreze.

Ast-fel mulți de munteneștii se expatriază în fiecare an spre a-și încerca norocul în altă parte. Mulți se stabilesc în America sau în Austria.

Cei cari se întorc în patria lor povestesc concetățenilor lor, cum în streinătate viața e mai bună, unde mănâncă când ți-e foame și de unde te întorci aproape bogat.

Aceste povestiri influențează mult asupra tineretului care emigrează în masă.

Ar trebui multe modificări și multe îmbunătățiri făcute spre a îndemna populația să rămâne pe loc și să muncească.

Cea mai mică deplasare, orî ce expediție de marfă costă astăzi foarte scump în această țară fără resurse, și dacă guvernul ar lua măsuri să scadă tarifu-

rile, lucrul acesta ar fi primit cu multă căldură de populația întreagă.

Am mai spus că igiena lasă mult de dorit în Muntenegru. Ar fi de ajuns dacă s'ar fonda la Cetinje o școală de medicină, unde s'ar forma doctori care să steie să vindece mai ales, malarie, tuberculoză și sifilisul.

Moasele, de asemenea, ar trebui să aibă o instrucție specială mai solidă și să urmeze cursuri într-o școală specială.

Toate acestea ar cere, de sigur, lungi eforturi și ar îngreua bugetul, dar fără sacrificii nu se poate face nimic.

Cu ajutorul unor diguri și cu mașine hidraulice puțin costisitoare, s'ar regula terenul și ar fi udat cu apă din lac atunci când ar lipsi ploaia; s'ar transforma astfel împrejurimile lacului Scutari în câmpii fertile care ar da recolte bogate.

Ridicarea industriei s'ar putea face cu oțtine cheltuieli. Lăna produsă în mare cantitate în această țară ar putea fi întrebuințată economic în țesături și pentru îmbrăcăminte trupelor.

Dacă un industriaș s'ar decide să se stabilească în Muntenegru și să creeze o fabrică de țesut și țorș, ar putea fi sigur că ar realiza frumoase beneficii. De asemenea s'ar face bune afaceri cu manufactura încălțămintei, cu o fabrică de ciment și care ar contribui, furnizând regulat lucru la numeroși lucrători, să scadă puțin mizeria.

Sfârșim prin a spune că Muntenegru va fi totdeauna un Stat care se va menține militarmente prin arme, dar care va suferi financiarmente ca regat civilizat.

— SFÂRȘIT —

ALPHONSE DAUDET

STEELE

— Povestirea unui păstor provençal —

Pe timpul când pășteam oile pe Luberon, rămâneam săptămâni întregi acolo, singur cu câinele meu Labri și cu oile mele, fără a vedea suflet de om. Din când în când trecea pe acolo pustnicul de la muntele „de l'Ure” pentru a căuta erburii; mai vedeam și fața înegrită a vre-unui cărbunar din Piemont; dar aceștia erau oameni simpli pe cari singurătatea îi obișnuise la tăcere, cari perduseră gustul de a vorbi și nu știaș nimic din ce se punea jos prin sate și orașe. Mă simțeam dar cu adevărat fericit când din două în două săptămâni auziam sunând clopoțelii catărului care urca dealul aducându-mi proviziile pen-

tru 15 zile, și vedeam apărând fața deșteaptă a micului argat, sau bonetul roș al bătrânei tușe Norade. Atunci îmi povesteau ce se mai întâmplase în țară, botezurile, nunțile; dar mai mult mă interesa să aflu cum îi mergea domnișoarei noastre, Stephanette, fida stăpânului meu, cea mai frumoasă fată din împrejurimi, cale de zece ceasuri. Fără a-mi da aerul că mă preocupă mult, mă interesam dacă merge dese ori la serbări, la petreceri, dacă se adună mereu alți flăcăi în jurul ei. Și dacă m'ar întreba cineva ce-mi păsa mie, păstorului din munte, de toate astea, i-aș răspunde că aveam douăzeci de ani și că această Stephanette era tot ce văzusem mai frumos în viața mea.

Însă într-o Duminecă, când așteptam proviziile, acestea sosiră foarte târziu. Dimineața îmi ziceam: trebuie să fie de vină liturghia; apoi spre amiază veni o vijelie mare și cugetam că catărul nu putea pleca din cauza drumului rău. În fine către ora trei, când se lumină cerul, și muntii scăldați de ploae străluciau la razele soarelui, auzii printre sgomotul picăturilor căzând de pe frunze și murmurul pâraclor umflate, clopoțelii catărului cari sunau atât de voios, ca clopoțele într-o zi de Paști. Dar nu era nici micul argat nici bătrâna Norade. Era... ia ghiciți, copii, cine era! Domnișoara noastră, domnișoara noastră în persoană, șezând dreaptă între pănerele de nule, cu obraji rumeniți de aerul de munte răcorit de ploae.

Argatul era bolnav, tușa Norade plecase în concediu pentru a-și vedea copiii. Toate acestea mi le spunea frumoasa Stephanette pe când se dădea jos de pe catâr; asemenea că întârziase atâtă din pricină că răstăcise drumul. Însă văzând-o așa de frumos gătită de Duminecă, cu panglicele înflorate, cu haina lucioasă, cu dantelele ei, ai fi crezut mai degrabă că întârziase la joc decât că căutase drumul prin tufisuri. Ah! draguța ființă! Nu-mi puteam sătura ochii privind-o. Apoi nici n'o văzusem vre-o dată așa de aproape. Câte odată iarna, după ce turmele coborâseră la vale, și mă întorceam seara la curte pentru a lua cina, trecea repede prin sală fără a vorbi cu servitorii, totdeauna gătită și cam mândră... Și acum ea se afla în fața mea, numai în fața mea; aceasta oare nu era de ajuns ca să-ți pierzi capul?

După ce scoase proviziile din panere, Stephanette începu să privească curioasă în jurul ei. Își sumese puțin frumoasa haină de Duminecă pentru a nu o murdări și intra în par. Apoi voi să vadă colțul unde dormeam, culcușul de pae acoperit cu pielea de oaie, mantaua mea cea mare cu glugă, pusă în cui, toașul meu, pușca mea. Toate astea îi făceau plăcere.

„Așa dar aci trăiești tu, bietul meu păstor? Mult trebuie să te plictisești, fiind totdeauna așa singur! Ce faci tu aci? La ce te gândești?”

Îmi venea să răspund: „La d-ta stăpână”, și n'aș fi mințit; dar încurcătura mea era atât de mare încât nu puteam scoate măcar un cuvânt. Mi se pare chiar că dânsa observase aceasta și

Îi cam făcea plăcere să-mi mărească încercătura prin alte întrebări:

„Și iubita ta, păstorule, vine ea din când în când să te vadă?... Sigur că aceasta trebuie să fie capra de aur sau chiar zâna „Esterelle” care planează numai pe vârful munților...”

Și când spunea acestea ea singură a-

vea înfățișarea zinei Esterelle, cu surisul ei gingaș pe față cătând în sus, cu graba ei de a pleca.

„Rămâi cu bine, păstorule”.

„Cu Dumnezeu, stăpână”.

Și plecă luând cu dânsa panerele goale.

(Va urma).

Max D. K.

VIATA RURALA IN CANADA

Francezii sunt cei dintâi cari au dezvoltat în Canada resursele agricole ale acestei colonii pierdute și după ce au fecundat pământul cu sudoarea lor, l'au udat spre a-l apăra și cu sângele lor.

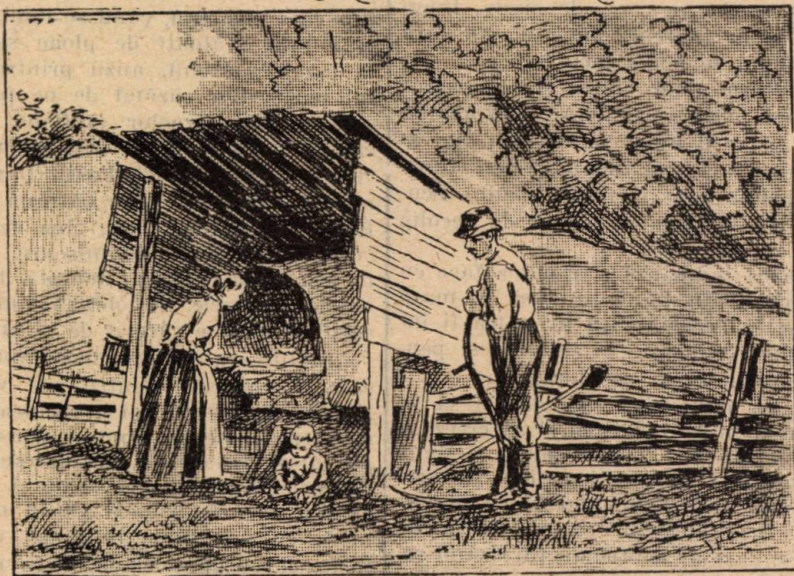
Acești îndrăzneți pionieri au lăsat pe acest pământ numele eroicelor eforturi de a respinge pe năvălitori, precum și tradițiile de tot felul, mai ales în viața rurală. Cultivatorii canadieni de astăzi

pentru totdeauna închise ori-cărei cultură.

Canada posedă de asemenea păduri imense. Parțile agricole sunt imensele întinderi de la Vest, Manitoba și toate districtele cari se întind până la poalele munților Stăncoși și lacul Atabasca.

Asfel că Argentina, Manitoba, e pentru cereale un viitor grănar al lumii, unde solul e așa de roditor încât în a-nume lo-uri se poate scoate grâu timp de patruzeci de ani fără ajutorul îngrășămintei.

Fertilitatea solului permite colonilor

O vatră improvizată de primii coloni francezi

sunt, în cea mai mare parte, descendenții colonilor francezi de altădată.

Dar atunci viața era grea, resursele puțin abondente, instrumentele de cultură rudimentare. Astăzi țărani canadieni trăiesc liniștiți și agricultura, care s'a dezvoltat foarte mult, a făcut să nască din acest pământ fertil bogății mari.

Dacă Canada trece drept o țară în adevăr agricolă, trebuie observat însă că nu e în întregime. La Nord există imense teritorii nefertile și înghețate, localități de vânătoare și pescuit cari vor rămâne

moderni, cari au avut debuturi grele, să trăiască f riciți și în belșug pe pământurile lor.

La Manitoba mulți din acești coloni sunt francezi și satele au numiri franceze.

Producțiilor agricole, cari sunt numeroase și variate, trebuie adăugate, printre bogățiile naturale ale Canadei, produsele vânătoarei și pescuitului. Pescuitul mai ales formează și hrana de căpetenie a canadienilor. Produsele anuale ale pescuitului trec de un miliard de lei anual.

Vetor

BRAT DE FIER

MARE ROMAN DE AVENTURI

De LOUIS BOUSSENARD

— URMARE —

Omul stă tot nemișcat, cu ochii închiși. Abia răsuflă.

Doctorul îi face înțepături și un fior îi zgudue tot corpul.

De odată deschide ochii; zăpăcit,

privește în jurul lui și văzând pe Braț de fier:

— Braț de fier!.. nu este cu puțință. Este o arătare!.. așa a spus și Dabul. Noi îl vom prinde... îl vom

duce și el îl va ucide... după ce îl va chinui.

— Omule, îi zice Braț de fier cu gravitate, tu vei muri; tu vei isprăvi după câte-va momente o viață de crime și infamii; în această clipă supremă, nu te căești?

— Să mă căesc? Frumoase fraze! După 20 de ani de ocnă, 20 de ani de suferință și mizerii! Să mă căesc că nu te-am prins, da, că nu te-am strâns de gât cu mâinele mele, Braț de fier, pe tine care mă vâri din nou în ocnă din care m'a scos Regele ocnei! Blestemat să fii! Blestemat!

Pe buze i se ivise spumă.

Madiana, cu vorbe blânde, îl roagă să-și răscumpere o viață urâtă prin o mărturisire, de a scăpa pe Mustic... ca să nu fie chinuit prea tare în momentul când își va da sufletul.

Superioara intră pe ușe; dreaptă, se duce la patul lui, îl privește și începe o rugăciune.

El a căzut pe spate, cu ochii mari căsați și țintiți asupra acelei vedenii de bunătate care se pleacă spre el.

Ea vorbește:

— Simonnet, am aflat că tu, în tovarășie cu alți trei ocnași, ai mai săvârșit o faptă rea... ascultă-mă! Adu-ți aminte, când ai venit tu aici, erai foarte vinovat, dar mai cu seamă erai și nenorocit și ai cerut a-mi vorbi și mi-ai povestit viața ta, căderea ta și cum dintr-o situație onorabilă, stimată, ai alunecat până la furt, până la falsuri și în sfârșit la asasinat! Te-am încurajat, te-am mângâiat atunci și mergând până la sfârșit cu mărturisirile tale, mi-ai încredințat o misiune: lăsa acolo, pe pământul Franței, un copil aproape orfan, de vreme ce mama sa era moartă de disperare, și m'ai rugat a veghea asupra lui, a-i găsi protectori, de a-l scăpa în fine și de a-l face un om cinstit. Adevărat e, Simonnet?

Omul își plecă ochii fără să vorbească.

— În mocirla ocnei, tu, sârman condamnat, ai căzut din ce în ce, dar cu toate acestea în sufletul tău este o licărire care nu s'a stins... și la fie-care sease luni veneam, ținându-mi făgăduiala, să-ți vorbesc de copilul tău, să-ți spun că în cariera preotească pe care a urmat-o duce o viață cinstită și fără pată... cu toată nepăsarea cu care voiai să te înfășori. Simonnet, îți vedeam lacrimile în ochi. Lacrimi de bucurie, de regret de a nu putea străge în brațe pe copilul tău.

Ocnașul făcu o mișcare violentă:

— Tac!, horcăi el, nu-mi mai vorbi de fiul meu!

— Vreau să-ți vorbesc, suflet nenorocit! Pentru că în numele lui îți cer eu să fii bun, generos, să fii uman. Tu ai participat la răpirea unui

copil, unui tânăr de vârsta fiului tău și tu știi îngrozitoarea soartă ce l-așteaptă. Gândește-te la acela care e acolo și peste care poate cădea răspunderea unei crime. Tot se plătește! De milă pentru acela pe care l-iubești, vorbește! Vorbește și ajută pe acești domni cinstiți a scăpa un inocent...

— Nu, nu! mormăi ocașul.

— Și eu atunci voi scrie fiului tău și i voi spune că într-o clipă de bunătațe ți-ai răscumpărat toate greșelile, și sufletul tău se va curăți. Și dacă Dumnezeu te va chema la el, îți va pronunța numele cu respect, cu amor. Spune Simonnet, nu ar fi asta o bucurie pentru tine, de a ști că fiul tău te binecuvintează?

Abia sfârșise aceste cuvinte superioara, când Simonnet se ridică pe patul lui și cu un strigăt dureros, cu fața luminată și ochii strălucitori, zice:

— Da, da, maică, ai găsit cuvintele care au deschis inima mea! Să fiu bun, să fiu binecuvântat! Mi se pare că acest gând mă reînviază... Nu mai ești banditul, ocașul, nu mai ești de cât un tată care vrea să fie iubit de copilul lui.

— O, avea-voi putere? Dacă e vre-un doctor p'aci, să-mi dea putere ca să vorbesc.

Doctorul se apropie și i dă o doctorie ca să-l mai împuternicească.

Simonnet bea dintr-o singură înghițitură.

— La rândul d-voastră ascultați-mă. Da, Regele oanei m'a trimis aci... cu Mal-Crepi, Camoufle și La Gri-faille pentru a fura pe Braț de fier. Intunericul ne-a făcut să greșim... și am luat în locul lui pe Moustic...

— Unde trebuia să-l duceți?

În insula Nasson, unde este poposit lagărul ocașilor...

— Cum, se infundă în adâncimile Guyanei?

— Da, da, departe, foarte departe, pentru a cuceri aur... mult aur...

Mizerabilul pare că visează, atât e de transfigurat când vorbește.

— Pentru a prăda pe Saint-Clair, strigă Braț de fier.

— Pentru a amenința viața tatălui meu.

Madiana cade în genunchi, cu brațele întinse în spre muribund:

— O, te implor! Vorbește! Vorbește! Ca să mă pot cel puțin duce și eu să mor lângă el.

Simonnet aude această voce dulce; un zâmbet i se vede pe buze.

— Să fii bun! Să fii bun! repetă el. Da, vrea să vorbească... căci nu știi încă tot...

Sunt un falsificator... am mai făcut un ultim fals...

— Un fals?

— Da, în urma ordinului dat de

Rege; am scris o scrisoare... o scrisoare falsă...

Respirația îi lipsește. Se simte că numai voința mai ține pe acest om în viață.

— O scrisoare? întrebă superioara. Cuî ai adresat-o?

— Tatălui Madiane... d-lui de Saint-Clair... pentru a-l atrage într-o cursă.

— Dar în numele cărui a fost scrisă această scrisoare? Ca d. de Saint-Clair să aibă încredere, cine a iscălit-o?

— Am copiat scriitura fie-si și am iscălit-o cu numele ei.

Madiana scoate un strigăt de indignare și de durere.

— A, îți e groază de mine? mai răsuflă nenorocitul. Da, așa am făcut. Vă cer ertare. Veți găsi în portofoliu copia scrisorii și hartia pe care am scris falșul meu...

Nu mai poate vorbi acum. Îl apucă spasmurile.

Sora se apropie de el și zice:

— Mulțumesc, Simonnet. Ai făcut o faptă de om bun și leal. În numele fiului d-tale, te binecuvintez și te îmbrățișez.

Ocașul mișcă d'n buze. Ar vrea să-i dea sărutul pentru fiul lui, dar nu mai are putere; cu fața bucrăoasă, cade pe spate și moare.

Portofoliul mortului a fost căutat și găsit. Conține hârtii fără însemnătate; mâinele Madiane însă a dat de copia cântecului pe care o dăduse ea lui Braț de fier, acolo, la Name-lles, și în acelaș plic scrisoarea adresată d-lui de Saint-Clair.

Asemănarea este uimitoare; este un cap de operă și de îndemănare criminală.

Braț de fier citește această scrisoare cu glas tare:

«Scumpe tată, iartă-mă, dar nu mai pot sta multă vreme despărțită de d-ta. Logodnicul meu, d. Paul Germond, a fost iar obiectul nouilor încercări criminale și chiar lui îi este teamă de pericolele care mă amenință. Vrea să mă aducă în mâinile d-tale și eu îi aprob hotărîrea.

«De vreme ce încă nu poți veni d-ta la mine, tată scump, vii eu la d-ta; azi chiar plec pentru Maroni de sus; dar cum nu știm exact unde te găsești d-ta și cum se prea poate să nu găsim nici o călăuză, vino d-ta înaintea noastră. Te vom aștepta la «Sans-Espoir», înaintea de Namelless. O, tată, ce fericită voi fi să-ți cad în brațe și să te sărut! Și cât ai să iubesc de mult pe apărătorul, pe logodnicul meu! În curând, iubitul meu tată.

A d-tale fică *Madiana*.

— Mizerabili! strigă Braț de fier. Planul lor este infernal. Să atragă pe d. de Saint-Clair într-o cursă, să-l

măcelărească și să-l prădeze. Dar eu mai sunt aci și opera lor infamă nu se va săvârși! Jur că voi găsi pe Moustic, Madiana! Jur că voi scăpa pe tatăl d-tale. Peste o oră plec.

— Pleci! strigă Madiana. Și crezi că am să te las singur în această expediție unde îți este viața în joc? Plec și eu cu d-ta...

— Madiana!

— Departe de d-ta, în grije și durere, aș muri. Și nu vrei să mor!

— Scumpa mea logodnică!

— Da, a d-tale pe viață și pe moarte! Spune că consimți să te însoțesc!

— Ai dreptate. Uniți în viață ca și în moarte. Vom pleca împreună.

— Ei, dar eu? strigă plângând Fichalo, unde mă lăsați? Trebuie să mă caut și eu tovarășul meu, pe Moustic, căci altfel mă inec; fără el nu mai trăiesc nici eu.

Braț de fier se adresează apoi lui Genipa, care a asistat nepăsător la toate aceste scene.

— Părerea ta, Genipa? îl întreabă el.

— Unde merge Braț de fier, merge și Genipa. Văslașii noștri ne așteaptă. Bonis, Bachelico și Louis sunt la ordinele mele. Când vrei să plecăm, dă-mi numai semnalul și suntem gata.

— O, oameni buni! zice Braț de fier strângându-i mâna. Cine nu ar fi cu încredere avându-vă pe voi? Acum în voia soartei și cu Dumnezeu înaintea!

III

Sărmanul Moustic se sbate legat în cușca lui și se frământă atâta că izbutește a se desprinde și o ia la fugă cât îi tin picioarele.

Moustic aleargă ca un nebun, nu știe încotro, dar fuge, fuge mereu înaintea!

Ajunge la malul unei ape, dă de o luntre și ușor îi este a sări înăuntru; apucă lopețile și începu să vâsleze, lăsându-se la întâmplare încotro îl va duce apa.

Bandiții, prinzând de veste că Moustic a fugit, descarcă mereu focuri în urma lui; luntrea însă e departe. Moustic, pitit în fundul ei, nici nu mai mișcă. Luntrea este jucăria puterii colosale a curentului care, mai repede ca un glonte de pușcă, se rostogolește în spre vre-o ciocnire apropiată.

Dar ce poate bietul copilăș? S'a ridicat în genunchi și privește îngrozit înfiorătorul defileu al țărmlui, care aleargă cu o repezeală amețitoare.

Este pierdut, nu mai vâslează și deja a început a da peste stânci negre care par că lovesc în pântecile luntrei.

(Va urma).

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica ori-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânătăori, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunei «Ziarului Călătoriilor», strada Brezoianu, 11, București.

Inainte și După
întrebuintarea
Cremei și Pudrei «FLORA»

Pastă de dinți 1 leu **BUCOL** Apă de gură 1 leu 50

Tusea cea mai rebelă, bronșitele acute și cronice, tusea măgarească, vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU

Sticla lei 3. Drogueri și farmacii

Anemia clorosa, neurastenia, histeria, slăbiciunea generală, combate

HEMOFER ITEANU

— Sticla lei 4 —

Bonboane ORIENTALE

Parfumează admirabil gura și distrug ori-ce miros urât al gurei. Cutia 50 bani la drogueri și farmacii. A se observa marca: «Semiluna cu stea».

Cel mai mare și mai vechiu magazin de muzică

N. MISCHONZNIKY

FURNISOR

al

CURTEI

REGALE

BUCUREȘTI

STRADA

COLTEI

No. 7.

CEL MAI MARE DEPOSIT DE INSTRUMENTE MUZICALE**PIANE ȘI PIANINE**

Cele mai renumite din toată lumea. Peste 100 pianine totdeauna în depou.

GRAMOFOANE

PERFECTIONATE ȘI

PLĂCI

„PERFECTION”

Inregistrate de cel mai mari artiști din țară și din străinătate.

Căntece Naționale noi având cel mai mare succes în toată țara

Viori montate cu abanos. Model Amati sau Stradivarius, cu arcus. Lei 11
Cobze complete cu coarde 5 doage. Lei 10
In 7 doage. „ 11
Tambale montate dela lei 30—38. Aceleasi
de nuc de la. Lei 38—50
Armonici cu 2 rânduri, 19 clape, 8 basuri cu
tonuri de otel bronzat Lei 30—35
De otel Lei 38—45—80
Mandoline italiene lemn de palisandru 19
doage fata ornata lei 11
Clarinete cu Lei 12. —, cu Lei 11. — și cu
Lei 18.
Flaute cu Lei 8.50, Lei 12, cu 6 clape Lei
16.50, si alte flaute fine, dela 8—14
clape, bucata dela. Lei 20—500

Cereți cataloage gratis și franco. — Comenzi se efectuează în toată țara.

DURERI REUMATICE

Nevralgii, migrenă, dureri de cap și de dinți, vindecă sigur Nevralgine Jurist. Un flacon 2,50 și o doză 50 bani la drogueri și farmacii.

SĂPUN de TOALETĂ „FLORA”

de o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul
— Bucata lei 1.25 —

Pentru doamnele menagere

Recomandăm călduros

„Regina bucătăriei”

Un volum conținând rețete complete pentru ori-ce fel de mâncare, pentru sănătoși și bolnavi.

Costul unui volum

1 LEU

La administrația ziarului «Universul»
Pentru provincie se adaugă 10 bani porto

Contra ramburs nu se expediază.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea

In pădurea incendiată

Era într-o zi arzătoare de Iulie. Doborât de căldură, mă culcasem pe marginea unui isvor și beam cu sete din apa rece ca ghiata. Această apă bine făcătoare isvora din masivul Eyress Hills, în apropiere de Maple Creek.

Zării în depărtare pe D. Quick, consilier municipal în Maple Creek, care se îndrepta spre mine. După salutările obișnuite, se așază în apropiere de isvor și rămase gânditor.

Privindu-l, observa-i că amândouă lobiile urechilor îi lipseau și că mâinile cum și figura purtau urme de arsuri grave.

— Vara aceasta îmi amintește pe aceea din 1885, zise D. Quick.

— O vară prea călduroasă?

— Așa de călduroasă că pământul era aproape copleșit... Iată urechile mele... o amintire!

Curiositatea îmi fu escitată prin aceste cuvinte enigmatice.

„Ce amintire?”

— Îți voi povesti imediat.

Vara anului 1885 a cauzat ruina multor cultivatori. Incendiile izbucneau pe neașteptate devastând tot în drumul lor, dela Manitoba, până la Munții Stâncoși.

Cultivatorii din împrejurimi trăiau într-o teroare continuă de a-și vedea fermele arse și de a fi siliți să părăsească ținuturile, de oarece după astfel de incendii pământul nu mai poate fi cultivat două sau trei ani.

Să lupte contra focului ar fi fost o copilărie. Ce putea face cineva contra unei linii de flăcări lungi de mai mulți kilometri care înainta cu o iuteală de 30 până la 50 mile pe oră?

Cu toate acestea lucrările agricole își urmau cursul și într-o dimineață plecai și eu întovărașit de alți doi cultivatori, Lawrence și Parks, spre a tăia pinii nu departe de acest isvor. În două zile ne umplurăm căruțele.

De odată începu să bată un vânt de la Nord-Vest și în curând ne văzurăm înconjurați de fum.

Nu mai cei cari au fost martori la vre-un incendiu în pădure își pot da seama de teroarea ce simțirăm.

Lawrence strigă:

Să deshamăm caii!

Sărirăm pe cai cu gândul că printr-o fugă nebună să trecem prin mijlocul flăcărilor ucigătoare. Dar caii nu se mișcară ca și când ar fi avut în față un zid de piatră.

Calul lui Parks însă, porni într-un galop nebun trăgând cu el pe sârmanul meu prieten. Era ultima oară când trebuia să-l mai văd pe bietul Parks.

Lawrence descălecă și alergă la căruța de unde luă o pătură groasă în care se înfășură și se culcă jos cu fața la pământ. Era o nebunie ce făcea, dar nu la el mă gândeam eu în acel moment.

„Ce să fac? Pielea după față și mâini mi se uscaseră teribil. Respirația mi se făcuse grea și amețea ce simțeam îmi anunța sfârșitul meu apropiat.

„De odată îmi veni o idee, o idee căreia îi datoresc viața. Pe jumătate orbit

de fum, alergai în direcția acestui isvor, în vreme ce focul mă dogorea teribil. Atunci mi-au ars lobiile urechilor. Dar ce importa lucrul acesta când era vorba să scap de cel mai oribil supliciu ce și poate imagina cineva?

Părul mi se arse tot și pielea craniului plesnea. Ce supliciu infernal! Cu toată durerea fizică, alergam spre isvor cu speranța că voi fi salvat.

Ajunsei! Dintr-o săritură fui în apă și servindu-mă de o cană veche ce se afla pe o stâncă îmi răcorii capul.

„Ah! apa aceasta rece! Care îmi răcorea focul din corp! Ce voluptate nespuse să simți această răcoare!”

Intrat în apă până în braț, turnam lichidul binefăcător pe gât, pe umeri, în vreme ce incendiul făcea ravagii în jurul meu. Stătui în apă până când focul

miștului tot din jurul meu și când pericolul trecu, eșii și eu.

Cum am avut puterea să merg pe jos până la casa maiorului Shercliffe, comandantul Poliției districtului, la o depărtare de opt-spre-zece mile de acolo? Nu știu nici eu. Cu toate acestea, mai mult mort de cât viu, ajunsei în Maple Creek. După cum vezi, părul mi-a crescut la loc dar urechile mi-au rămas mutilate și pe față mai am urme din rănilor teribile.

— Și ce s'a făcut Parks? întrebai eu, foarte mișcat, de această emoționantă povestire?

— Au fost găsite mai târziu urmele sârmanului meu tovarăș. Nu mai rămăsese din el de cât oasele oribil calcinate.

C. Arg.

CALUL CUFUNDĂTOR

Calul a cărui ilustrație o dam aci se numește Bob Withe. Fotografia îl arată în momentul când e gata de a se arunca

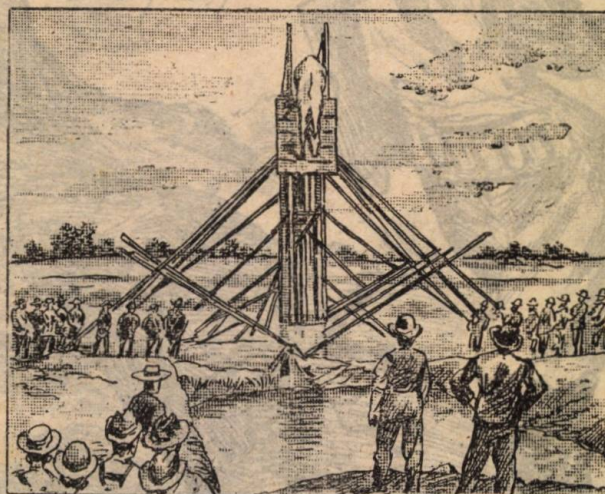
de pe o trambulină înclinată într'un lac.

Și Bob Withe se gândește. La ce oare? Se gândește la respectabilul salt de nouă metri înălțime, pe care îl va face în vid? Se gândește la răceala apei care îi va întepeni mușchii și-i va lustrui părul? Poate se gândește chiar, în orgoliul său de acrobat, la aplauzele cari îi vor saluta agilitatea și îndemânarea.

Cu minunatul său salt de 9 metri, Bob Withe este, incontestabil, regele cailor cufundători. Adăogăm că Bob Withe este un animal foarte iubit de stăpânul său, profesorul Carrens. La un singur semn al acestuia din urmă, Bob Withe se avântă voios de pe platformă.

Bazinul în care dispare pentru un moment este de 3 metri adânc, de 9 m. lung și de 6 m. lat.

FI.

Calul Bob Withe

ALPHONSE DAUDET

STELELE

[— Urmare și sfârșit —]

Când dispăru coborând drumul repede, mi se păru că pietrele cari se rostogoleau sub copitele catărului, îmi cădeau una câte una pe inimă.

O mai auzeam mult timp, și până la sfârșitul zilei ședeam ca în somn și nu îndrăzneam să mă mișc de frică să nu-mi alung visul. Spre seară, când fundul văilor începeau a se albăstri și când oile se îngheșuiau, behăind, unele într'altele pentru a se întoarce în parc, auzeam că cineva mă chema de jos și în curând văzui pe domnișoara noastră apărând iarăși, dar nu răzând ca înainte ci tremurând de frig și de frică și cu hainele udate. Coborând găsisse Sor-

ga umflată de ploae și cât pe aci era să se înnece voină a trece cu tot dinadinsul. Lucrul cel mai rău era că la ora aceasta a nopții nu mai era posibilă o întoarcere la curte, căci singură, domnișoara nu putea găsi drumul prin pădure, și eu nu-mi puteam părăsi turma. Gândul de a petrece noaptea în munți o chinuia mult, mai ales din cauza grijei ce vor avea pentru dansa cel de acasă. Eu căutam s'o liniștesc pe cât mi-era cu putință:

„In Iulie nopțile sunt scurte, stăpână. E numai o clipă rea”.

Și aprinsei repede un foc mare, pentru a-i usca picioarele și haina ei udă de valurile Sorgei. Apoi îi adusei lapte și brânză, dar biata mititică nici nu se gândea să se încălzească sau să mănânce, și când văzui că lacrimi mari îi umpleau ochii, eram cât pe aci să plâng și eu.

Intretimp noaptea se lăsase cu totul.

Pe culmea munților se mai vedea o ultimă rază, o urmă de lumină, acolo unde apusesse soarele. Voiam ca domnișoara noastră să se culce în parc. Intinsei dar peste patele proaspete o piele nouă. Îi spusesei noapte bună și mă așezai afară înaintea ușei... D-zeu mi-e martor că cu tot focul iubirii ce-mi cuprinsese inima, nu-mi veni nici un gând rău; dar eram mândru, foarte mândru; la gândul că într'un colț al parcului, aproape de turmă care o privea curioasă, se odihnea sub paza mea, fica stăpânului meu, — ca o vită și dânsa, însă mai albă și mai scumpă ca celelalte toate. Nici odată nu-mi păruse cerul așa de profund și stelele, așa de strălucitoare... De odată se deschise poarta parcului și frumoasa Stephanette eși. Nu putea să doarmă. Animalele se mișcău săi behăiau visând. Ea totuși mai bine să stea lângă foc. Văzând aceasta îi pusei peste umeri pielea de capră, atătai focul și așa rămăserăm unul lângă altul fără a vorbi. Dacă ați petrecut vre-odată noaptea sub cerul liber, atunci știți că pe când dormiți, se trezește în liniștea singurătății o lume misterioasă. Atunci isvoarele cântă mai tare și peste mlaștină se aprind flăcări mici. Toate spiritele munților umblă nesupărate, și sunete, aproape imperceptibile, străbat aerul, ca și cum s'ar auzi crescând crăcile arborilor și răsărind iarba. Ziua este viața ființelor, dar noaptea este viața lucrurilor. Cine nu e deprins cu aceasta se teme... și domnișoara noastră se înfioră, și la cel mai mic sgomot se lipi de mine.

O dată se ridică spre noi un strigăt lung melancolic, care porni din mlaștină ce strălucea jos în vale. În aceeași clipă trecu peste noi o frumoasă stea, ca și cum s'ar fi luminat acea tănguire ce auzisem.

„Ce e aceasta?” mă întrebă încet Stephanette.

„Un suflet care se înalță spre paradis, stăpână”. Și îmi făcui cruce.

Și dânsa se închină, ridică speriată capul și îmi zise:

„Va să zică, tot e adevărat păstorule, că voi sunteți vrăjitor?”

„Ferească cerul, stăpână. Dar noi aici sus trăim mai aproape de stele, și de aceea știm mai bine de cât oamenii din vale ce se petrece acolo”.

Tot mai privea în sus, cu capul rezămat în mâini și învelită în pielea de capră ca o mică păstorită din cer:

„Ce multe stele sunt aici! Ce frumos e! În toată viața mea n'am văzut atâtea. Știi tu, păstorule, cum se numesc?”

„De sigur, stăpână... Aci drept deasupra noastră, este „calea Sf. Iacob” (calea laptelui). Ea trece drept din Franța în Spania. Sf. Iacob din Galitia a făcut-o pentru a indica drumul cel drept lui Carol cel mare, viteazul, pe când el porni războiul contra Sarazinilor. Mai încolo vedeți „carul sufletelor” (ursa mare) cu cele patru roate luminoase. Cele trei stele dinainte sunt vitele ce trag carul, și cea mai mică de tot este cărașul. Vezi de jur împrejur această ploaie de stele? Acestea sunt sufletele ce bunul D-zeu nu vrea să le ia lângă dânsul... Puțin mai jos sunt „trei regi” (Orion).

Ei ne servesc nouă păstorilor de ceas. N'am de cât să-i privesc și știu imediat că miezul nopții a trecut. Încă puțin mai jos, mereu spre miază-zi, lucește „Ioan din Milan”, făclia printre stele (Sirius). Despre această stea păstorii își spun următoarea poveste: Intr'o noapte „Ioan din Milan” fusese invitat, împreună cu cei „trei regi” și cu „Cloșca” (Pleiadele) la nunta unei stele prietene. „Cloșca”, se zice, neputând să mai aștepte, porni singură și apucă pe cer drept în sus. O vezi, e colo sus, în mijlocul cerului. Cei „trei regi” îi tăiară drumul mai la vale și o ajunseră iară; dar leneșul de „Ioan din Milan”, care dormise prea mult, rămase în urmă de tot, și furios, aruncă toiagul după dânsii spre a-i opri. De aceea cei „trei regi” se mai numesc și „toiagul lui Ioan din Milan”... Dar cea mai frumoasă din stele, stăpână, este steaua noastră „steaua păstorului” care ne luminează în zorii de zi când pornim cu turma, asemenea și seara când ne întoarcem. O mai numim și „Magelone”, „frumoasa Magelo-

ne” care se tot ține după „Petrul din Provanța” (Saturn) și se mărită cu el din șapte în șapte ani”.

„Cum! Și stelele se mărită, păstorule?” „Firește, stăpână”.

Și cum încercai a-i explica aceste căsătorii simții ceva fraged și dulce lăsându-se încet pe umărul meu. Era căpșorul ei, îngreunat de somn, ce se reze-ma de umărul meu, mototolindu-și panglicile, dantelele și părul buclat. Așa rămase dânsa fără a se mișca, până ce albiră stelele, stinse de ziua ce se ridica. Și eu privii adormita, cam turburată în fundul sufletului, dar păzit cu sfîntenie de noaptea senină, care în totdeauna des-ceptase în mine numai cugetări bune.

În jurul nostru stelele își urmau calea, tăcute și cuminți ca o turmă mare, și pentru câteva clipe îmi închipuii că una din aceste stele, cea mai frumoasă și strălucitoare, își perduse calea și venise la mine spre a se lăsa pe umărul meu să doarmă...

Max D. K.

Cel mai greu elefant

Nu este interesant prin talentul său de echilibrist pachidermul reprezentat aici?

La cei vechi luptele de gladiatori erau totdeauna precedate de o reprezentare de elefant.

S'au văzut elefanți jucându-se cu bile, elefanți cari mergeau foarte bine pe bicicletă. Alții se dedeau afund într'un basîn. Elefanții dansatori sunt numerele obicinuie ale diferitelor circuri.

A deztupa o sticlă, a lua monede, sunt exerciții pe cari le execută cu ușurință elefanții.

Elefantul a cărui ilustrație o publicăm aci, și care stă în echilibru pe picioarele de dinainte, are o particularitate: este, precum se pare, cel mai greu elefant din lume. Și când ne gândim că elefantul cari

ne sunt arătați prin circuri, au, de ordinar, 5000 până la 9000 kgr., ne întrebăm ce greutate va fi având acei rege al pachidermelor.

Flueras

SPORTURILE LA NIAGARA

Umblătorii pe frânghie

În 1856 Blondin, celebrul umblător pe sârmă, întinse o frânghie de la un mal la altul, la aproape o mie de metri deasupra cascadei Niagarei, și trecu pe ea. Lungimea frânghiei era de 1200 picioare. Patru ani mai târziu, dădu o nouă reprezentare foarte aproape de podul suspendat. Miile de spectatori se înghesuiau pe marginile prăpastiei. Un prinț chiar făcu călătoria spre a asista la aceste minuni. Blondin, având o tigare în spate, s'a oprit la mijlocul frânghiei, a spart niște ouă, a aprins focul și a preparat o omletă pe care a mâncat-o.

Exemplul lui Blondin atârță pe alți echilibriști. În 1876, Maria Spelterina pretinse a proba că îndrăzneala nu este numai a bărbaților. Ea de asemenea trecu Niagara cu o grație care încântă mulțimea.

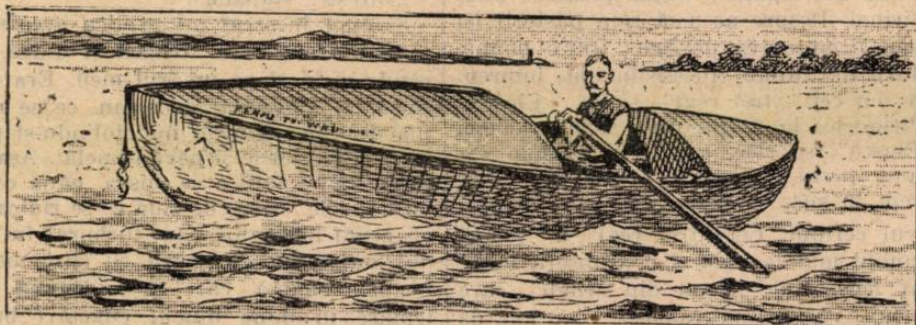
Săritorii

După umblătorii pe frânghie, fu rândul săritorilor. În anul 1878 unul numit Peer anunță că va sări de pe podul suspendat al Niagarei în apă. Fu considerat în general ca nebun. Dar Peer avea un secret pentru a nu se învărti și căzu drept ca un I, în apa furioasă unde se afundă la o adâncime de 50 metri, cu zgomotul unei lovituri de pușcă. Eși apoi la suprafață rănit ușor.

Curenții de apă și eroii lor

Apa pe care o varsă neîncetat cele două cataracte, atinge în canalul său

stâncos o adâncime înfricoșătoare: 190 picioare. Se poate ghici ce vârtejuri și ce curenți se produc aci. La trei mile aproape de podul suspendat apa aceasta se

Flack cu barca lui

Navigatorul Graham

transformă în adevărate furtuni gigantice. Navigatorii voră și ei să se întrecă cu săritorii și umblătorii pe sarmă.

Faimosul navigator englez Matheu Webb pieri în mijlocul acestor curenți.

Unul numit Flack construi o barcă in-subsursibilă, capabilă, gândea el, de a înfrunta vârtejurile. Dar nenorocitul se răsturnă și se afundă sub ochii unei imense mulțimi, unde se găsea soția și copilul său.

Un dogar din Filadelfia, D. Graham, fu mai fericit. El imagină un butoi care rămânea totdeauna vertical. Corpul lui era aci astfel închis într'un fel de plasă care îl apăra de ciocnirile violente și astfel traversă de patru ori curenții.

Gr. Halzett și Miss Sadie îl imită fără accident. John L. Soules riscă aventura, prevăzută cu o centură de plută, dar fu rănit serios.

Dar lista acelora care se numesc „Eroii Niagarei” este lungă.

Tr. Popescu.

NOTE MONOGRAFICE

SCHIȚE ȘI IMPRESIUNI DIN DOBROGEA

Fiind mutat cu serviciul din București în Dobrogea, am pornit la 10 Octombrie 190... spre Constanța.

Câmpia Bărăganului, mai cu seamă dela Brănești până la Fetești, este cu totul monotonă. Gara Ciulnița are un aspect mai frumos, restul însă plictisește și obosește pe călător.

De la Fetești, odată cu monotonia, dispare și oboseala și călătorul doritor de priveliști noi, poate admira cu mândrie mărețul și ingeniosul pod „Carol I” de peste Dunăre.

De la Constanța, cu o trăsură, după un drum de 6 ore am ajuns la destinație, comuna Cogea, situată la marginea de 46 kilometri departe de Constanța, și la 46 kilometri departe de Constanța, și la 74 kilometri la miază zi de orașul Tulcea.

Șoseaua ce unește orașele Constanța cu Tulcea, este una din cele mai bune șosele, trasă aproape în linie dreaptă, tăind

deacurmezișul dealurile și văile ce se deschid către Marea Neagră.

Pe acea șosea, afară de satele Anadolchi (4 kil.) unde se află renumita fantană cu apă rece, de unde se alimenta întregul oraș Constanța cu apă de băut, se mai află satul Canara, (12 kilom.) renumit pentru carierele de piatră de var, și mai cu seamă peatra de construcții, și de unde pleacă o linie ferată pentru transportul acestor materiale până la Constanța. De aci până la satul Tariverdi, pendinte de Cogea, nu se mai află nici un sat, astfel că locuințe omenești nu mai sunt de cât cantoanele șoselei. De aceea nici nu prea este umblată această șosea, decât de căruțele cu povară, și în timpul zilei, cele mai ușoare preferind a se abate spre dreapta șoselei (spre mare) unde, deși drumuri naturale, sunt preferate, având două sate, Culeia și Cicraci.

Clima Dobrogei. — Dobrogea se deosebește întru câțva de câmpia dunăreană, din care ar trebui să facă parte ca situațiune, prin clima, terenul, producția, dar mai ales prin populația sa.

Ca climă, din cauza Mării Negre, primăvara și toamna sunt mai târzii în Dobrogea, căci pe când în Muntenia, primăvara pomii sunt înfloriți, aceiași pomi sunt înmuguriți în Dobrogea; iar toamna, când în Muntenia pomii se scutură de frunze galbene aceiași pomi sunt încă verzi în Dobrogea.

Vânturile bat continuu în Dobrogea; când într-o zi este liniște completă, această liniște este prevestirea furtunei.

Terenul. — Terenul Dobrogei este aproape în general stâncos și consistent, spre deosebire de cel din Muntenia, care este negru și moale (sfărâmișos).

Deasupra stâncilor de piatră de diferite compozițiuni, se află un strat de pământ arabil de diferite grosimi. În unele părți așa de subțire, că creștele stâncilor ies deasupra pământului ca niște dinți ascuțiți. Aceste terenuri nu sunt de cultură, neputând fi arate, ci servă numai pentru pășune.

Pe văi, pe unde pământul arabil are o grosime mai mare, este însă așa de bătut (consistent) în cât bordeiele sunt nu numai fără acoperișuri, dar și scobite ca niște galerii — fără sprijin de cât la gură: chiar puturile sunt fără ghizduri, având la suprafața pământului 4 lemne groase, împrejurul gurei, pe care se reazimă ghizdurile exterioare.

Astfel construcția unui puț ne cerând cheltuială mare, se găsește aproape în curtea fiecărui sătean (vorbes de centrul Dobrogei).

Producția Dobrogei. — Dobrogea produce toate plantele și cerealele ce se cultivă în țară, cu deosebire orz de foarte bună calitate și în multă cantitate.

Asemenea se cultivă și ovăz, mai ales pentru caș.

Paele de orz și de ovăz sunt întrebuințate ca nutreț, căci fânul e puțin.

Altă plantă bănoasă pentru cultivatori este inul, care se cultivă în special pentru sămânță, în partea de răsărit, mai ales pe malul mării, unde cu greu ar crește alte plante.

Numai din sămânța recoltată, se scoate în anii buni 200—400 lei la hectar câștig, căci se vinde cu preț bun, 3—4 lei dublul decaltru (15—20 lei hectolitru).

Paele de in nu sunt întrebuințate decât la foc.

Sămânța de in, parte se exportează prin Constanța; iar parte se macină și se face ulei pentru mâncare.

Uleiul se fabrică astfel:

După ce s'a măcinat inul, făina este pusă într'un cilindru de fier, pe care după ce'l închide, îl învârteste de câteva ori, deasupra focului, până se înfierbântă bine, apoi este desertat pe o bucată de pânză de cânepă, cu care este înfășurat bine, pus apoi într-o cutie de scânduri; deasupra legăturii de fână de in se pune o bucată de lemn de forma cutiei, dar mai înalt de cât ea care să apese. Apoi cutia este băgată sub un lemn gros, de un diametru de 40—50 c.m., care are un cap fix; cellalt cap se poate ridica sau coborî. Prin greutatea sa pe de o parte, iar pe de altă prin scoborârea forțată de un stâlp ghi-

ventat ce trece prin acel buștean gros, apasă puternic asupra lemnului din cutia cu făină de în, făcând să iasă cât mai mult ulei, care este strâns în vase și pus la păstrare sau vândut.

Turtele de făină de în, rămase de la tescuit, sunt parte întrebuințate la faceerea focului, vânzându-se câte 25 bani bucata de 2—3 kgr., (se vindea și în București într'un timp, dar foarte scump; revenea la 3—5 kgr. tot pentru aprins focul) sau erau exportate în Anglia, unde după ce le mai scotea încă odată ulei, prin mijloace mai perfecționate, le întrebuințau apoi la îngrășatul vitelor.

Spusei că pe malul Mării Negre nu prea reușesc alte plante. Cele care cresc bine, cresc mai cu seamă în ani ploioși, când însă începe să bată vântul de la mare, dacă bate 2—3 zile continuu, cultura din apropierea mării se usucă aproape complet; numai inul resistă.

Grâu se cultivă mai mult de cel de primăvară. Se secără cu secerători mecanice; dar se trece mai mult cu cai care tărăse după ei roșogolind o peatră cu șanturi și ridicături longitudinale.

Piele de grâu sunt întrebuințate la arca și cele de în.

Cultura porumbului se deosebesc de cea din țară, făcându-se astfel:

Aratul se face cu un plug cu două brazde, tras de 2—3 cai, însă superficial, 6—8 c.m., adâncime, și pe urma plugului merge un om, ori chiar un copil, aruncând în șanțul făcut de plug, la fiecare pas, câte un grăunte. Șanțul este astupat la a doua tragere a plugului, astfel că între 2 șiruri de porumb sunt 2 brazde, sau distanța de 40 cm.

În loc de prășilă, se raritează, și dacă dă Dumnezeu ploaie la timp, se face destul; dacă nu, este înlocuit cu orz, pentru hrana vitelor.

Coceni rămași după culesul porumbului, nu se taie, spre păstrare, ca aici în Muntenia, ci se lasă pe câmp să fie mâncați de vite chiar și când a dat zăpada.

Locul cultivat un an cu porumb, este mult căutat anul următor pentru grâu de primăvară.

Ca poame n'am văzut cultivându-se de cât caise și migdale, care, când sunt verzi, se aseamănă cu caisele. Cred însă că s'ar putea cultiva cu mult folos toate poamele din Muntenia și Moldova, mai cu seamă în locurile adăpostite.

Am auzit, ba chiar am citit că la Isaccea niște turci ar fi cultivând bumbac.

Dobrogea, cu clima maritimă pe care o are, dacă n'ar fi vânturile aspre de la miază-noapte-răsărit, ar produce, ca și Italia și Franța, lămâi, portocale, măsline, bumbac, etc.

Spre a împiedica aceste vânturi, s'ar putea face dealungul Nistrului și al țărmului Mării Negre, dealuri artificiale, care în urmă să fie plantate cu copaci, ca stejar, brad, etc. Lucrul n'ar fi cu neputință; ar cere însă cheltuieli mari.

(Va urma)

Mihail Butan.

IL VOR AVEA ÎN SFÂRȘIT!

Turnul Eiffel cu cei 300 de metri ai lui supărau pe americani care nu se puteau împăca cu ideea că cel mai înal-

monument din lume nu se înalță pe pământul lor.

Peste opt-spre-zece luni nu vor mai avea cuvânt să se plângă, de oare-ce vor poseda un sky-seraper al cărui vârf v'a atinge 400 metri înălțime!

Actualmente, casa cea mai înaltă din lume e Woolworth Building, care are 45 etaje și atinge înălțimea de 250 metri.

Imobilul gigantic, al cărui plan e făcut de un arhitect din New-York va avea o sută de etaje și înălțimea de 400 metri.

Va păstra multă vreme recordul?

Sereno

TIMBRELE DIN LUME

Mărcile continentale și întrebuințarea lor

Sub denumirea de «mărci continentale»—serie «La revue postale»—sunt desemnate în comerț mărcile mai comune care se găsesc pe piață și care sunt strânse în general de către societățile de binefaceri și vândute cu kilogramul.

În frunte vine «L'Armée du Salut» care adună anual 50.000 kilg. de mărci, prin intermediarii societății sale. Ea este urmată de aproape de către tapiterii belgieni și francezi care adun aproape tot atât. Vin în fine misiuni de la Băle, Reichsfachschule, etc. Sunt mai bine de 600 societăți, congregații și misiuni în Europa, care adun mărcile postale, pentru ași crea un venit.

Mai ales misiunea din Băle, care e una din cele mai principale, a început a strânge mărci, pentru a le revinde în fine la negustori, creinduși astfel un venit destul de însemnat. În 1868, în toate congresele de misiuni, se ruga publicul de a se da mărcile vechi, și astfel cantități însemnate de mărci vechi elvețiene au părăsit țara lor natală.

Dar ce se fac cu toate aceste mărci? Cu cât se vinde kilo?

Iată răspunsul pe care mi l'a dat un negustor de mărci, care se ocupa numai cu această parte:

Un kilg. de mărci cu hârtia de desupt conține 12—15 mii de bucăți, după cum are sau nu hârtie mai multă. Dacă mărcile sunt fără hârtie pe dos, mia de mărci cântărește cam 32 de grame, ceea ce reprezintă 30.000 de mărci la kilg. Mărcile rusești nu cântărește nici chiar 28 gr. mia.

Pretul kilogramului variază după poziția mărcilor; așa, mărcile ordinare franceze, germane, belgiene, austriace și engleze valorează între 50—75 bani kilg., apoi italienele, spaniolele, ruseștile 100—150 kilg. Celelalte țări, exceptând Statele-Unite, variază între 1.50—3.00 fr. kilogramul. Mărcile se vând cu mia și sută.

Odată eșite mărcile din mâna colecționarilor, ele ajung la un negustor care le alege după diferitele feluri și țări. După calitate, le face apoi: pachete de mărci diferite sau pachete de mărci amestecate, pe care le vând în comision prin diferite magazine, ca: librării, papetării, regii etc.

Un băiat, puțin experimentat, poate alege cam 1 1/2 mărci pe zi și spăla cam

10.000 bucăți. Aceasta este o muncă destul de grea și plictisitoare.

În afară de comerț, mărcile se mai întrebuințează: în tapiserie, artă în care japonezii sunt excelenți, pentru a face tablouri. Specialitatea unei case din Berlin e pentru a garnisi cupele, chiar și pentru a acoperi un costum de bal mascat.

C. Velluda.

Ultimile mărci apărute

Australia conf. O nouă marcă de 1 d. reprezentând portretul regelui George al Angliei într'un oval format de o bandă pe care stă scris sus: Australia, jos: Postage. Sub bandă stă scrisă valoarea în litere: «One penny», iar de o parte și de alta într'un ecuson așezat în colțuri, valoarea în cifre 1 d. Deasupra ecusonului din stânga e un cangur în 2 picioare iar în dreapta un struț. Sus, sunt 6 ecusoane cu armurile provinciilor confederate ale Australiei.

Bahamas tip 1911. Figură în spre stânga; 6 p. brun dințată 14.

Congo Belgian Taxă de plată. Marcă din 1910 (bilignă) cu aceeași supraștampilă. 1 franc carmin și negru.

Cuba Tip 1911.—2 c. carmin. 5 c. albastru.

Gilbert și Ellice (insule) 1/2 d. verde; 1 d. roșu; 2 d. cenușiu 2 1/2 d. albastru. Aceste mărci sunt chiar de la început foarte scumpe.

Grenada Tip 1911.—15. negru pe verde.

Guinea spaniolă Mărci din 1909 supraștampilate: Guinea 1911; 1. 2. 5. 10 și 20 centime.

Mozambic. Mărci din 1898—903 cu supraștampilă «Republica» în roșu.

Nicaragua Mărci fiscale supraștampilate: 10 c. pe 50 c., 10 c. pe 5 p., 15 c. pe 10 p., 15 c. pe 25 p., 15 c. pe 50 p. Mărci postale supraștampilate: 10 c. pe 1 p.

Nigeria de Nord Tip 1911.—3 p. violet pe galben, 5 p. carmin și verde pe galben.

(Va urma).

A. Busuioceanu.

Primi din partea a numeroși cititori filatelisti propunerea să deschidem în ziarul nostru o rubrică a **anunțurilor filatelice**. O vom face aceasta cu începere de la numărul viitor. Costul unui cuvânt va fi de 5 bani.

NEGUȚATORII DE MUȘTE

Preumblându-mă într-o zi pe cheurile Londrei, curiositatea mi fu atrasă de niște saci ce se descărcau dintr'un vapor și cari, de și erau destul de voluminoși, păreau foarte ușori.

Căuta să mă informez.

— Sunt muște, sir, imi explică un bătrân matelot.

— Muște? și ce face cu ele, Dumnezeu meu?

— Le întrebuințează la creșterea pașărilor.

Marinarul imi explică mai pe larg. Voiajase chiar el pe fluviul cel mare al Amazoanelor, unde brazilienii se serveau de plase mari de gaz spre a prinde mi-

lioanele de muște ce sburau deasupra apei. În urmă le uscau la soare, după ce mureau și le puneau în saci.

Mexicul exportă de asemenea.

Anglia cumpără mai mult de cincizeci tone de muște pe an.

Muștele servesc și la prinderea peștilor.

În Brazilia, exportarea lor, amenințată cu foametea peștii din fluviul Amazone. Guvernul a interzis de trei ani exportarea muștelor. Ast-fel că prețul care, în 1905, era încă de cinci-zeci de bani livra, s'a urcat buse la 1,75.

Această industrie, puțin banală, în-

trebuințează un număr mare de vânzători și acest meșteșug e foarte lucrativ. S'ar putea zice mai bine *a fost*, de care-ce acest comerț extraordinar suferă o criză care îl amenință să dispară. Higienistii din Anglia susțin că toate aceste cadavre mici de insecte, nefiind supuse nici unei preparatii microbicide, constituie un pericol serios pentru sănătatea publică. Așa că ei au declarat un războiu înverșunat contra comerțului de muște. Societatea de igienă și salubritate e foarte puternică în țara regelui George al V-lea.

Vetor

TIPURI DIN RUSIA

Vanzător de ghiată

Lăcătuș, ambulant

Grec, vânzător de bureți

BRAT DE FIER

MARE ROMAN DE AVENTURI

De LOUIS BOUSSENARD

— URMARE —

O isbitură mare; luntrea se lovește de un obstacol și începe apoi a se învârti în loc.

Ca într-o convulsie supremă, luntrea se prăvălește peste o ridicătură neagră care ese din valuri și ciocnirea este așa de tare încât sărmanul Mustic este asvârlit deasupra bordului și cade pe ceva tare care îi pricinuește dureri la șale.

Ametit, abia răsuflă, apoi închide ochii și adoarme un somn greu. Când se deșteaptă, e lumină mare. Este ziua; din fericire pentru el, a căzut la picioarele unui pom mare, ale cărui frunze i-a apărut capul de soarele arzător și ucigător.

Unde se află? Aci e întrebarea. Într-o pădure imensă. Se pipăie și se simte teafăr. Dar îi este foame. Mus-

tic intră în pădurea cea deasă cu gândul de a găsi ceva fructe.

În sfârșit găsește banane, le gustă cu băgare de seamă, căci se teme să nu fie cum-va prea acre vre-unele din ele.

Timpul însă trece, trece iute și el înaintează cu urechia întinsă de teamă să nu întâlnească ceva șerp în drum, sau alte fiare sălbatice.

Un epure trece pe la picioarele lui; bietul Mustic nu îi place să facă rău, dar când îi e foame, nu te mai gândești. Se caută prin buzunare și mai găsește puțin tutun și câte-va bețișoare de chibrituri. Cu ele aprinde un foc la care îi frige epurașul din care se indoapă ca un lup.

Se lasă noaptea; Mustic se cocoță într'un pom și pe una din crăcile

cele mai stufoase își face un pat în care doarme până la ziua.

A doua zi găsește un cuib cu ouă. Dejunul e gata! Cine a zis că în pădurile seculare nu trăiești bine?

Dacă Mustic nu ar fi nerăbdător de a vedea ființe omenesti, de a auzi glasuri care să îi răspundă, s'ar obișnui cu acest regim, dar totul are un sfârșit. În dimineața asta Mustic visează că e rege. Când însă se deșteaptă și privește la picioarele pomului, scoate un țipăt îngrozitor.

Un tigru mare sta jos, răcând scoarta pomului cu unghiile lui și cu botul deschis.

Mustic nu e fricos, dar orî și cum!

Fiara sălbatică cum a zărit băiatul începe a scoate răcnete turbate și a nu-și lăsa prada din ochi.

Situația se prelungește. Mustic găsește niște flori cu țepe, în care se zgărie și atunci îi vine ideea de a ataca animalul cu acele țepe; de odată zărește că florile, acelea au și fructe cu țepe și începe imediat bombardarea. Animalul, agasat, furios, neștiind de unde îi vine acel atac, fuge în pădure, urmat de bombardarea lui Mustic.

Acum, văzând că fiara s'a depărtat, ar vrea și el să-și părăsească ascunzătorea.

De odată aude un sgomot ciudat care vine din partea opusă pe unde apucase tigul.

Se ivește un cap de cămilă care se strecoară printre frunze, își lungeste capul și pare că inspectează drumul încotro s'o ia.

Lângă acest cap mai apar și altele; toate au ochii speriați și îngrijați.

Mustic nu face nici o mișcare, ca să nu le sperie.

Este o ceată de șase animale superbe, cu gâtul lor de girafe și cu cozile căzând stufoase.

Probabil vre-o patrulă în recunoștere.

Drumul este liber? Aci este toată chestiunea. Și, încet, se apropie de pomul pe care stă Mustic agățat. Lui îi plac grozav; de acestea nu îi este frică. S'ar da el frumusețea jos ca să le mângâie; de odată hait!

Craca se frânge și bietul băiat cade din observatorul lui, — cade pe ceva moale; se agață cu amândouă mâinile, degetele îi intră parcă în puf și se prinde cu disperare.

Se află pe spatele unei cămile, una din cele mai înalte, pe care o și încălică.

Animalul se scutură, scupă, dar Mustic nu îi dă drumul.

Îi vine în gând o idee genială: începe a striga la ea tare, a i da cu picioarele; bestia atunci o ia la fugă prin pădure, gonind ca turbată, urmată și de celelalte cămile în ceată.

Mustic, la început ametit, red vine stăpân pe el.

Ai zice, văzându-l, că e un jokeu de circ pe spatele unui ponney în goană.

Goana este nebună; ea e mai mult provocată de un tigru care este pe urma lor.

Mustic și cămilele aleargă ca nebunii să scape de urmărirea tigrului.

De odată se aude o detunătură de pușcă; tigrul cade culcat la pământ și ei se opresc uimiți, căci se văd înconjurați de mai mulți oameni de toate culorile. Sunt negri, roșii, chiar și albi, cu pălării mari și armați din cap până în picioare.

Uimirea lui Mustic e și mai mare când se întoarce și dă cu ochii de un bărbat bătrân, cu barba cenușie, care îi strigă:

— Ei, mititelule, nu-ți fie teamă, tigrul este mort și tu ai scăpat!

Câte-va ceasuri după acestea Mustic sta lungit pe un pat de campanie; cât a stat el leșinat, nu-și dă seama. Cu ochii închiși, din prudență sau curiozitate, el ascultă ce se zice în jurul lui:

— Cine să fie acest băețandru care a eșit din pădure? întrebă un oarecare din ei.

— Dar numai el singur ne poate spune, d-le de Saint-Clair.

— Saint-Clair! Pe cine chiamă Saint-Clair? întrebă Mustic sărind în sus.

Un tip superb, un bărbat de vre-o 50 de ani, înalt, voinic, cu ochii frumoși și mari, cu fața simpatcă, îi răspunde:

— Eu mă numesc Saint-Clair! Numele meu îți este cunoscut?

— Dar, d-le, atunci d-ta ești tatăl d-șoarei Madiana.

— Madiana! Scumpa mea copilă! Ce însemnează asta? Vorbește, copilul meu; tu cine ești?

— A, numele meu nu-ți va spune nimic. Eu sunt Mustic, micul Mustic de la asistența publică. Dar poate că cunoști pe Braț de fier.

— Braț de fier! Da, este porecla unui adevărat erou, care mi-a scăpat fata și pe care îl stimez mult.

— Este stăpânul meu, d-le Saint-Clair, șeful și Dumnezeuul meu și vă voi spune că dacă sunt aci, este ca să-l scap pe d-lui; pentru că, vezi d-ta, Regele ocnel este un pungaș mare. Mai întâi a trântit la închisoare pe Braț de fier, apoi i-a dat otravă și pe urmă...

— Ascultă, mititelule, îi zice d. Saint-Clair, vorbește mai deslușit ca să te pricep...

— A, iartă-mă, d-le Saint-Clair, aș vorbi eu, dar, uite, simt că mă pierd, fiindcă nu mai mă țin picioa-

rele... mi-e foame... și nu pot să mai scot o vorbă...

D. Saint-Clair poruncește atunci de se aduce de mâncare lui Mustic; acesta mănâncă cu atâta poftă că d-lui Saint-Clair îi este teamă să nu se îmbolnăvească.

După ce și potolește foamea, începe a istorisi tot și în câte-va cuvinte spune peripețiile prin care a trecut cu toții, peripeții pe care Saint-Clair le cunoștea din scrisoarea ce primise de la Madiana și în care îi spunea că, plecată sub protecția lui Paul Germond pentru Saint Laurent ca să vie la Cayenna... apoi de acolo a mai primit o singură scrisoare, care l-a surprins mult, căci Madiana îi anunța plecarea pentru Sans-Espoir, unde avea să se întâlnească cu tatăl ei.

Mustic îl privește uimit, apoi îl întrerupe:

— Dar nu e asta! Nu e asta de loc! Eu, vezi d-ta, sunt ca și de-al familiei și știu ce se petrece. D-ra Madiana nu ți-a scris asta...

— Ce vrei să zici?

— Cea din urmă scrisoare a citit o în fața mea; în ea vă spunea prin ce trecuse Braț de fier... otrava, închisoarea...

— Dar pe aceea nu am primit-o. Numai una am primit. Uite, dragul meu, poate cunoști și tu scrisul fiicei mele.

Și scoțând din portofoliu o scrisoare, i-o arată.

— Da, așa e, e scrisul d-rei, dar cu toate astea nu a scris o dânsa, sunt sigur. A, este falsă! strigă de odată Mustic.

— Falsă?

— Da. Uite, Germond este scris la sfârșit cu un *L*. Vezi dar că falsificatorul a scris Germond cu un *L*. Eu cred că nimeni nu știe mai bine ca d-ra Madiana cum se iscălește fidanțul d-ei, numele acesta cu care se va mândri atât.

— Așa e, ai dreptate! Dar cine e mizerabilul? Care i-a fost planul?

— Nu mai căuta, este unul și același: care a voit să ucidă pe Braț de fier.

— Dar cine este acest infam?

— Cine să fie? Un ocnaș fugit; se zice că a fost condamnat la moarte pentru furt și asasinat, dar nu vrea să-și spuă adevăratul lui nume. Se zice că aparține unei familii bune; de aceea, în loc să fie trimes la Saint-Laurent, a fost dus la Cayenna, unde i se trimetea și banii. Mult n'a stat el acolo, căci a fugit; câte-va luni mai apoi se vede că a auzit de succesele d-tale și că Mitaraca conține mai multe milioane.

— Asta e așa, micule.

— Atunci mizerabilului i-a venit în gând să cucerească milioanele

d-tale. Și dacă a furat pe Madiana, este ca să te faci pe d-ta să turbezi, ca să-ți vândă libertatea și viața fetei d-tale... și mă gândesc că atunci când a voit să fure și pe Braț de fier, voia să întrebuinteze acelaș renghiu, pentru a-ți vinde libertatea logodnicului ficei d-tale.

— Așa trebuie să fie. Acum rămâne să vedem la ce plan să mă opresc.

Apoi ducându-se la o ușă a cortului, chemă:

— D. Tresmes, vino un moment încoa, te rog!

Personagiul astfel chemat sosi.

— Ascultă-mă, zise Saint-Clair, după amănuntele care mi le dă acest tânăr întâlnit ca prin minune, am fost atras într-o cursă; este aproape cert că la Sans-Espoir vom cădea în mijlocul unui grup de bandiți, de asasiini, care ne pândesc; dar pe de altă parte mă tem ca mina să nu fie amenințată și că aceiași bandiți să nu o atace...

— Câți sunt? întrebă de Tresmes.

— Vre-o sută sau 250, crema ocnașilor și comandați de Regele ocnel.

De odată Mustic rămâne cu gura căscată, cu ochii holbați asupra tovarășului lui Saint-Clair.

Este un tânăr de vre-o 30 de ani, cu trăsături fine, deși ars de soare; o mustață neagră îi acoperă buzele; are un aer foarte distins și se ghițește numai de cât că origina lui trebuie să fie foarte aristocratică.

Nimeni n'a observat mișcarea lui Mustic și Pierre de Tresmes răspunde lui Saint-Clair:

— Dă-mi mai multă deslușire. Ca să hazardez și eu un sfat, am nevoie să fiu în curentul situației.

— Ai dreptate.

În câte-va cuvinte Saint-Clair îi povestește toată aventura și arătându-i scrisoarea apocrifă, îi anunță și logodna fie-sei cu un inginer, Paul Germond, zis Braț de fier, și urmărirea înversunată a căror obiect sunt cei doi tineri.

Adânc interesat de vorbele lui Saint-Clair, de Tresmes cugetă câte-va clipe, apoi zice:

— Mă tem ca mizerabilul care a urzit această mașinație să nu se fi mărginit numai aci.

Nu este probabil că a jucat un dublu joc, și în același timp când vă seria, o altă scrisoare nu mai puțin mincinoasă pleca, adresată d-rei Madiana, chemând-o în acelaș loc.

— Da, da, ai dreptate. Cu asemenea bandiți te temi de orice.

— Dacă mi dai voie să vă spun și eu ceva, întrerupse Mustic, ideea d-lui mi pare bună; fără îndoială, ai voit să răspescă pe Braț de fier ca d-ra Madiana să rămână singură, fără apărare...

(Va urm.)

Prinderea lui Pantelimon

Căți detectivi, janlarmă, agenți
Și putere organizate,
N-au străbătut în lung și-n lat
Păduri, orașe, sate ? !..

Și se întreabă o lume 'ntrăgă,
De la colibă până la tron
Unde să fie, unde s'ascunde,
Pantelimon, Pantelimon ?

De vreți a-l prinde,—să mă credeți
Că lucrul este prea ușor,
La ce minune nu poți ajunge
Prin nebunaticul „Amor“ ?

Trimeteți fete dragălașe,
In mică rochițe — pantalon,
Cu pudra „Flora“ fin pudrate,...
Și or prinde pe Pantelimon.

Căci ori și cât ar fi de mare,
Acest bandit, tâlhar, haiduc,
In fața cremei, pudrei „Flora“,
O să ajungă sub papuc !.. —

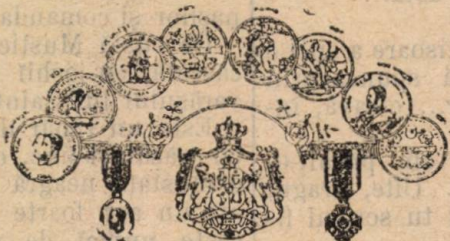
CAROL SCROB

Cel mai mare și mai vechi magazin de muzică

N. MISCHONZNIKY

FURNISOR

al

CURTEI
REGALE

BUCUREȘTI

STRADA

COLTEI

No. 7.

CEL MAI MARE DEPOSIT DE
INSTRUMENTE MUZICALE
PIANE ȘI PIANINE

Cele mai renumite din
toată lumea. Peste 100 pianine
totdeauna în depou.

GRAMOFOANE

PERFECTIONATE ȘI

PLĂCI

„PERFECTION“

Inregistrate de cei mai mari
artiști din țară și din străi-
nătate.

Cantece Naționale noi având cel mai mare succes în toată țara

Viori montate cu abanos. Model Amati sau Stradivarius, cu arcuș Lei 11
Cobze complete cu coarde 5 doage Lei 10
In 7 doage „ 11
Tambale montate dela lei 30—38. Acel-ași de nuc deja Lei 38—50
Armonici cu 2 rânduri, 19 ciape, 8 basuri cu tonuri de oțel bronzat Lei 30—35
De oțel Lei 38—45—80
Mandoline italiene lemn de paisandru 19 doage fața ornată lei 11
Clarinete cu Lei 12.—, cu Lei 11.— și cu Lei 18.
Flaute cu Lei 8.50, Lei 12, cu 6 ciape Lei 16.50, și alte flaute fine, dela 8—14 ciape, bucata deja Lei 20—500

Cereți cataloage gratis și franco. — Comenzi se efectuează în toată țara.

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica ori-ce articole interesante privitoare la călătorii sau vânători, în țară sau străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtiei, în scrisori francate, vor fi adresate direcțiunii „Ziarului Călătoriilor”, strada Brezoianu, 11, București.

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,50 în toată țara

Tusea cea mai rebelă, bronșitele acute și cronice, tusea măgărească, vindecă sigur

PECTOS N ITEANU

Sticla lei 3. Drogueri și farmaci

Anemia clorosa, neurastenia, histeria, slăbiciunea generală, combato

HEMOFER ITEANU

— Sticla lei 4 —

Bonboane ORIENTALE

Parfumează admirabil gura și distrug ori-ce miros urât al gurei. Cutia 50 bani la drogueri și farmaci. A se observa marca: „Semiluna cu stea”.

Pentru doamnele menajere

Recomandăm călduros

„Regina bucătăriei“

Un volum conținând rețete complete pentru ori-ce fel de mâncări, pentru sănătoși și bolnavi.

Costul unui volum

1 LEU

La administrația ziarului „Universul”

Pentru provincie se adaugă 10 bani porto

Contra ramburs nu se expediază.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea

Luptă desperată cu un struț. — (Vezi pag. 5384).

Lupta desperată cu un struț

William Charles Beil, un tânăr american de douăzeci și doi de ani, pariase pe 25.000 de dolari că va face înconjurul lumii pe jos. Într-o bună zi, la 4 Iulie 1905, plecă din Cape-Town, fără nici un gologan în buzunar, luându-și angajamentul să nu se împrumute cu nimic în timpul călătoriei sale.

Intâmplarea pe care o vom povesti aici s'a produs după nouăspreze zile de la plecarea sa, la 200 mile de De-Aaar, în drum spre Port-Said.

Iată, de altminteri, povestirea sa:

„Era într'un după prânz. Străbăteam o câmpie vastă pe teritoriul Karoo. De dimineață mersesem pe o căldură uci-gătoare și doritor să petrec o noapte mai bună ca aceea pe care o avusesem cu o zi înainte, mă hotărâi să poposesc în satul cel mai apropiat.

Înaintam cu greutate. Văzui un grup numeros de păsări mari și îmi dădui seama că mă găseam pe pământul unei ferme de struți.

Nu dădui atenție acestui lucru și îmi continua drumul cu hotărâre și cu un pas regulat de somnambul, căci căldura mă doborâse.

Deodată însă îmi dădui seama că cineva mă urmărea. Mă oprii și privii în urma mea. O pasăre gigantică sărea cu niște picioare enorme și se apropia de mine așa de repede că o frică ciudată mă cuprinse, o frică ce mă hotărî, cu toată oboseala mea, să o iau la fugă, din toate puterile.

Și pe când alergam, îmi reamintii de vorbele unui crescător de struți care îmi spusese odată că aceste păsări sunt uneori totuși periculoase.

Totuși îmi continua drumul schimbând direcțiunea însă.

Privii înapoi. Era un struț foarte înalt, cu un gât lung și cu un corp mare. Era la vreo câțiva metri de mine. Când aș clipi, îmi asvârli un picior în spinare și mă rostogoli la pământ, înmărmurit de spaimă. Îmi veni atunci o inspirație. Dacă mă voi ridica, mi-am zis, struțul o să-mi zdrobească capul cu picioarele lui de cară se servea întocmai ca un boxor de brațe. Rămăsei întins la pământ și monstrul furios de inacțiunea mea, încercă să mă strivească sub picioarele lui groase, tari și grele pe când aripile băteau puternic ridicând un nor de praf.

Crezui că sunt pierdut. Știam că nu pot să sper nici un ajutor omenesc și că sfârșitul meu nu era de cât o chestiune de câteva minute.

Instinctul conservării, cu toate acestea, mă determină să mă lipsesc cât mai mult de pământ pe când struțul se suise pe mine încercând să-mi zdrobească coastele.

Apoi o revoltă se produse în mine gândindu-mă la soarta care îmi rezervase o moarte așa de stupidă. Atunci mă ridicai în picioare, băgai repede mâna în buzunar și îmi scosei pumnalul pe care îl purtam totdeauna cu mine. Apărându-mi fața cu cotul stâng, pe când struțul încerca din nou să mă atace mă repezii la el și-i dădui o lovitură de pumnal drept sub cap.

Dar mulțumesc lui Dumnezeu că lovitură mea a nimerit bine. Altfel aș fi fost

cu desăvârșire strivit. Strânsei de gât apoi cu mâna enorma pasăre. Eram stăpânul situației. Deodată însă simții că mă lovește cu aripile un alt struț care venise în ajutorul dușmanului meu. Incepuî atunci să lovesc în disperare cu pumnalul și în noul meu adversar. Reușii astfel să-l rănesc grav. Un val de sânge mă isbi. Incurajat, reincepuî să-l lovesc până când, încolțit, simți nevoia să fac o săritură înapoi.

Sfârșit de forțe struțul, îl văzui bălăbănindu-se ca un om beat, apoi învârtindu-se, bătând ușor din aripi și căzând în cele din urmă la pământ. Murise.

Celălalt struț o luă atunci la fugă.

C. Arg.

Urmărit de un tigru

Într-o seară debarcarăm în satul Nieuwenkuis. Satul propriu zis este păzit contra tigrilor cari sunt stăpânii colonilor malaezi.

Furăm primiți cu multă plăcere la colonul Mijueer. Pe terasa locuinței lui petrecurăm o seară foarte plăcută.

„Vă fură adesea oamenii tigrii?” întreba ei pe gazdă.

— Nu, vin de trei sau patru ori în 10 ani.

— Dar sunt mulți la număr?

— Sunt numeroși, și o excursiune nu este de recomandat chiar pe la margine.

Maî rămaserăm câțiva timp pentru a bea cafeaua la lumina lămpilor albastre care aruncau în noapte o lumină lunguiată și apoi mersem să ne culcăm.

Mă sculai a doua zi în timp ce gazda era la câmp. După ce luai o ceașcă cu ceai începuî a hoinări împrejurul casei.

Stătuî la gânduri dacă să fac o plimbare prin împrejurimi sau să clasez niște note, când atenția îmi fu atrasă de o bicicletă de sub un șopron.

Recunoscuî una din acele celebre mărci americane. Or, de când îmi rupsesem bicicleta într-o excursiune lângă Malaca nu mai încălecasem pe nici una. Sunt un biciclist pasionat.

La vederea excelentei mașini fusei cuprins de o dorință de a încăleca spre a mă plimba puțin. Înaintea locuinței era un drum bun început de vechii malaezi devorați de tigri și sfârșit de colonia neerlandeză. Plecai cu o viteză de curse. Dorința mea deveni iresistibilă și, sigur că voi fi scuzat de amabila noastră gazdă, mă depărtaî peste câmpul de orez și cafea.

Cinci sau șase klm. mă separau de pădure; fură trecuți în câteva minute. Mă găsiî înaintea unui ocean de verdeață. Rămăsei, pe drept, fermecat.

Pentru a gusta mai bine priveliștea frumoasă, mă dădui jos de pe mașină și mă așezai pe o piatră de granit așezată acolo ca o insulă în mijlocul verdeții în conjurață pe ici și colo de stufiguri.

În timp ce stam astfel, crăcile trosniră, un tigru mare și sprinten tot de odată, își deschise drum până la marginea unei ape. Inima parcă mi se opri. La 30 de pași de mine bestia monstru-

oasă, regele carnivorelor tășni din penumbră. Un moment, eleganta siluetă, capul tigrului cu ochii de aur, rămase imobilă.

Ascuns de trei mari frunze de palmier nu îndrăsnii a face nici o mișcare. Spre a-mi lua bicicleta trebuia să merg până la drum. Asta nu era posibil fără a atrage atenția fiarei care din două sărituri m'ar fi ajuns.

Cum puteam să fac ca în intervalul acestor două sărituri să încălec mașina și să plec? Apoi chiar dacă reușam, nu eram scăpat dacă bestia se decidea a se lua după mine.

O bicicletă parcurge mai iute o leghe de cât un tigr, dar poate învinge ea primele formidabile sărituri? Eram fără nici o armă, fără chiar revolverul pe care-l port în toate împrejurările.

Speranța mea era că monstrul, ghiftuit de diferite victime, nu venise la lac de cât pentru a-și potoli setea.

Urmărit de un tigru

O clipă el păru că voeste să se retragă și se reîntoarse către pădure cu o extremă lenevie. Apoi, la sgomotul unei păsări în frunzi, el întoarse gâtul cu vivacitate, o lumină de fosfor trecu prin privirea sa. Dar nu văzu nimic; auzeam cum îmi bate nu numai inima dar chiar și creierul.

În fine bestia își reluă drumul. Se întoarse din nou spre lac, făcu un pas către mal. Acest pas nu-l apropie de mine. Făcu și eu un pas, apoi un altul și apucaî bicicleta.

Cu toată emoția, mișcările mele erau sigure și agile. Din două împinsături obținui mare viteză. La o a patra, distanța era redusă la câțiva pași; la a șaptea tigrul îmi atinse pneumatica.

În acele secunde vertiginoase avui inspirația de a merge oblic către un arbore care se găsea la marginea drumului, și scăpai pentru că urmăritorul esită, arborele interzicându-l o săritură completă sau forțându-l a se reîntoarce.

Cu toate că viteză mea atingea maximul, eu nu aveam nici o speranță. Simțeam foarte bine că una sau două sărituri ale adversarului vor închide defi-

Ca mâncare însă, după cum sunt obișnuiți destul de frugali, hrana de căpetenie este mămăliga; iar ca îmbrăcăminte, piei de oi, din care își fac sarica, pantalonii și căciula, iar ca încălțăminte au opinci.

Având o astfel de îmbrăcăminte, ei dorm pe câmp nu numai vara, ci adeseori și iarna.

Din laptele oilor fac brânză albă, brânză de burduf și cașcaval.

Cașcavalul era exportat până și în Smirna. Bulgarii au însă un mod special de a păstra brânza albă. Ei nu o pun la puțin în saramură, ci o sară, o usucă la soare și o pun în burdufe, întocmite dintr-o piele de oaie cu lână tunsă, și cusută bine cu lână înăuntru. Astfel o păstrează la locuri răcoroase până în momentul consumării sale desfacerei.

Gustul e aproape același ca la cea de puțină; are însă un miros nu tocmai plăcut.

Bulgarii întrebuintează carnea de oaie și ca conserve, însă nu făcută pastă, ci o ferb în cazane până pică carnea de pe oase, și se face zeama cleioasă, scot oasele, apoi o pun în oale mari de pământ, unde se încheagă ca piftia, și le țin la răcoare până vara când o întrebuintează, tăind-o în bucăți.

Lână înainte de vreme era exportată mai ales fabricelor din Brașov. Astăzi însă, aproape în întregime, este consumată în țară.

Caii. — Alte animale, cari fac fala Dobrogei, sunt caii.

Ei se deosebesc atât prin rasa lor, cât și prin stăpânii săi proprietari lor, cari îi dresază.

Așa, de exemplu, turcii și bulgarii au caii cei mai renumiți ca iuteală. Aceasta din cauza că animalele lor nu sunt puse la muncă grele, ci întrebuintate aproape numai la curse (voesc să zic la curse iute, dar cu greutate mică), iar pentru muncile grele, ei întrebuintează boi. Nemții, din contră, toate muncile și grele și ușoare și-le fac cu caii; din această cauză rar se va găsi la ei un cal iute.

Vacile. — În al treilea rând ca importanță economică pentru dobrogeni, vin boii și vacile. Boii sunt întrebuintați la muncă de către români, bulgari și turci.

Boii cei mai frumoși îi au bulgarii, din cauză că ei nu mulg vacile, ci tot laptele îl suge vițelul, care împreună cu hrana vegetală ce poate mânca după vârstă, contribuie a-l crește repede și puternic. La rare ocazii, și mare nevoie mulge câte puțin lapte de vacă.

Nemții au vaci; ei însă tace de timpuriu vițelul de sex bărbătesc, iar pe cel de sex femeiesc îl întarcă cât de mic cu puțință, și îl învață la mâncare, pentru a avea numai pentru sine laptele întreg al vacilor, din care prepară unt de foarte bună calitate, care constituie principalul lor aliment, mâncându-l mai ales proaspăt pe pâine.

Cauza frumuseții și bune calități a vitelor dobrogene nu stă atât în specialitatea raselor, sau în marea îngrijire, cât în abundența hranei ce o au.

Abundența nutrețului este așa de mare, în cât toamna nici nu se tace cocenii de porumb.

Fânul însă este foarte rar și scump în centrul Dobrogei.

(Va urma).

Mihail Butan.

UN MIC CAP DE OPERA

Indigenii din Extremul-Orient sunt câte odată artiști minunați. Răbdarea lor este de invidiat. Luni întregi și adesea ani ei sapă cu dăți subțiri o placă de metal sau de lemn tare și nu o părăsesc de cât după ce o transformă într-o minunată capodoperă. Nuca de cocos o sculpează după fanteziile lor. Lustruită, ia o culoare mare de o strălucire perfectă. Fructul este comestibil. Cocotierul este sursa inepuizabilă de ulei și de unt care formează baza bucătăriei indigene. Trunchiul arborelui este utilizat ca lemn de cherestea. Frunzele lui servesc a face evantai, pălării, vase de orez. Cu ele se învelesc și casele. Cocotierul este considerat ca un veritabil binefăcător.

Cupa pe care o reprezentăm aici sculptată de un bătrân artist din Ceylan povestește toată această istorie a binefăcătorului cocotier; culegerea fructelor,

fabricațiunea uleiului, aceea a vinului și a alcoolului. Artistul a sculptat trei asemenea cupe. Două dintre ele au figura

Un obiect de artă

la expoziția universală de la 1889 la Paris. A treia, care aparține unui amator, este aceea pe care o arătăm aici.

Tr. Pop.

BRAT DE FIER

MARE ROMAN DE AVENTURI

De LOUIS BOUSSENARD

— URMARE —

— Adevărat!

— Atunci, părăsită, nebună, nu ar fi stat la îndoială și ar fi plecat în căutarea tatălui său. Și așa tot trebuie să fi plecat.

— Tot este logic și se leagă! zise Saint-Clair. Trebuie să alerg înaintea fetelor mele.

— În același timp, zise Tresmes, trebuie să ne închipuim că mina este atacată. Uite ce vă propun eu: Noi avem aici 20 de oameni siguri; aide să-i împărțim: zece cu d-ta, zece cu mine; eu mă întorc într-o clipă la mină ca să organizez apărarea.

— Ai dreptate, dragul meu. Nu mai e de stat pe gânduri. Singure hotărârile rezeși pot scăpa situația.

Cei doi bărbați se întrețin câteva vreme, schimbându-și părerile și combinând mișcările.

Pierre de Tresmes era *alter ego* al lui de Saint-Clair; pe când tatăl Madiane făcea cercetări pe la poalele munților Tumuc-Humac, cercetări zadarnice poate și cari durau de multă vreme, acolo întâlneau pe de Tresmes.

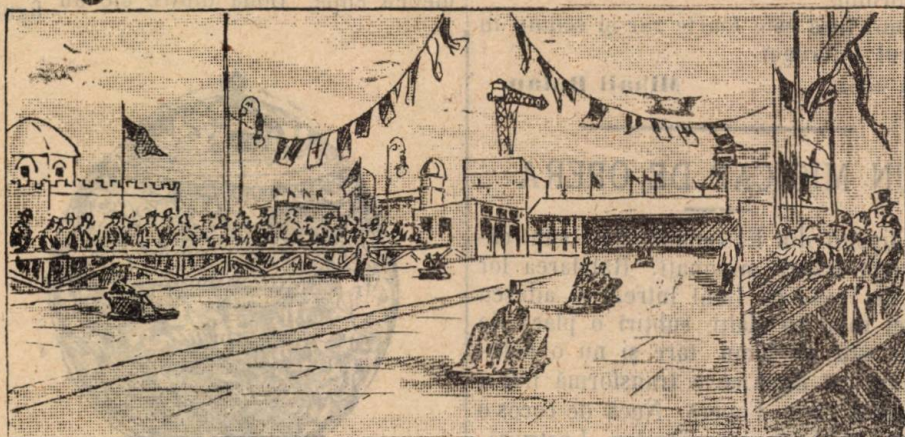
Acesta zicea că vine din Cayenna, unde fusese trimis de minister cu niște depeși confidentiale pentru gu-

vernorul Guyanei franceze, și de atunci era deja un an. După ce și îndeplinise misiunea, fie că fusese ispitit de povestirile exploratorilor cari deșteptase în el amorul țărilor necunoscute, fie că se supunea unui sentiment dureros, — și Saint-Clair credea mai mult în această ipoteză ca în oricare alta, — care îl ținea departe de patria lui, de Tresmes se îndreptase în spre Guyana de sus, unde acești doi oameni se întâlniră și o simpatie reciprocă și imediată îi strânse.

Saint-Clair ghicea că noul lui prieten era chinat de un secret dureros, dar în zadar încercase a-l face să-i destăinuiească acel secret pentru a-l ajuta să-l îndure. De Tresmes îl rugase să nu mai insiste; acel secret, zicea el, nu era al lui... din durere însă tatăl său fusese ucis. Cât despre el, căuta uitarea în muncă și liniștea morală.

Saint-Clair îi mărturisise și el visurile, speranțele lui; îi povestise încercările, iluziile sfărâmate și neîncetată renăscându-se. De Tresmes îi înbrățișase speranțele. El era inginer,

O NOUA INVENȚIE

O invenție interesantă

Această nouă atracție de invenție americană consistă dintr-o pistă mare de table de oțel cu un mecanism interior care le face să onduleze, ceea ce are ca

efect să facă să alunece micile vehicule în care se instalează amatori conducându-le cu mâna.

făcuse școala de mine și știința lui era prețioasă.

Cei doi cercetători erau împreună abia de două luni, când descoperiră mina atât de mult așteptată, pe lângă care Saint-Clair trecuse de atâtea ori fără s'o fi găsit.

După o lună de lucru, mina era de o bogăție enormă. În puțin timp Saint-Clair strânse personalul necesar, negri, indieni, europeni chiar, cari până aci duceau o viață destrăbălată și svânturatică. Acești doi oameni, prin energia lor, prin bună-tatea și priceperea lor, fură în stare a cuceri și a smeri acest mic popor prin creația unei întreprinderi de prim ordin și stabili un fel de contract de asociație între lucrători și ei, așa că cu toții aveau încredere de a-și asigura o mică avere.

De Tresmes muncea cu entuziasm. Prietenia care lega pe acești doi bărbați era dintre acelea pe care nimic nu o poate sdrobi; tânărul împărțea toate grijele tatălui Madianei și când Saint-Clair primi la Mitaraca pseudo-mesagiul de la tânăra fată, de Tresmes insistase pe lângă Saint-Clair să-l ia și pe el.

Amândouă se gândeau de altfel că mina nu se găsea în nici un pericol: personalul era sigur, Saint-Clair încheiase pacte de bună amicitie cu triburile indiene din împrejurimi.

Blandetea și bună-tatea lui Saint-Clair făcuse din toți prietenii.

Lăsând mina sub supravegherea unui contra-maestru martinic voinic, credincios și devotat, cei doi prieteni plecaseră în spre mina Sans-Espoir cu o escortă de vre-o 20 de oameni.

Acum li se părea că adevăratul pe-

ricol era acolo și temându-se ca nu cumva Madiana să fie atrasă în vre-o cursă, nu mai stătura o clipă la îndoială.

Trebuia să alerge acolo unde viața copilului era amenințată. De Tresmes se însărcină cu cealaltă lucrare, și dacă Regele ocnei și cu ceata lui de tâlhari ar îndrăzni să atace, găsea el cu cine vorbi.

Mustic asistase la toate înțelegerile astea definitive fără a se amesteca.

El era prea preocupat; își ținea tot timpul ochii țintă la de Tresmes, analizându-i toate trăsăturile, studiându-i glasul.

— Aidei, pe șei! porunci Saint-Clair. Prietene scump, să ne îmbrățișem; mi se pare că asta este una din ultimele noastre încercări... când Regele ocnei ne atacă și când va vedea și el cu cine are de aface.

De Tresmes se asvârlă pe cal, îi întinde mâna, plesnește cu limba și ca săgeata o pornește cu oamenii lui în spre direcția minei.

Saint-Clair își adună și el mica trupă și în câte-va clipe toți sunt gata de plecare.

— Dar eu, d-le, cum rămân? întreabă Mustic.

— Tu, dragul meu, ești liber, răspunde Saint-Clair, râzând.

— Cum liber? Să intru iar în pădure să mă apuc la goană după tigri? De ce nu mă iei și pe mine?

— Eă nu ți-am spus că nu te iau: vreți să mergeți și tu la Sans-Espoir?

— Vreau să regăsesc pe Braț de fier și pe d-ra Madiana.

— Atunci, aide cu mine. Știi să mergi călare?

— Și pe măgar... pe tigrul, pe cămilă, pe tot ce-i vrea.

— Bine, atunci, repede, ia unul din cai. Dar ce ai? De ce stai la gânduri?

— Iartă-mă, zice el. Este că înainte de a pleca, ași avea să-ți spun ceva.

— Aide, vorbește, cine te împiedică?

— Vezi că lucrul... este foarte... foarte delicat. De mult cunoști d-ta pe acest domn pe care l numești de Tresmes?

— Cum dracu de mi faci asemenea întrebare? Se înțelege; aproape de un an și mai bine, de când nu m'a părăsit nici o zi?

— Nici o zi?

— Dacă ți spun! Dar la dracu, pentru ce această întrebare?

— D-ta ești așa de sigur de el, că nu mai cutez a spune nimic.

— Nu cutezi? Ce? Aide, nu mai face așa pe tâmpitul, că apoi încep să mă îndoiesc de tine!

— A, te rog, asta să n'o faci!

— Atunci, deslușește-te.

— Uite ce este, d-le, poți să zici și să crezi ce-i vrea, dar d-l de Tresmes al d-tale este capul tăiat al omului fără nume... al Regelui ocnei.

— Ești nebun!

— Nu sunt nebun de loc! Am ochi ageri și văd foarte limpede; după cum îți spun: aceeași înfățișare, aceeași privire, d. de Tresmes este Regele ocnei sau asemănarea lui cu el e perfectă. Nu mă crezi, d-le?

— Bine, dar tu nu ai nici un interes să mă înșeli; o să vorbim de de asta mai târziu. Acum să ne gândim numai la Madiana... Hei, gata pe cai!

Caii o porniră în goană.

Cu toate acestea cuvintele lui Mustic făcură pe Saint-Clair foarte gânditor. Bine înțeles avusese în totdeauna încredere în de Tresmes, dar un instinct secret îi șoptea că era gata a lumina misterul care apăsa asupra prietenului lui, pe care fatalitatea avea să-l urmărească din nou.

V

— Hei, sărmane Tom Canon, rinjește cine-va, acum nu mai faci pe sprintenul! Ai ciungit? Cine te-a adus în acest hal?

— Asta nu te privește, răspunde Tom Canon, care era ciung de o mână și abia putea strânge paharele goale cari serviseră cu băutură la masă pe vre-o câțiva derbedei.

— Altădată erai acolo, la Saint-Laurent, și aveai un pumn... și altădată când ai culcat la pământ vre-o două...

— Se poate!

Oamenii beau; fețe murdare, priuri false.

— Și de ce ai venit de te-ai instalat aci?

— Asta pot să v'o spun. Eram acolo la Nameless și am văzut pe Jack că face avere, atunci când mi-am frânt brațul; am vrut să-mi încerc și eu norocul fundând o cârciumă, un fel de tavernă.

S'a răspândit șovul că la mina Sans-Espoir, unde atâtea au suferit și au murit fără să descopere ceva, alții mai feliți începeau a recolta aur, nu mult, dar orî și cum era de încercat!

Și am venit de m'am instalat aici, nu pentru a căuta aur, ci pentru a face în mic aceea ce jupânul Jack a făcut în mare la Nameless.

— Veți fi având și tu Cazino și cântărețe?

— Voi face ce m'î va fi cu puțință... și vedeți că nu fac rău, căci sunt deja vre-o 20 de prospectorî la lucru și chiar și voi, ce veniți să faceți aici? Pe tine, Grifaille te cunosc de acolo, de asta îmi știți și tu numele; dar numai privind-vă pe toți ghicesc că sunteți fugiți de acolo și veniți să faceți avere aci.

— He, he, bătrâne Tom, îi poți pregăti pivnița, căci așteptăm aci amici!

— Amici din aceeași butie? întrebă Tom cam codindu-se.

— Răzi tu, dar acei pe cari îi așteptăm noi aci sunt oameni cu șic, din lumea mare...

— Carî vin să exploreze mina?

— Tocmai; mina sau capitalurile, noi avem brațe. O să vezi tu, peste două luni, aci va fi un oraș. Tu ai să vinzi ce îți va plăcea și vei muri în pielea unui milionar.

Tom Canon ridică din umeri; adăvărât că venise să se stabilească la Sans-Espoir ca să-și câștige viața, dar nu cerea milionul, căci în el murise tâlharul de altădată. Din ziua când, învins de Braț de fier care îi frânse brațul, fusese îngrijit și luat de Madiana, avu groază de el, o revoluție se operase în această bestie.

Nu mai putea trăi în Nameless, unde toți îl luau în bătaie de joc, îl provocau, îl insultau. Venise de se instalase aci în Sans-Espoir, unde socotea că va găsi liniște, căci toți cari veneau cu iluzia de a descoperi secretul vechei mine, părăseau ideia, întâmpinând atâtea piedici.

Acum însă Tom era înspăimântat de atâtea clientelă care sosea și mai ales de aceia cari îi vesteau bande infame cari nu visau de cât pradă și crime!

Cârciuma pe care și-o construise cuprindea două mese mari și nu era luminată de cât de o lanternă plină de fum și agățată într'un stâlp.

Vântul începu să sufle din ce în ce mai tare; nu ploua încă, dar se auzeau tunete în depărtare și cerul

se lumina din când în când prin fulgere. Ocnășii se potoliră o clipă, cuprinși de o grijă misterioasă.

Se auzi o detunătură grozavă, sguind pământul. Ușa se deschise ca desprinsă de o mână nevăzută și un om apărui.

Regele ocnei!

— Sus, bețivilor! strigă el. Toți afară! a sunat ceasul și să nu uitați ce v'am poruncit.

— Și sbor creierii celui dintâi care nu se va supune! strigă vocea ascuțită a lui Mal-Crepi.

Tâlharii toți se ridicaseră la glasul șefului lor și uitând groaza care îi înlemnise cu un minut înainte, o porniră cu toții afară.

Tom Canon nu se mișca, dar ghicea că o crimă înfiorătoare se pregătea. Ce putea face el?

La lumina fulgerului văzuse afară o trupă de vre-o 50 de oameni ale căror sulii licăreau în sus. Recunoscu glasul omului fără nume... Regele ocnei! și știa că pe unde trece acest bandit lasă în urmă-i sânge.

Se uită afară. Toată trupa dispăruse: se ascunsese în pădurea din jurul cârciumei.

În potriva cui oare se îndrepta această trupă?

— D-le cârciumar, ești o canalie?

Și cum acesta nu răspundea, surprins celalt reluă repede:

— Aci sunt bandiți cari vor să asasineze oameni cinstiți. D-ta ești sau nu complice?

— Eă nu vreau să omor pe nimeni, răspunse acesta zăpăcit.

În vremea asta lumina de la lanternă căzu pe fața micului nostru.

— Mustic! strigă Tom.

— Mă recunoști? Dar tu cine dracu ești? A, Tom Canon!

— Da, eă; dar spune-mi ce ai venit să faci aci? Fugi, pleacă! În curând are să fie o curată măcelărie aci.

— Imi închipuiam! Atunci tâlharii sunt aci?

— Da, sunt ocnași fugiți, sub comanda Regelui ocnei.

— A, bine am făcut de am luat-o eă înainte!

— Înaintea cui?

— Ar fi prea lung ca să-ți explic pentru ce și cum. Spune-mi, tu cunoști pe Madiana?

Va urma

POȘTA REDACȚIEI

C. Vel.—Unde e anunțul?

Tr. Pop.—Scriți pe o singură parte a hârtiei și pe sferturi de coală. Dați mai multă atenție traducerilor.

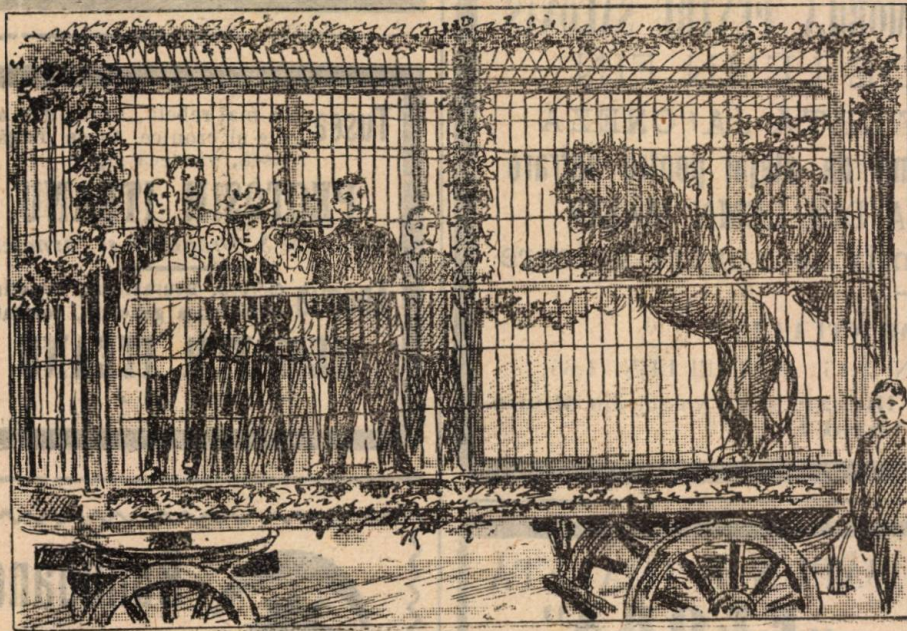
Bl.—S'a primit; în numărul viitor.

Gh. Din. (Iași).—Cealtă informație nu s'a pus, fiindcă nu știm dacă este exactă.

Flucraș.

Un botez într'o cușcă cu lei

Curioasa ceremonie ce reprezintă ilustrația noastră a avut loc la Capetown.

Un botez într'o cușcă cu lei

Cușcă liarelor fusese, pentru împrejurare, ornată cu flori și luminată cu electricitate. La dreapta grupeii de asistenți sunt îmblânzitorii—tatăl copilului și a-

Botezul a avut loc chiar pe pista circului și afluența spectatorilor a fost enormă.

TOȚI ABONAȚII LA „ZIARUL CALATORIILOR”

Participă, cu începere de azi la următoarele mari și de valoare premii:

- 1) **Un elegant pat de fier** pentru copil, cumpărat de la cunoscuta casă «Industria metalică Marcus», Bulevardul Elisabeta, No. 5.
- 2) **Una pușcă fină de vânătoare** cu două țevi, cal. 12, din vechia și renumita fabrică «Pieper-Bayard».
- 3) **Un pistol automat de buzunar**, Pieper Bayard, modelul cel mai nou, fiind de calibru mare, 7.65, însă format redus, foarte portativ.
- 4) **Una carabină de mare precizie**, calibru 22, Pieper Bayard, semi-automată.
- 5) **Un gramofon perfecționat**.
- 6) **Una mandolină**, din lemn de palisandru, ornată cu sidef, cumpărate de la marele magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei, No. 54.
- 7) **Un frumos vas** pentru fructe sau mezeluri și o **frumoasă tavă**, ambele argintate, cumpărate de la vechiul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bd. Elisabeta, 9 bis.
- 8) **Un ceasornic de birou**, lucrat artistic în mar-mură și bronz.
- 9) **Un frumos ceasornic** în cutie, pentru voiaj, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Schmith și Stratulat, calea Victoriei, No. 53.
- 10) **O frumoasă pendulă** de voiaj care se întoarce la opt zile.
- 11) **Patru pahare pentru ceai**, cu scăunelele lor de argint de China, cumpărate de la cunoscutul magazin «Ceasornicaria Colței», str. Colței, No. 31.
- 12) **Șase cămăși bărbătești** de zi, de zefir sau albe, cu piepți de olandă, după alegere și măsură, cari se vor lucra de cunoscutul magazin de lingerie «La Patru sezoane», calea Victoriei, Pasagiul Maca, vis-à-vis de poliție.
- 13) **O duzină cremă «Flora»**.
- 14) **O duzină săpun «Flora»**.
- 15) **O duzină pudră «Flora»**.
- 16) **Șase frumoase gentes** pentru dame.
- 17) **Șase lingurițe de dulceață**.
- 18) **Zece linguri** pentru masă.
- 19) **Zece furculițe** pentru masă.
- 20) **Zece plachete argintate**, reprezentând fotografiile M. S. Regelui și Reginei, comandate anume pentru premii.

Prețul abonamentului: Pentru un an lei 2.60

Spre a participa la aceste premii, abonații pentru un an primesc 2 bonuri, iar cei pe 6 luni 1 bon.

INTRE NOUILE PREMII

OFERITE DE ZIARUL

„UNIVERSUL”

Abonaților săi cu începere de la 22 Mai, 1911, se află și următoarele:

- O FRUMOASĂ VILĂ LA SINAIA**
- UN DORMITOR DE BRONZ**
- O ELEGANTĂ GARNITURA DE MOBILA PENTRU SALONAȘ**
- UN DORMITOR DE LEMN FIN**
- O GARNITURA DE TOALETĂ JAFONEZĂ**
- Jumătate garnitură mobilă de lemn de stejar pentru intrare**
- O SUFRAGERIE MODERNA DIN LEMN MASIV**
- Precum și alte multe premii de o mare valoare**

PREȚUL ABONAMENTULUI:

PE UN AN LEI 18; PE ȘASE LUNI 9.15; PE TREI LUNI 4.65

Toți abonații primesc gratis **Universul literar** și un volum din **Memoariile Regelui Carol I.**

Înainte și După
întrebuințarea
Cremei și Pudrei «FLORA»

Pastă de dinți 1 leu **BUCOL** **Apă de gură 1 leu 50**

Tusea cea mai rebelă, bronșitele acute și cronice, tusea măgărească, vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU

Sticla lei 3. Drogueri și farmacii

Anemia clorosa, neurastenia, histeria, slăbiciunea generală, combate

HEMOFER ITEANU

— Sticla lei 4 —

DURERI REUMATICE

Nevralgii, migrenă, dureri de cap și de dinți, vindecă sigur **Nevralgine Jurist**. Un flacon 2,50 și o doză 50 bani la drogueri și farmacii.

SĂPUN de TOALETĂ „FLORA”

de o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul
— Bucata lei 1.25 —

Reclama este sufletul comerțului

Bonboane ORIENTALE

Parfumează admirabil gura și distrug ori-ce miros urât al gurei. Cutia 50 bani la drogueri și farmacii. A se observa marca: «Semiluna cu stea».

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea

UN SALVATOR INVOLUNTAR. — (Vezi pag. 5392).

UN SALVATOR INVOLUNTAR

Un anume dr. Felipe Llano este proprietar în Brazilia. Are numeroase hacienda și ocupația lui principală este exploatarea acestor întinse proprietăți. Din când în când însă, d-rul Llano se îndeletnicește cu recoltarea a numeroase flori rare, cu reproducerea a diverși fluturi și cu vânatoarea de păsări-muscă extraordinare care îi aduc un venit anual frumos.

Vânatoarea de păsări-muscă era acum câțiva ani foarte lucrativă. De când însă cu moda pălăriilor gigantice pe care le vedem acum, acest comerț a scăzut simțitor. Totuși vânatoarea de păsări-muscă continuă, ele având și acum un preț bunicele pe piață.

Păsărea-muscă se vânează în diferite feluri. Când se vânează cu pușca, încărcătura de plumb a cartuşului este înlocuită cu o încărcătură de nisip foarte mărunt care nu pătrunde în corpul pasărei, dar care numai o amețește trântind-o la pământ.

În timpul unei vânători de acestea s'a întâmplat aventura de care vom vorbi.

Doctorul era armat cu o pușcă de calibru mic și servitorii de cari era însoțit n'aveau în mână de cât bastoane.

De alt-fel nu avea de ce să se teamă. Locurile pe acolo erau în mare siguranță și apoi la ora când se făcea vânatoarea de păsări-muscă fiarele dormeau departe în ascunzișurile lor.

Și doctorul Llano mergea fără să se neliniștească de ceva, afară doară de lipsa lui de îndemânare în ziua aceea. În adevăr, fiind un excelent vânător, se mira cum până atunci nu isbutise să vâneze măcar o singură pasăre.

De odată însă, pe când se gândea că norocul de astă-dată își bate joc de el, văzu sărind o umbră mare, auzi o respirație greoaie, un mormăit surd. Rămase pe loc nemișcat, împietrit: în fața lui era un jaguar. Fiara nu se mișca. Numai coada i se agita în aer cu o balansare alternativă.

Ce voia această fiară și ce căuta pe vremea asta?

Llano nu-și puse întrebările astea; se gândi numai că fiara iritată se va arunca hotărât asupra lui. Și el avea o armă încărcată cu nisip!...

Să fugă, ar fi fost nefolositor, căci numai din două mișcări bestia i-ar fi căzut în spinare.

Dar jaguarul nu mai pierdu vreme, — se aruncă asupra omului.

Instinctiv acesta întinse arma lui neputincioasă, descărcă două focuri, se aplecă spre a-și primi lovitura și așteptă să fie sfâșiat de dinții fiarei.

Dar în loc de aceasta, el văzu pe jaguar făcând o săritură în lături, se învârti, mai sări odată și căzu în urmă mort la pământ.

După ce trecu prima emoție, constatând că mai trăește, Llano se apropie de victima sa și o privi cu uimire: în craniu jaguarul avea o gaură în care ai fi putut să bagi un deget.

Tocmai a doua zi putu să afle doctorul adevărul.

Llano avea în serviciul său un om care îi executa comanda cu desăvârșire pe dos. Dacă îi zicea să-i aducă ghetete, el îi aducea apă, dacă îi spunea să-l lase să doarmă, din contră îl scula cu noaptea în cap.

Același lucru îl făcuse servitorul și cu încărcarea armei în ajun de a pleca stăpânul său la vânatoare. Inlocuise nisipul din pușcă cu gloanțe.

Și în chipul asta avu noroc doctorul să scape cu viață.

E bine câte odată să ai și servitori neascultători!

C. Arg.

DE LA FLORENȚA LA VENETIA

Cel mai plăcut drum!... Străbate: acum lunca, închisă între munți, a două afluenți ai Arno: după o oră, la o înălțime de peste 1000 metri, încăleacă și sparge spinările Apeninilor; după două ore se așterne pe șesul larg al Padului și în sfârșit după alte trei se avântă între valurile mării.

Una după alta, se alungă gările mărunt pe sub poalele dealurilor și, cu ele, se afundă îndărăt, în zare, vile și gospodării răslețe, — clădiri albe și mai sprintene decât cele din sud... Bunca se tot duce înapoi; Florența s'a dus de mult... Fug straturile îngrijite ale viilor și ogoarelor imbelșugate ale acestei văi.

În dreapta, munții par a se înălța pe nesimțite; se adună și măruntel din stânga sub poalele răcoroase, gospodării fără număr aci risipite, aci îngrămadite în sate. La Pistoia strămtorează albia râului Ambrone.

De aici mașinile, gâfâind tot mai apăsate și aruncând în toate părțile aburii răsuflării lor calde, se îndeamnă agale spre culmile apenine... Ne ținem în preajma apei, pe ale cărei maluri covoare de verdeață se aștern din loc în loc. Spinările dealurilor se tot adună — și pe cât scad cele ce rămân în urmă pe atât creștem noi chemând sub ochi depărtările. Alergăm pe deasupra Italiei — cu toate că străbatem mai mult pe sub pământ... O mândrie crește în suflet la orice înălțime. Înfrățiți cu crestele cari se urnesc greoaie din necunoscute adâncuri, le privim și noi din înălțime. Ca pe o pânză de cinematograf fug, pe o parte și pe alta, crestele pleșuve, văi joase și tăcute, din al căror adânc serios abia se arată pentru o clipă zării singuraticile case albe. Șuvoaie iuți, spumate, își bat nepăsătoare calea lor trănându-se pe lespezi de piatră și frângându-se apoi în adâncuri.

Aproape de gara Pracchia, intrăm în albia râului Reno și, de aici, începe pe nesimțite coborâșul spre îndepărtatul șes al Padului. Pe pragurile coastelor se încolăcește o mândră șosea legată în piatră toată; adesea se dosește în neștire ori se pierde în umbra pădurilor de castani.

Culmile coboară tot mai mici și, în adăposturi de coaste, se ivesc sate sfioase. Via și grăul chiar, ostenesc până aici.

Printre spinările goale, pietroase, ale dealurilor ori pe sub păduri sărace trenul coboară cu pază panta tot mai iute pe albia apei sglobii. Pe o frunte de stânci, de desuptul căreia se catără via pe panta prăpăstioasă, străjuie turnul gotic al unei biserici. Apoi dealurile fug iute înlături și de vale, Reno se așterne la drum tacticos pe șesul care se deschide tot mai larg. Lăsăm Bologna, — cui-bul celei mai vechi universități — învăluită în raza bogată a soarelui, zăcând la poarta munților, ce fug mereu pierzând conture, până se schimbă într'un brâu cenușiu.

Pe șesul neted, jos, umed și fără zare se țese, printre sălcii și pomi roditori, vița câțărându-se îndrăznește închizând zarea și acoperind locul.

Reno, care de mult rătăcește, acum ne taie drumul luând-o spre Adriatica mai galben și mai posomorât de cât în munte. Apoi livezile și viile umbroase ne dau roată... Străbatem o luncă groasă prin a cărei iarbă mătăsoasă mișună comoară de flori primăvăratice. Lăsăm Ferrara... Începe să duduie adânc sub roate; trecem peste undele turburi-gălbui ale fluviului Po, cam o treime de Dunăre... Aproape o jumătate de oră, până la stația Polesella, linia ferată se ține în preajma albiei.

Întreg acest șes, care nu de multă vreme erau numai mlaștină, prin canalele numeroase cari îl străbat azi, a fost prefăcut într-o adevărată grădină. Rămâne Rarno pe Adigele — canalizat și el — cu malurile-i coborâte în umbra umedă a sălcilor. Apoi mai departe la Monselice ca o minune răsar, în mijlocul șesului, înalte culmi conice, cenușii și sărace; pe un vârf străjuesc ruinele unui castel, la care conduce, pe muche, un drum mărginit de copaci rari; iar jos, la poale, se alătură mării sate sfioase ori albe locuințe singuratic.

Încheiem șirul orașelor înfloritoare de pe această linie cu Padova; trenul cotește spre răsărit unde zarea coboară mereu până ce deodată se lasă pe pânza albastră fără margini a apelor...

Intr'un hureit asurzitor certat de bătaie puternice uscate la capetele șinelor, trenul se repede în mare — pe o limbă de pământ îngustă ca și el — lunecând flusturatec pe luciul liniilor înconjurate de apă...

Pe o altă linie taie pânza apei vagoanele unui tramvai electric ce vine din Venetia, iar stâlpii de telegraf ori țăruii hotărnicind căile bărcilor, măsoară largurile albastre.

Clădiri mucigăite, triste, se ivesc acoperind zările de apă.

Intrăm în Venetia.

«Românul».

Romulus Cioflec

CAFEAUA

Planta aceasta e un arbust frumos care atinge înălțimea de 6 până la 12 metri. Trunchiul său drept, plin de ramuri, se acoperă de foi de un verde frumos lucitor. Florile sale sunt albe, cu miros plăcut, dulce, ca acela al iasomiei.

Cafeaua e sămânța plantei. Ideia întrebuintării sale, care cere numeroase operațiuni succesive, nu a răsărit de odată în mintea omului.

În insula Sumatra, indigenii care o cultivă, n'au nici idee de adevărata ei întrebuintare.

Locurile unde cafeaua se găsește în stare sălbatică sunt Sudanul și Africa Equatorială, de la Senegal până la golful Guineei, și mai ales în Abisinia, Africa orientală și Kafa, de unde i-a și venit numele.

Arabii cari au adus în țara lor din Abisinia planta cafelei, nu și dădeau sea-

Paris sub numele de cafea Moka, pentru că se exporta din portul Moka. O livră de cafea prăjită costa 120 lei! Până în 1710 Marsilia avu monopolul comerțului său.

Primele cafenele au fost deschise la Paris de armeanul Pascal în cartierul Saint-Germain. Medicii denunțau cafeaua ca o băutură periculoasă. D-na de Sevigné declara că „e o modă care va trece”.

Dar cafeaua își avu partizanii ei entusiști care o susținură.

Mai târziu s'a recunoscut valoarea sa și proprietățile diferite ale infuziunii

Cafeaua e un excitant al sistemului nervos și al sistemului muscular, redând mișcările mai vii și ideile mai clare, de aceea e căutată de scriitori, de savanți și de artiști, dar acțiunea sa poate provoca și insomnii, neliniște, halucinațiuni, convulsii, ca stricnina, al cărei antidot e, dealtfel, cafeina. Acțiunea cafeinei poate merge până la *delirium tremens* când e luată în cantitate mare.

În doze potrivite, cafeaua e recomandată contra durerilor de cap, frigurilor intermitente.

Ea accelerează respirația, coboară temperatura la unii și o ridică la alții.

Doru.

Origina vânătoarei și a pescuitului

Vânătoarea este tot așa de veche ca și omenirea pentru că a fost forța lucrurilor. Omul, de la aparițiunea sa, a trebuit să se apere contra animalelor feroce și să atace pe acelea destinate hranei sale.

Mijloacele sale de atac și apărare erau foarte restrânse și rudimentare: o măciucă de lemn, o sulită tapână, o simplă piatră ascuțită. Imperfecțiunea acestor arme, omul o suplinea în destul prin înțelepciune, puterea, prezența de spirit și curajul său.

Grație marelui legi a progresului, grație unei evoluțiuni lente dar perzistente, el și-a îmbunătățit puțin câte puțin pozițiunea. Prin silința inteligenței sale, cele trei arme primitive s'au transformat succesiv. Chiar la sfârșitul epocelor geologice, la finele paleoliticului, găsim lancea, săgeata, arponul, spada.

Neoliticul ne aduce securea cu coadă și arcul cu săgeți. Veacul bronzului perfecționează aproape toate armele.

Studiind moravurile sălbaticilor actuali și raționând prin analogie, suntem conduși să admitem că vânătoarea cu capcane și cu gropi, trebuie să se fi practicat pe o scară întinsă de la originea omului. În rezumat originea și invențiunile primitive ale vânătoarei nu sunt opera civilizațiunilor istorice.

Acelaș lucru se poate zice și despre pescuit. Omul fosil, după d. de Mortillet, a fost pescar către finele catenarului. Pescuitul, foarte obicinuit la finele catenarului său paleolitic, s'a dezvoltat în epoca neolitică și mai cu seamă în veacul bronzului. Ca instrument special, nu găsim în epoca paleolitică de cât undița dreaptă cu două vârfuri. Undița încovoiată se găsește în neolitic iar în veacul bronzului există aproape întreaga serie de undițe pe care le posedăm în zilele noastre. Și tot în neolitic s'a întrebuintat plasa completă cu plute și greutate.

Omul fosil, eminent vânător și pescar, n'a fost și păstor. Cel dintâi animal domestic a fost căinele. Și pisica a fost domesticită din cea mai înaltă antichitate în Egipt. Porcul a-

Arborele de cafea

ma de folosul ce puteau trage din această prețioasă plantă. Un păstor din Arabia observă că caprele sale sunt de o vioiciune extraordinară când măncau frunze de cafea.

Din Arabia cafeaua a trecut în Persia, și aci se crede că a fost inventată băutura neagră, reconfortantă.

Cafeaua trecu în Egipt spre începutul secolului al XVI-a. După o sută de ani își făcu apariția în Europa.

Pentru prima oară se bău cafea la Veneția în 1615 și în Marsilia în 1654. Călătorul Thévenot o aduse în Paris la 1657.

Ambasadorul turc Soliman Aga, făcu ca această băutură să fie la modă în

sale. Atunci, toate popoarele din Europa voră să introducă cultura cafelei în țările lor.

Olandezii fură cei dintâi cari încercară cultura cafelei și reușiră cu succes.

Cafeaua se cultivă astăzi în toate părțile globului între 32 gr. latitudine de nord (Madera) și 22 gr. latitudine de sud (Burbon). Cultura sa cere o temperatură potrivită de 20—22 gr. centigrade și îi convine regiunile muntoase la o altitudine destul de mare. În Iava, unde se produce cafea mai multă ca în orice parte, poalele munților sunt ocupate cu cocotieri, bananieri, oreziera, plante de zahăr și plante de cafea.

semenea era foarte răspândit în epoca neolitică și a bronzului. Calul a fost domesticit tot cam pe atunci. Măgarul nu are origine preistorică.

Dr. D. Popescu (Huși)

TIMBRELE DIN LUME

Mărci noi emise

Pe lângă cele ce s'au publicat, s'au mai emis următoarele mărci:

Australia de sud.—Timbre de serviciu, timbre postale din 1906—09 cu S. A. în litere perforate: $\frac{1}{2}$ p. verde și 5 p. violet.

Austria.—Timbre-taxa, tip 1911 de 5 k. lilas și 10 k. lilas.

Antigua.—Tip 1911. Fil. C. A. de 6 p. gri și lilas.

Belgia.—Timbre din 1910 cu sursage 1911 de 1 c. gri-verde, 1 c. verde-gri, 2 c. l. d. v. și 2 c. d. l. v.

Bermudes.—Tip 1911 de $2\frac{1}{2}$ p. albastră.

Brunei.—Tip 1911 de 2 c. galbenă și neagră.

Congo portugez.—Timbre din 1898—03 cu «Republica» în sursage roșie de: $2\frac{1}{2}$ r., 5 r., 10 r., 15 r., 20 r., 25 r., 50 r., 75 r., 100 r., 115 r., 130 r., 200 r., 400 r., 500 r. și 700 r.

Cochiu.—Tip. 1911 de 1 a. galben.

Corea.—Timbre din 1895 de 2 c. pe 5 p.

Macao.—Timbre postale din 1902—05 de 2 a. pe 4 a. carmin și 5 a. pe 10 a. bleu.

Patala.—Timbre din Indiile engleze din 1906—07 de 1 a. carmin.

Serbia.—Tip 1911 de 2 p. violet.

Saint-Vincent.—Tip 1911 de 2 p. gri.

Queensland.—Timbre de serviciu. Timbre din 1907—10 cu O. S. în litere perforate de: 1 p. roșie, 2 p. bleu, 3 p. galbenă, 4 p. galbenă.

Gh. D.—Ploesti.

O ARTĂ COMPLICATĂ

În Japonia, ca și în Europa, coafura e pentru femei o afacere de mare importanță; acolo e poate și mai importantă, de oare-ce e așa de complicată că nu se face în toate zilele. Coafura nu s'a schimbat de loc și nu diferă de cea din antichitate de cât foarte puțin.

Există două mode: moda Tokio care e astăzi cea mai răspândită și moda Kioto, mai fină, mai delicată, într'un cuvânt, mai femeiască.

Ilustrația reprezintă coafură Tokio, — capitala dă tonul aci ca și în alte părți. Când o japoneză se piaptănă, trebuie să cheme o specialistă. Nici o femeie nu se poate pieptăna singură, așa de complicat e edificiul, cum de altfel se poate vedea din ilustrație.

Sub vastul coc ce se vede se află un coc fals dintr'un fel de stofă subțire, fără de care ar fi imposibil să se reție cocul; de altfel părul japonezelor fiind din natură foarte aspru, îl îmbibează cu

unt de camelie înainte de a fi răsucit. Untul îl lipește și îl înmoaie.

Când părul e aranjat, îl fixează cu piepteni și cu fire roșii bine ascunse și îl împodobește cu fire de aur sau flori.

Coafura poartă diferite nume după aranjament, dar cele două principale sunt *shimada* și *mague*. Prima e pieptănătura fetelor. O femeie măritată renunță pentru totdeauna la *shimada*. Când *shimada* e complicată ia numirea de *taka-shimada*.

Coafura complicată a unei fete japoneze

O coafură terminată durează cinci, șase zile. Femeia japoneză nu se culcă nici odată pe pernă de teamă să nu strice coafura. Ea se culcă cu gâtul rezemat pe un sul de lemn înfășurat în hârtii spre a nu fi prea tare. Trebuie să suferi spre a fi frumoasă!

Coafurile Kioto sunt aproape la fel cu acelea descrise mai sus, numai că ele cad mai jos pe gât, și oferă o linie mai grațioasă.

În urma obișnuinței de a dormi din etatea cea mai frageță cu gâtul pe pernă de lemn, japoneza are un gât de o finețe și de o grație care ar face geloase pe toate femeile din lumea veche și nouă.

Doru.

CURIOZITĂȚI ȘTIINȚIFICE

Arbori extraordinari

Chiparosul gigantic din Saint-Remy din Provența (gurile Ronului) aparține speciei piramidale sau *cupressus sempervirens*, adus odinioară din Creta și răspândit în regiunea meridională a văii Ronului. În Provența se slujesc de chiparoși făcând dintr'înși garduri foarte strânse, ca să ocolească plantațiunile în contra stricăciunilor vântului de Nord.

Chiparosul de la Saint-Remy, care se află în proprietatea d-lui Blain, cu înfățișarea lui măreață, cu grosimea-i nepusă, reprezintă un tip poate unic în

Europa; nicăieri, nici în Orient, nici la Brusa, nici în cimitirul de la Eyub, unde se zice că se află cei mai frumoși chiparoși din Turcia, nu se găsește altul la fel.

Chiparosul de la Saint-Remy are o înălțime de 19 m. 20; grosimea lui la un metru de la pământ, este de 5 m. 20; frunzișul, la 3 metri de la pământ, acoperă un spațiu de 33 metri și se poate pune la umbra lui două căruțe încărcate cu fân. Mistralul l'a îndoit puțin, fără ca cu toate acestea să i fi schimbat întru cât-va înfățișarea lui grațioasă. Chiparosul fiind un arbore care crește încet, din cauza tăriei fibrelor sale, se poate crede că acest chiparos este de vre-o șase seapte sute de ani.

Amedée Pichot, în opera sa *Dernier Roi d'Arles*, atribuie chiparosului de la Saint-Remy o origină istorică. Spune că ar fi fost plantat pe mormântul lui Passeronn, calul legendar al lui Dragonet de Montdragon.

Dar să cităm câte-va rânduri:

«Dragonet ajută pe țaran să ducă pe mormântul lui Passeronn un chiparos tânăr, care fu împrejurat cu un gard de măceși împletiți. Acest chiparos a căruți tulcină noduroasă seamănă cu un mănunchiu de serni, atestă și acum numele calului-zână. Acest arbore sfânt ca și ulmi de la Bavieta, e minunea provinciei. Bătrânețea sa a învins vrăcurile; de geaba a fost trăsnet odată, el și-a ascuns semnele trăsnetului sub un nou frunziș; de geaba o secure dușmană i-a ciocărit unele din ramuri, au crescut altele în loc, mai numeroase».

Chiparosul este un arbore cunoscut din vechime și chiar se bucura de o mare cinste la greci și la romani. Medicii în vechime trimiteau persoanele bolnave de piept în insula Creta unde acești arbori erau foarte numeroși; se credea că au proprietatea de a curăți aerul prin mirosul lor îmbalsămat. Lemnul lor era considerat ca necoruptibil și pe oamenii mari îi puneau după moarte în coșciuguri de chiparos.

DESCOPERIREA POLULUI și telegrafia fără fir

Un american, căpitan de vapor, a nume Mac Grey, a lansat, pentru descoperirea Polului, următoarea idee:

Este de ajuns, zice el, a se trimite către Pol din puncte diferite 10 vapoare echipate ca «Fram» al lui Nansen. Toate vapoarele vor fi înzestrate cu aparate de telegrafie fără fir. Ele vor fi astfel în comunicație constantă unele cu altele și vor putea să se conducă reciproc. În acest mod se va putea găsi Polul. Totalul cheltuielilor nu va trece de 2 milioane 500.000 de dolari. Căpitanul Mac Grey se întreabă dacă milionarii americani se vor uni pentru a aduna această sumă.

N. V. Bucium.

CEA MAI BĂTRÂNĂ CALĂUZA

DIN KLONDYKE

An-ghi-Lo se poate lăuda că a asistat la o mulțime de speranțe îndeplinite și a fost martor la crude decepțiuni.

El e călauza indigenilor din Alasca și și-a exercitat această periculoasă profesie mai bine de 50 ani.

A debutat la o epocă când nimeni nu bănuia încă bogățiile fabuloase pe care le conținea solul Alascei.

Când frigurile aurului izbucniră în Statele-Unite spre 1897 și când mii de persoane năvăliră să câștige locuri în Klondike, An-ghi-Lo nu scăpă unica ocazie să se îmbogățească.

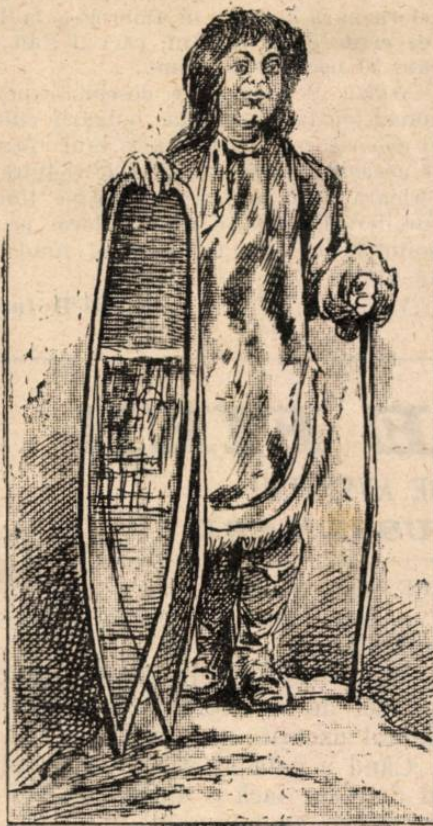
El era atunci șeful unui trib mic compus din două sute de suflete și întrebuința pe supușii săi ca căutători de aur.

La început se mulțumi să ceară douăzeci de lei de om pentru douăzeci și patru de ore.

În urmă dublă, triplă, prețurile, astfel că strânse repede o avere frumoasă.

El posedă acum 200.000 lei, sumă care îl face unul din cei mai bogați indigeni din Alasca.

Victor.

An-ghi-Lo, bătrâna călauză

NOTE MONOGRAFICE

SCHIȚE ȘI IMPRESIUNI DIN DOBROGEA

— URMARE —

Locuitorii. — În Dobrogea locuiesc o mulțime de neamuri: bulgarî, nemțî, lipoveni, turci, tătarî, armeni, greci, Evreii, italieni și țigani. Afară de orașe, unde legăturile de prietenie se fac fără considerație de rasă, în sate se păstrează, după puțină, cunoștințele, prietenile și rudeniile între conaționali. Asupra stabilirii primilor coloni străini, printre locuitorii bastinași, voi spune următoarele:

Am locuit în Cogealac, din centrul Dobrogei. Comuna aceasta este locuită de nemțî în majoritate, apoi de bulgarî și de vre-o 30—40 familii de români. De la locuitorii bătrâni am aflat modul cum s'au stabilit nemții (Germanii) printre turci, apoi români printre germani.

Înainte de războiul româno-ruso-turc, Dobrogea aparținând turcilor, turci, tătarî și bulgarî erau locuitorii care forma majoritatea populației. Câteva familii de germani din Kerson (Rusia) și Basarabia, emigrați din Germania de Sud (Suabia) stabiliți în părțile mării Negre, de către împărăteasa Ecaterina II a Rusiei, luându-li-se privilegiile ce li se acordaseră la început în Rusia, au cerut și obținut dela Turcia dreptul de a se stabili în Turcia.

Urmând să se statorească în satele deja formate, locuitorii bastinași s'au opus.

Un grup de acești emigranți voind a se stabili în Cogealac, locuitorii turci i-au luat la bătaie și i-au gonit. Au trebuit să se retragă la câmp, stând în corturi și în căruțe până ce o deputațiune din ei a reclamat autorităților superioare, care au dat ordin a li se măsura partea despre apus a satului spre a forma o uliță de case, separate de cele ale turcilor. În urma acestor primii coloni germani, au mai venit să se stabilească și alții, atât înainte cât și după război, astfel că la luarea în stăpânire a Dobrogei de către români, germanii se găseau în grup compact alături de turci.

După acest eveniment, unii Români aflați în județele din Basarabia, ce urmau să treacă în stăpânirea Rușilor, nevoind a jura credință Țarului Rusiei, au trecut cu ce au putut în noua provincie românească, Dobrogea. În Cogealac au venit întâi 3 familii de români. Germanii din Cogealac, (și probabil și din alte părți) s'au opus la stabilirea românilor.

Cum Germanii știau că acești coloniști erau protejați de Statul român, ca conaționali, n'au avut curajul să se opună pe față, (cum li se întâmplase lor), ci s'au vorbit să-i pândescă pe Români când vor fi toți strânsi la un loc noaptea și să-i snopească în bătaie, spre a-i face să fugă de frică.

Unul din români însă, auzindu-l, a înțeles complotul urzit de nemți, și l-a comunicat celorlalți. Ei, ca economi de vite, aveau vre-o 7 ciobani vârtosi.

Românii nu se înspăimântară de amenințările nemților; din contra se duc seara toți, proprietari și ciobani la singura cârciumă din sat, sub motiv de băutură. Cârciumarul, neamț și el, dă fuga să înștiințeze pe ceilalți că românii le-a căzut în ghiaie: Românii închid repede o-bloancle prăvăliilor și postează câte 2 ciobani înarmați cu bâte, la fiecare din cele trei intrări ale casei, lăsând ușile închise dar neînchinate.

Nemții dau năvală pe ușă prăvăliilor, însă cum nu puteau intra de cât unu-doi, fiecare cum intra era isbit de cei 2 ciobani așa de puternic, în cât nici nu mai apuca să mai strige. Alți români îi transportau din o cameră în alta până îi scoteau în curte unde îi lăsa lungii.

Intrând astfel 10—15 nemți, și neauzind nici un tipăt din partea românilor, după cum așteptau, unii din asediatori, fie din curiozitate, fie din teama de ceva neașteptat, se reped în curte, unde găsesc pe cei intrați în cârciumă, fără cunoștință!

Atunci strigă celorlalți nemți să nu mai intre nici unul, că-i omoară românii.

Au venit în curte de au ridicat pe cei în nesimțire; i-au dus acasă și s'au potolit punându-și însă în gând să-și răzbune.

Intr'adevăr, venind inginerul să măsoare românilor pământurile asupra cărora trebuiau să fie puși în stăpânire, germanii, spre a teroriza pe ingineri și pe români, și spre a scăpa totdeauna de rigoarea legilor, pun pe femeile lor să adune pietre și cu poalele pline, să gonească pe inginer și pe cei ce-l însoțeau.

Românii însă, văzând ceea ce îi așteptau, au chemat câinii și i-au asmuțit asupra femeilor, cari au luat-o la fugă.

Nemții constatând atunci că nu pot goni pe Români din sat, iar pe de altă parte autoritățile române deslușind că protecția ce o acordă românilor nu e specială, ci e în general acordată tuturor locuitorilor, s'au liniștit și trăiesc de atunci în deplină armonie.

Românii dobrogeni sunt și ei de mai multe feluri. Din românii bastinași, cari au locuit și în timpul Turcilor, face parte și secta numită a *vetoșilor*, porecliti astfel pentru că au fost nevoiți, de frica Turcilor, să-și lepede limba. Acești români au fost supuși la jurământul că ei și urmașii lor vor vorbi numai turcește păstrându-și însă religia creștină.

Sunt de asemenea români veniți din Transilvania, ca economi de vite. Aceștia sunt oameni inteligenți, economi (și de bani, nu numai de vite) muncitori și foarte energici.

Sunt apoi mai puțin Moldoveni și mai puțin încă Munteni din județele Brăila, Ialomița și R.-Sărat. Aceștia sunt supranumiți Cojanii.

Apoi funcționari români, trimiși din toate unghiurile țării.

Să mai zic că Românii din Dobrogea nu sunt destul de muncitori, și s'a pre-

conizată ideea de a se aduce străini, în special germani, de la care românii să ia exenple de gospodărie!

În Dobrogea, unde poți face comparația între români și alte neamuri, românii sunt cei mai buni muncitori.

Nemții, pe cari ni-i dau ca exemplu, muncesc mult mai puțin ca Românii; dacă însă produc mult, cauza este că au pământ mult, pe care îl muncesc cu mașini. Așa, au pluguri cu 2 brazde, mașini de secerat și treierat, mașini de făcut unt, mașini de tocat carne și altele. Porumbul nu-l sapă, ci îl rarează.

Bulgarii. — Ca număr, ocupă un loc

însemnat în Dobrogea. Starea lor economică este înfloritoare, mai ales a acelor cari au fost în Dobrogea la luarea ei de către români, căci li s-au dat câte 50 hectare de nume.

Astăzi, de când s'a deschis exportul cerealelor la Constanța, bulgarii cultivă și exportă cereale, mai ales inul. Cu toată această bogăție, felul lor de viață interioară este aproape tot ca pe timpul turcilor. Pături nu au; ei dorm pe goji în întinse jos, toți la rând, unul lângă altul.

(Va urma)

Mihail Butan.

BRAT DE FIER

MARE ROMAN DE AVENTURI

De LOUIS BOUSSENARD

— URMARE —

— Ba bine că nu! Dulcea ființă care m'a îngrijit ca și cum aș fi fost un om cum se cade...

— Dar pe Braț de fier?

— Cum să nu-l cunosc? El mi-a frânt brațul, dar nu sunt supărat pe el, din potrivă.

— Atunci răspunde-mi: Nicăi Mădiana, nicăi Braț de fier nu sunt aci?

— Nu.

— Uf! Tot e ceva! Acum să-ți spun: ocașii ăștia așteaptă pe d. Saint Clair, pe tatăl Mădianei.

— Pe tatăl Mădianei? Pe stăpânul minei Mitaraca?

— Tocmai; l-au atras aci, într-o cursă, printr-o scrisoare falsificată de de acest mizerabil Rege al ocnei.

— Repede! Trebuie să-l împiedicăm de a ajunge aci. Câți oameni are cu el?

— Vre-o 10, cari fac cât 20.

— Da, dar cari nu fac 50, o sută poate. Cărciuma e înconjurată și dacă d. Saint-Clair vine aci, e mort.

— O, sunt departe, ascunși în pădure, unde nici dracu nu-l poate descoperi... și s'a convenit că nu vor înainta nici cu un cap de cal atât cât timp eu nu le voi da semnalul: o fluerătură, zic, o fluerătură ca să vină, două ca să aștepte întoarcerea mea.

— Atunci mai ai timp ca să-ți scapi; două semnale... Dar încă ceva, mi-ai vorbit de d-ra Mădiana și de Braț de fier?

— A, așa e! și ei au fost atrași în aceiași cursă și dintr'un moment în altul pot să sosească aci.

— Și ar fi pierduți! Dar nu vreau eu, tâlharul de Tom Canon! Eu dau totesc ceva d-rei Mădiana și trebuie să-i plătesc... și cât sunt de prost, tot voi răsuși proiectele acestor monștri. Aide, dă cele două semnale și fugi cât te țin picioarele.

— Da, Tom! A, ce noroc că te-am întâlnit!

Mustic se duce în fundul deschizăturii de la cărciumă și scoate un fluerat ascuțit, un piuit.

Când e gata să scoată și pe cel de al doilea, iacă o umbră în fața lui se ridică, cu pumnalul în mână.

Mustic, lovit drept în piept, cade jos, cu brațele întinse.

Asasinul este Regele ocnei.

Surprinzând sgomot în cărciumă, a ascultat și auzit ultimele vorbe schimbate: Două semnale ca să scape pe Saint-Clair, unul singur ca să-l atragă și să-l asvârle în mâna dușmanilor... Mustic nu a putut fluera de cât o singură dată.

În urma banditului, oamenii se grămadesc.

— Cât despre această bestie care ne-a trădat, zice Regele ocnei, luați-l pe sus, umflați-l și zdrobiți-l capul de pietre. Nu dați focuri însă de loc.

Patru tâlhari se repezără asupra lui Tom Canon. Acesta însă se dă înapoi; din nou are sentimentul puterii lui.

Cu un pumn, lovește două din agresorii săi. Ceilalți se agită de el, căutând a-l doborî. Dar bătrânul atlet s'a ridicat și se scutură.

Se aude în apropiere tropotul cailor cari înaintază.

Este trupa lui Saint-Clair care, înșelată prin involuntara greșală a lui Mustic, are să fie impresurată de o sută de bandiți ai Regelui ocnei.

Nu, Tom a zis, a jurat că va încerca să scape pe tatăl Mădianei. Și tot lovind cu pumnul țeasta acelor cari se agită de el, îi duce până la ușa cărciumei.

Din tot pieptul lui strigă:

— Stați, d-le Saint Clair, Regele ocnei...

Un foc i-a tăiat fraza.

Omul fără nume i-a sburât creierii.

Urișul se clatină și cade fulgerat.

Regele ocnei se repede afară, scoate din buzunar lanterna lui electrică cu care zărește la câțiva metri trupa lui Saint-Clair.

Acesta a auzit vocea lui Tom Canon, dar nu a priceput bine cuvintele pronunțate.

Ei înaintază, crezând calea liberă.

De odată, în față, pe la spate, de jur împrejur, apar demonii, cari sar pe ei și lovesc,ucid.

Tovarășii lui Saint-Clair, surprinși, caută a se apăra, dar sunt zece contra unu. Se aud urlete, țipete, răcnete. Saint-Clair este la câțiva pași înaintea alor săi.

Patru oameni s'au repezit asupra lui, îl culcă la pământ și-l strâng în sfori; el se simte strâns, paralizat. Îl dau jos de pe cal și-l duc în cărciumă.

Regele ocnei, nepăsător, a asistat la această îngrozitoare scenă.

Cei zece oameni ai lui Saint-Clair sunt la pământ, morți sau în agonie.

Omul fără nume intră și el în cărciumă. Saint-Clair este strâns legat de un par. Ocașii sunt foarte tari în a lega sfori.

— Ha! maestre Saint-Clair, strigă Regele ocnei, iată-te în puterea mea! Saint-Clair, tatăl Mădianei! De astădată nu-mi scapă; vom fi față în față!

Din nou își joacă lanterna electrică, pe care o pune pe o masă și lumina albă luminează cărciuma. Capul lui Saint-Clair se vede în toată noblețea lui, cu trăsăturile energice și cu barba lungă și mătăsoasă.

Regele ocnei se apropie ca să-l insulte și mai bine.

Saint-Clair scoate un țipăt îngrozitor:

— Dă-ta, amicul meu, tovarășul, fratele meu! A, cum este cu puțință să mă trădezi! De Tresmes, este infam!

— De Tresmes! urlă banditul, a cărui față se contractă și devine mai galbenă de cât a unui mort. Cine a pronunțat acest nume? Nu e adevărat! Mă numesc Regele ocnei!

Aproape ca un nebun, cu ochii zăpăciți, pierduți, cu gesturi incoherente, vorbește mereu:

— Regele ocnei! Ha, ha! Acesta e blazonul meu, gloria mea! Eu sunt omul fără nume, blestematul, demonul! Eu sunt ura, eu sunt crima!...

Apoi, repezindu-se asupra lui Saint-Clair, îl apucă de gât:

— Mizerabile bătrân, de ce ai pronunțat numele de Tresmes?

— M'am înșelat, d-le, asemenea este umitoare; dar d-ta nu ești Pierre de Tresmes, omul cinstit!

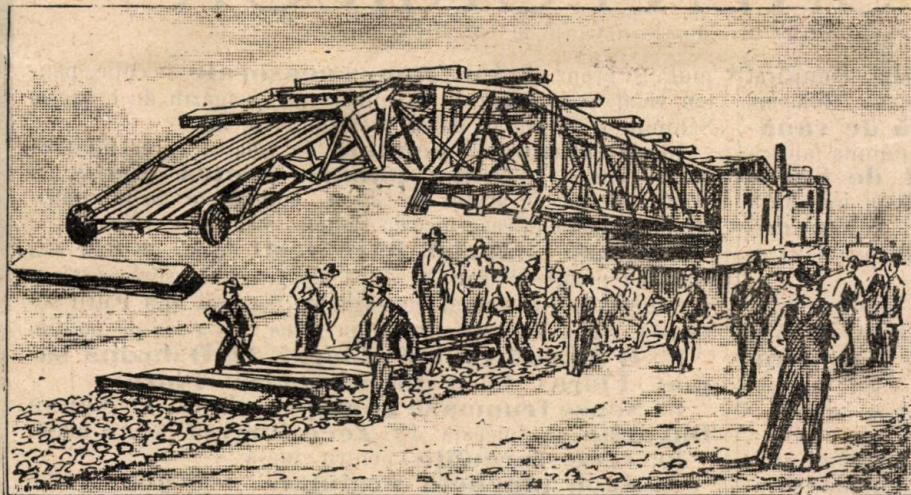
— Pierre de Tresmes! Pe el îl cunoști? Pe el ai crezut că-l găsești în mine?

— Pierre de Tresmes este cel mai

Construcții de căi ferate în Canada

Mecanica nu se dă îndărăt în fața oricărei victorii. Un mare antreprenor de

Această mașină coprinde mai multe vagoane și platforme și un sistem complet de transport care duce traverse și șine. Lucrătorii n'au de cât să fixeze și-

O mașină minunată

lucrări publice din vestul Canadei a construit o mașină ingenioasă care suprimă cincizeci la sută de mână de omenești, pentru construirea căilor ferate.

nele și antreprenorul poate da gata îndoit de mult lucru cît dădea înainte.

Arg.

bun prieten al meu, tovarășul și asociatul lucrărilor mele și i cer ertare că o clipă m'am îndoit de el.

— Da, da, el este omul cinstit! eroul! Dumnezeu! Pe mine mă chiamă Jean de Tresmes, sunt fratele lui și sunt un monstru. Da, monstru, și primesc acest titlu, cu care mă fălesc, e gloria mea... din copilărie îl urăsc!

— Tatăl d-tale a murit! zise grav Saint Clair.

— A murit? Crezi că am să-l plâng? Pentru ce a voit să-mi încatuzeze libertatea? Pentru ce s'a amestecat în viața mea? Da, eu iubesc aurul, iubesc viața veselă! Au voit să mă oprească de la toate acestea; au căutat să mă facă să îndur mizeria, ca să-l ascult, și eu, ca să-mi satisfac plăcerile, am furat, am ucis! Am ucis cu nerușinare, mișelește, simțind cea mai mare plăcere ca să nu fiu de-al lor! I-am uitat cu desăvârșire și pentru ei am avut această milă de a nu voi în fața curteii cu jurați să-mi fac reclamă cu numele lor.

Nu aveam de zis de cât un singur cuvânt: Sunt fiul d-lui de Tresmes, unul din cei mai însemnați magistrați ai Franței, și judele de instrucție și parchetul și-ar fi plecat capul și m'ar fi lăsat liber. Dar n'am vrut să le datorez nimic, am respins poamana protecției lor, am rămas omul fără nume, ocnașul!

Nu datorez nimănui nimic de cât

mie însumi și, devenit un număr, ne mai socotind că sunt om, mi-am jurat că voi stăpâni, că voi zdrobi această societate care m'a persecutat.

A, fratele meu, și el a încercat a-verea! Și a isbutit; el are aur! Ei bine, de vreme ce-mi ese în cale, atât mai rău pentru el!.. Sunt omul fără nume, sunt Regele ocnelor!

Acum am vorbit destul! D-ta ești în puterea mea! Vom vedea acum dacă fratele meu, omul cinstit, te va putea smulge din ghiarele mele.

— Mișelule! răzni Saint-Clair.

— Dobitocule! răspunse răstit banditul.

Apoi, îndreptându-se spre ușe, fluieră de mai multe ori.

— Zece oameni să vie ca să înconjure pe acest prizonier, apoi toți pe cal și drept la mina Mitarca.

Tipete de bucurie răspunseră acestui ordin. Saint-Clair fu așezat pe cal și legat; trupa apoi se formă și, tăcută, o porni în spre cucerirea aurului.

VI

Furtuna a trecut, tunetele au încetat, nuorii aproape s'au împrăștiat. Este tăcere adâncă. Pe pământul din cârciumă un corp nemișcat stă în sânge. Nimic nu e mai lugubru ca această noapte întunecoasă, în care totul pare că e mort, că nu mai trăește, că nu se mai mișcă.

Timpul trece... una, două ore. Apoi se luminează de ziuă, cerul se albește.

S'ar zice că de odată pădurea tresare. E ziuă!

De odată, ca și cum ar fi un semnal convenit, se aude topotul cailor.

Sunt oare bandiții cari cred că nu și-au sfârșit opera?

Sgomotul se apropie.

Și iată că se opresc călăreții cari înconjură cârciuma.

— Mina Sans-Espoir! strigă un glas. În sfârșit, am ajuns la timp! Poate ne vom putea odihni aci câtva.

— A, da, ce bine ar fi! răspunde o voce caldă și blândă.

Călărețul care a vorbit cel dintâi, s'a dat repede jos de pe cal și a alergat la cel care este aproape de el.

— Madiana, scumpă Madiana! Lăsa-te pe mine... Ei, ce voinică și curagioasă ești! Trebuie să fii obosită!

— Nu, dragul meu! răspunde fata sărind de pe cal.

Ea e îmbrăcată bărbătește; îi șeade bine, e grațioasă și fermecătoare.

Pe rând sar de pe cal Genipa, bravul trio, Fichalo, Bachelico și Lami, în frunte cu Braț de fier, care acum s'a însănătoșit pe deplin și fericit de a se devota pentru aceia cari îi sunt dragi.

— Ei, este cineva în cârciumă? întrebă unul din călători.

Nimeni nu răspunde.

De odată Genipa dă un țipăt.

— Stăpâne! Mă tem să nu fi sosit prea târziu.

— Ce spuți tu?

— Ochii mei nu m'au înșelat nici odată. Vezi aceste urme... oameni, mulți oameni au trecut pe aci, căci urmele lor sunt proaspete.

Braț de fier se apleacă și zice:

— Ai dreptate! O, crima s'a săvârșit!

— Tată, scumpul meu tată! strigă Madiana.

Braț de fier a alergat înăuntru cârciumei și de odată scoate un țipăt; două cadavre stau lungite într'un lac de sânge. Unul din ei este cu capul zdrobit și sângele îi acoperă figura. Braț de fier l'a ridicat și l'a rezemat de zid.

— Ei, dar cunosc pe omul acesta! M'am luptat cu el acolo, la Nameless.

Madiana s'a apropiat și ea.

— Tom Canon e! A, nenorocitul!

În același timp Fichalo scoate un strigăt de durere:

A! dar acesta? Nenorocire! Este Mustic! Săracul meu Mustic! Prietenul, fratele meu!

Braț de fier a alergat la el cu inima strânsă de durere. Da, e chiar bietul Mustic, curajosul copil cuminte care de atâtea ori s'a arătat un erou.

L'au ridicat, l'au pus pe o bancă, i-au deschis hainele și i'au pus urechia pe piept.

— Nu e mort!

Va urma

TOȚI ABONAȚII LA „ZIARUL CALATORIILOR“

Participă, cu începere de azi la următoarele mari și de valoare premii:

1) **Un elegant pat de fier** pentru copil, cumpărat de la cunoscuta casă «Industria metalică Marcu», Bulevardul Elisabeta, No. 5. 2) **Una pușcă fină de vânătoare** cu două țevi, cal. 12, din vechea și renumita fabrică «Pieper-Bayard». 3) **Un pistol automat de buzunar**, Pieper Bayard, modelul cel mai nou, fiind de calibru mare, 7.65, însă format redus, foarte portativ. 4) **Una carabină de mare precizie**, calibru 22, Pieper Bayard, sem-automată.

Toate aceste 3 arme sunt cumpărate de la marele magazin B. D. Zisman, Victoriei, 44, furnizorul Curții Regale.

5) **Un gramofon perfectiionat**. 6) **Una mandolină**, din lemn de palisandru, ornată cu sidef, cumpărate de la marele magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei, No. 54.

7) **Un frumos vas** pentru fructe sau mezeluri și o **frumoasă tavă**, ambele argintate, cumpărate de la vechiul magazin de bijuterie Th. Radivon, Bd. Elisabeta, 9 bis.

8) **Un ceasornic de biuro**, lucrat artistic în mar-

mură și bronz. 9) **Un frumos ceasornic** în cutie, pentru voiaj, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterie Schmith și Stratulat, calea Victoriei, No. 53.

10) **O frumoasă pendulă** de voiaj care se întoarce la opt zile. 11) **Patru pahare pentru ceai**, cu scăunelele lor de argint de Chiha, cumpărate de la cunoscutul magazin «Ceasornicăria Colței», str. Colței, No. 31.

22) **Șase cămăși bărbătești** de zi, de zefir sau albe, cu piepti de olandă, după alegere și măsură, cari se vor lucra de cunoscutul magazin de lingerie «La Patru sezoane», calea Victoriei, Pasagiul Maca, vis-à-vis de poliție.

13) **O duzină cremă «Flora»**. 14) **O duzină săpun «Flora»**. 15) **O dazină pudră «Flora»**.

16) **Șase frumoase genti** pentru dame. 17) **Șase lingurițe de dulceață**. 18) **Zece linguri** pentru masă.

19) **Zece furculițe** pentru masă.

20) **Zece plachete argintate**, reprezentând fotografiile M. S. Regelui și Reginei, comandate anume pentru premii.

Prețul abonamentului: Pentru un an lei 2.60

Spre a participa la aceste premii, abonații pentru un an primesc 2 bonuri, iar cei pe 6 luni 1 bon.

INTRE NOUILE PREMII

OFERITE DE ZIARUL

„UNIVERSUL“

Abonaților săi cu începere de la 22 Mai, 1914, se află și următoarele:

O FRUMOASĂ VILĂ LA SINAIA

UN DORMITOR DE BRONZ

O ELEGANTĂ GARNITURA DE MOBILA PENTRU SALONAȘ

UN DORMITOR DE LEMN FIN

O GARNITURA DE TOALETĂ JAFONEZA

Jumătate garnitură mobilă de lemn de stejar pentru intrare

O SUFRAGERIE MODERNA DIN LEMN MASIV

Precum și alte multe premii de o mare valoare

PREȚUL ABONAMENTULUI:

PE UN AN LEI 18; PE ȘASE LUNI 9.15; PE TREI LUNI 4.65

Toți abonații primesc gratis **Universul literar** și un volum din **Memoariile Regelui Carol I.**

Înainte și După
întrebuințarea

Cremei și Pudrei «FLORA»

Pastă de **BUCOL** Apă de gură
dinți 1 leu 1 leu 50

Tusea cea mai rebelă, bronșitele acute și cronice, tusea mângărească, vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU

Sticla lei 3. Drogueri și farmacii

Anemia clorosa, neurastenia, histeria, slăbiciunea generală, combate

HEMOFER ITEANU

— Sticla lei 4 —

DURERI REUMATICE

Nevralgii, migrenă, dureri de cap și de dinți, vindecă sigur **Nevralgine Jurist**. Un flacon 2,50 și o doză 50 bani la drogueri și farmacii.

con 2,50 și o doză 50 bani la drogueri și farmacii.

SĂPUN de TOALETĂ

„FLORA“

de o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul

— Bucata lei 1.25 —

Reclama este sufletul comerțului

Bonboane ORIENTALE

Parfumează admirabil gura și distrug ori-ce miros urât al gurei. Cutia 50 bani la drogueri și farmacii. A se observa marca: «Semituna cu stea».

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI

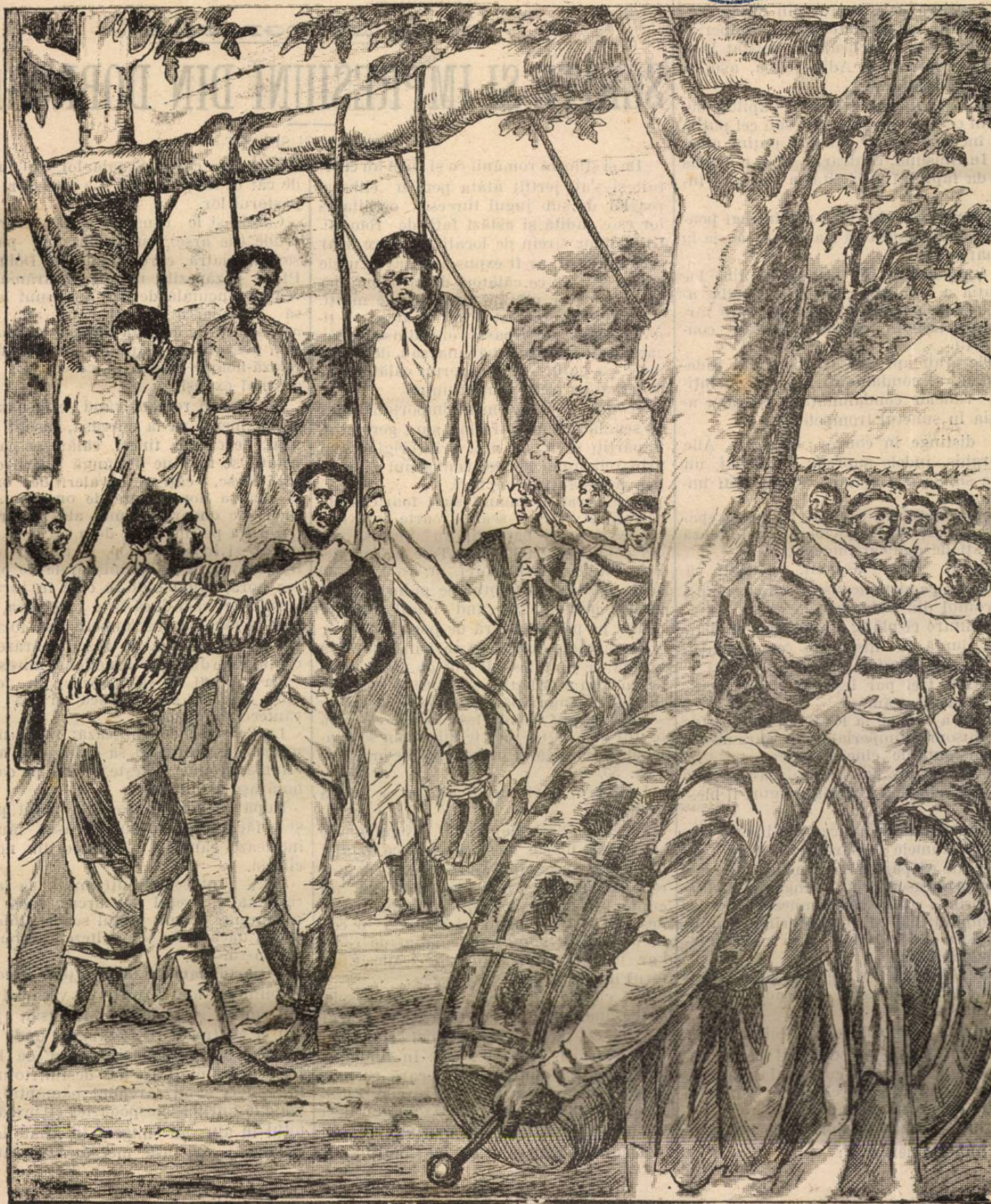
Lei 2.60 pe an în toată țara

Redacția și Administrația

No. 11, — STRADA BREZOIANU, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

Apare odată pe săptămână, Marțea

PĂRINȚII CONDAMNAȚILOR DEVIN CĂLĂII LOR. — (Vezi pag. 5400).

ABONAMENT

LA

ZIARUL CALATORIILOR

Pentru un an lei 2,60 în toată țara

SPANZURAREA ÎN ABISINIA

De câțva timp Arnoldo Cipola, un ofițer italian foarte meritos, trimite ziarului „Corriera dela Serre” din Milan, corespondențe interesante asupra imperiului Negusului. De curând a asistat la o execuție capitală în Adin-Ababa, asupra căreia dă relațiunile.

În țările civilizate, execuțiile capitale devin din ce în ce mai secrete, sau cel puțin, sunt înconjurate cu cât mai puțin marțori. În Abisinia, contrariu, totul e dispus a se da faptului publicitatea cea mai întinsă.

Toboșarul bate din toabă ore întregi pentru ca toată lumea să-l audă și să vie la chemarea sa.

În luna Iunie 1910, trebuia să aibă loc execuția a 5 oameni. Arnoldo Cipolla, atras de curiozitate, se îndreptă spre târgul unde trebuia să fie executați condamnații.

Orele erau aproape 12. Convoiul judecătorilor, al condamnaților și al părinților și rudelor condamnaților își făcu apariția în sunetul trompetelor.

Se distinge în convoi *negadro* Alle Gheorghis, judele suprem, *kautisbai*, un fel de sindic al Capitalei, și alți șefi importanți.

Condamnații, cu mâinile legate la spate, și cu lanțuri de picioare, înaintază escortați de oameni înarmați.

Ei sunt niște asasini, acuzați că au omorât pe niște negustori cu caravane, pe drumul din Sidama.

Două dintre ei plâng cu suspine, se zbat, strigă, luptă cu disperare cu soldații, cari de abia izbutesc să-i ție.

Cefalații trei par leșinați și cu ochii închiși zac la pământ.

Pentru a ajunge la locul supliciului, de la închisoarea imperială, au parcurs pe jos o distanță de cinci kilometri.

Orice trecător are dreptul să-l insulte și în acel moment zece miș de gură îi blestemă.

Trompetele impun tăcerea. Cineva vorbește în numele împăratului. Arată crimă, spune că părinții victimelor au refuzat să primească prețul sângelui și sfârșește prin a arăta că Dumnezeu care a dat împăratului și judecătorilor cumințenia de a judeca drept, vrea condamnarea culpabililor.

Miile de spectatori se înclină reverențios. Condamnații sunt duși pe rând în fața rudelor.

Supliciul începe, încet, teribil și tăcut.

Părinții victimelor, deveniți călăi, aruncă pe condamnați cu fața la pământ, le leagă strâns picioarele și le pune la fie-care câte o frînghie de gât.

Părinții condamnaților, încă neresemnați, imploră iertarea:

„Alieb, alieb, alieb! În numele lui Cristos, alieb!”

Dar călăii nu ascultă aceste rugăciuni. Ei trag de frânghii și condamnații sunt ridicați în spațiu. Tabloul e înspăimântător. În acest timp mulțimea scoate strigăte de bucurie sălbatică.

Acesta nu e sfârșitul supliciului. Călăii se reped și-i trag de picioare. De odată un slujbaş trage un foc de pușcă și glonțul lovește figura unuia din spânzurați.

Sângele tășnește din corpul încă viu și se scurge pe pământ.

Călăii, beți de satisfacția răzbunării, laș nisp în pumni și-l aruncă în aer strigând:

„Vântul să risipească sufletele asasinilor cum risipește această țărăna”.

Justiția e satisfăcută.

Cumpărăriile și vânzările reîncep în acest târg care cu câte-va minute mai înainte a fost teatrul unui spectacol teribil. Nimeni nu pare că dă vre-o atenție celor cinci corpuri suspendate, pline de sânge, cari se învârtesc în aer țepene.

Oroarea naște nu din spectacolul hidos al corpurilor spânzurate, ci din contrastul ce oferă ferocitatea omenească în fața acestor miș de viețuitoare cari se învârtesc împrejur plini de viață și bucurie.

C. Arg.

NOTE MONOGRAFICE**SCHIȚE ȘI IMPRESIUNI DIN DOBROGEA**

— URMARE ȘI SFÎRȘIT —

De și știm că românii ca și rușii au cheltuit și s-au jertfit atâtea pentru eliberarea lor de sub jugul turcesc, ostilitatea lor este vădită și astăzi față de români. Un călător strein de localitate, care le-ar cere ajutorul, ar fi expus a nu avea unde dormi sau cu ce călători de la o comună la alta, chiar plătind bani cât de mulți.

Regretatul prefect Paul Stătescu, ținând seamă de aceasta, orânduise ca fiecare primărie să aibă una sau două camere cu paturi spre a dormi călătorii ce eventual ar trece prin comună.

Nemții. — Un element important, mai cu seamă prin cultura lor, sunt germanii, împărțiți și ei, nu atât prin origină, cât prin religie, în trei confesiuni: catolică, protestantă și baptistă.

În general, germanii sunt foarte muncăcioși, și mai cu seamă foarte canivori. Protestanții și bapțiștii nu postesc de cât când... nu au carne. Taie pe an, fiecare familie, 5—10 porci, oi, vaci, 20—40 găște, găini, etc. Untul pe pâine este aproape nelipsit, iar când untul lipsește întind pe pâine untură de porc.

Cresc găște multe, pe cari înainte de a le tăia, le jumulesc de puf de 2 sau 3 ori pe an. Din puful strâns nemții fac saltele, în care se îngroapă când dorm, și tot cu saltele de puf se învelesc, astfel că dacă te uiți ziua la un pat, te miri cum se poate sui în el, având înălțimea unei-ori și de 1 m. 50.

La lucru, și ei, ca și caii lor, se mișcă grei.

Nu mănâncă mămligă. Nemțoaicele sunt însă foarte meștere să facă pâine; când mai ales o frământă cu unt, pâinea este excelentă. Deși fiecare casă are un cuptor de pâine, femeile germane se adunesc 3—4 și fac odată pâinea și o coc la un singur cuptor. Fac pâini de 3—4 kgr. una ca să le ajungă 3—4 zile. Cuptorul îl ard cu pae.

Tot cu pae încălzesc și enormele sobe oarbe, înalte și lungi de câte 2 metri, largi de 1 m. 50, făcute din cărămizi crude, numite chirpici. Gura lor este în tindă, și sunt încălzite din seară în seară cu pae, pe care le cară din curte cu furcile. Fînd încălzite bine, țin căldura 24 ore; dau însă un miros de bălăgar insuportabil.

Ca cultură generală, cei mai mulți sunt

știutori de carte. Școala lor nu durează de cât în timpul ernel. Ca profesor au pe pastorul lor.

Casele și le construiesc din cărămizi crude (ne arse), cu mortar de pământ sau de piatră, care abundă în Dobrogea. Ploile și zăpezile, udând și dărâmand această tencuială de pământ, sunt nevoiți să tencuiască în fie-care an. Spre a fi scutiți de această muncă, cei mai bogati acoperă cu scânduri pereții despre miază-noapte-răsărit ai caselor ca fiind cei mai expuși.

La țărani români când se însoară, ginerile merge să ia mireasa, însoțit, între alții, de câți-va tineri, călări pe cai; la nemți, se institue pe lângă tinerii ce se căsătoresc, câți-va cavaleri de onoare și câte-va domnișoare de onoare. Acești tineri de onoare au mai ales datoria să păzească pe însurăței de a nu li se fura nimic, și în acest scop, în timpul cununiei, cavalerii și domnișoarele de onoare fac horă, plimbându-se cerc în jurul însurăteilor, căci dacă li se fură ceva, păzitorii trebuie să răscumpere acel lucru cu orice preț. Suma de răscumpărarea lucrului pierdut este beneficiul miresei.

La bapțiști nu se face nici un fel de horă. Se bea, se mănâncă și se cântă cântece religioase.

La interanți se danțează; însă numai mireasa are dreptul să valzeze, și atunci anume cu cine plătește o taxă pe care o hotărășe lăutarul.

După ce cumpărătorul a plătit prețul și a făcut un ocol cu mireasa, lăutarul încetează cântecul și începe din nou licitația.

Dacă sunt concurenți mulți, ca la orice licitație, prețul este urcat; dacă sunt concurenți puțini, prețul scade. Chiar ginerile dacă vrea să valzeze, trebuie să plătească.

O particularitate a nemților este nestabilitatea lor. Plecați pe vremuri din Germania și stabiliți în Rusia, parte din ei au trecut în Dobrogea, unde și-au reînțemeiat gospodăria destul de bune. De și pământ li s'a dat destul, totuși unii din ei și-au arendat pământul, au vândut uneltele gospodăriei și prefăcând totul în aur, au emigrat în Anatolia (Asia mică). Aci însă, mergându-le rău, au

fost nevoiți să vie cum au putut înapoi.

După câțva timp, iar i-a ajuns dorul pribegiei, ducându-se de astădată în America de Nord, unde Statele-Unite le dădea câte 64 hectare de familie în Dakota de Nord și Dakota de Sud; în plus câte o sumă de bani (500 lei mi se pare) ca împrumut pe termen de 5 ani, pentru întemeierea gospodăriei.

Cei mai mulți din emigranți însă și-au manifestat prin diferite scrisori expediate de acolo, părerea lor de rău că au părăsit România și s'au întors în țară.

Afară de aceste naționalități, se mai găsesc în Dobrogea numeroși turci, tătar și armeni, cari convinși acum de solitudinea Statului român, au părăsit și ei gândul de altă dată al emigrării.

Mihail Butan.

CARNEA DE CÂINE ÎN GERMANIA

Dacă, de pildă, vizitând Imperiul cese vi s'a oferit la masă supă de broască, nu ați fi găsit supărător să vi se servească și friptură de câine. V'ar fi revoltat însă dacă acest fel de mâncare vi s'ar fi oferit într-o țară civilizată.

Ei bine, în țregatul de Saxa din Germania lucrul se practică și nu supără pe nimeni. Ba a fost urmat de întreaga Germanie. În 1910 chiar, o lege solemn promulgată, a anunțat teutoilor că carnea de câine este recunoscută ca bună spre a fi vândută în măcelării.

Nu sunt abatorii speciale pentru câini; din aceste animale sunt ucise în abatoriiile cailor și ale măgarilor.

Nu mai orașul Dessau are un abatoriu special pentru câini și consumă anual 250 de câini. Orașul are o populație de 50.000 locuitori.

Orașul Chemnitz are 200.000 de suflete și mănâncă 300 câini pe an. Lipsca, care are 400.000 locuitori, nu devoră de cât 100 de câini pe an. Autoritățile speră că acest număr se va mări.

În toată Silesia se mănâncă carne de câine. La Münich abatoriile au un loc rezervat pentru tăierea câinilor.

În Berlin nu există nici o măcelărie care să vândă carne de câine.

De altfel, germanilor le este rușine să mărturisească că mănâncă carne de câine și că acest gust se răspândește printre ei.

Doru.

Ursul indigen din Australia

Phoscolartus-Cinerus locuiește în pădurile Australiei orientale. Indigenii îl numesc „kaolo”, dar coloniile îl cunosc mai bine sub numele de ursul indigen.

Capul lui turtit, urechile-i mici și parcăse, ochii lui strălucitori, botul lui mare și obtuz îi dau o înfățișare particulară, particularitate care se mă-

rește prin lipsa cozei și prin forma picioarelor. Blana lui are păr lung, des, dar fin și lănos. Lungimea corpului împreună cu capul este de 60—70 cm.

Kaolo apare mai mult noaptea. Pe timpul căldurei mari el doarme, de preferință în vârful arborilor de gumă. Spre seară mănâncă.

Ursul indigen din Australia

Cu ajutorul unghiilor, el scobește ramurile tinere de eucalipt. Noaptea coboară pe pământ și caută rădăcini.

Foarte blând, cu toată înfățișarea lui aspră, ursul din Australia se mânia foarte greu și-și face treburile fără să se neliniștească de ceea ce se petrece împrejurul lui.

Femela nu naște de cât un pui. După naștere, ea îl poartă multă vreme în spinare și-i arată foarte multă dragălaşenie și iubire.

Arg.

TIMBRELE DIN LUME

Câteva avantaje ale filateliei

Există pretutindeni, de mult, destule persoane cari iau în răs pe filatelii, zicând că sportul lor este nefolositor și fără scop. Se găsește chiar filatelii cari la o anumită vârstă au părăsit colecția de mărci.

Colecția de mărci este totuși un sport, care are avantaje, poate mai multe ca celelalte sporturi.

Un filatelist chiar nou și puțin experimentat, poate într-un an sau doi să strângă cu puțină casă câteva mii de mărci.

În timpul realizării acestei colecții, filatelii ferventi se abțin de la plăcerile de altădată, de ex sporturile vătămătoare, întreținerea tutunului, frecventarea loca-

lurilor de petreceri, citirea cărților vătămătoare, lăcomia, etc.

Despre rest, se știe că cei mai mulți din colecționari nu fumează și mulți din ei sunt chiar și economi.

Afară de aceasta, colecțiile de mărci au o mare importanță pentru unele persoane, pentru că ele pot deveni un izvor de venituri și prin urmare un bun mijloc de existență.

În orașele din provincie au adesea loc expoziții, serbări prin grădinile publice, conferințe instructive, pentru a căror frumusețe se poate adăoga și colecțiile de mărci. Și de sigur că nici un comitet nu va refuza în programul său un astfel de compliment.

Este ușor de înțeles, că albumul în care se expun mărcile să fie convenabil, adaptat în acest scop. Este bine să întrebuințăm un album cu foi mobile. Foile aranjate cu gust și elegantă vor fi puse spre vedere, sub un acoperiș de sticlă, sau pe o planșă de lemn, acoperită cu un geam.

Expoziția unei astfel de colecții, într-o școală sau în timpul unei conferințe, având ca scop o operă de binefacere, va aduce filatelistului o mare popularitate, fără cheltuială și fără casă.

Este evident că mărcile cu culori mai vii sau de format mare, vor atrage mai mult atenția publicului.

C. Vel.

Cele mai scumpe timbre

Poate de multe ori vă veți fi întrebat până la ce prețuri se vând aceste hârtiute, numite timbre, cu ajutorul cărora poți trimite știri până în colțurile cele mai îndepărtate ale globului. Ei bine, sunt timbre ale căror prețuri trec peste 15.000 lei. Astfel primul timbru mai scump din lume este acela al coloniei engleze «Mauricius», din 1847, care poartă pe el effigia reginei Victoria I și legenda «post-office». El costă acum 20.000 lei, și astfel iată cum un timbru de 1 penny (10 bani) de atunci a ajuns azi la o așa fabuloasă sumă.

Al doilea timbru este al aceleiași colonii engleze, de 2 pence (20 bani) și costă 18 mii lei. În urmă vine timbrul de 1 cent din 1856 al «Guyanei engleze» și care costă 10.000 lei. Nu mai prejos se află și capul de bou al Moldovei din 1858 de 81 parale care costă 10.000 lei. În urmă vin alte timbre ca acela al insulei «Hawaii» de 5 cents din anul 1851 și care costă 3.000 lei.

De sigur că numai un colecționar ca Regele Angliei ar putea să-și permită luxul acesta de a da peste 60.000 lei pe cele 5 timbre descrise mai sus.

Leov.

Poșta prin aeroplan

Primul serviciu postal cu aeroplanul a fost inaugurat Sâmbătă, 10 Septembrie c.

Scrisorile sunt transportate cu aeroplanul de la aerodromul Hendon, aproape de Londra, la Windsor. Acest serviciu va fi zilnic; el este sancționat de directorul general al poștelor și funcționează urmând regulamentele poștei.

Pentru serviciul interior prețul cărților poștale este de 6 penny. Pentru serviciul exterior trebuie să se mai adăoge și timbrele poștale ordinare. Toate scrisorile și cărțile poștale sunt puse în cutii separate și ștampilate cu o ștampilă specială.

Expoziția filatelică din Turin

La 14 Octombrie st. n. s'a deschis la Turin o expoziție filatelică internațională sub patronajul comitetului de expoziție internațională. Această expoziție, dotată cu

numeroase premii (multe medalii de aur), va avea de data aceasta un mare succes. M. S. Regina Elena a Italiei a binevoit să acorde înaltul său patronaj.

Gh. D. — Ploesti.

Mexicul se liniștește

Viața normală și-a reluat cursul său în Mexic, de când președintele Porfirio Diaz, învins după o interminabilă dictatură de Francisco Madero, șeful partidului revoluționar, se refugie în Europa. Toți prietenii Mexicului îi doresc o oră de pace și prosperitate, și ca generațiile care se vor succeda să nu mai asiste la scene asemănătoare cu acelea ce s'au desfășurat timp de șase luni ale anului acesta.

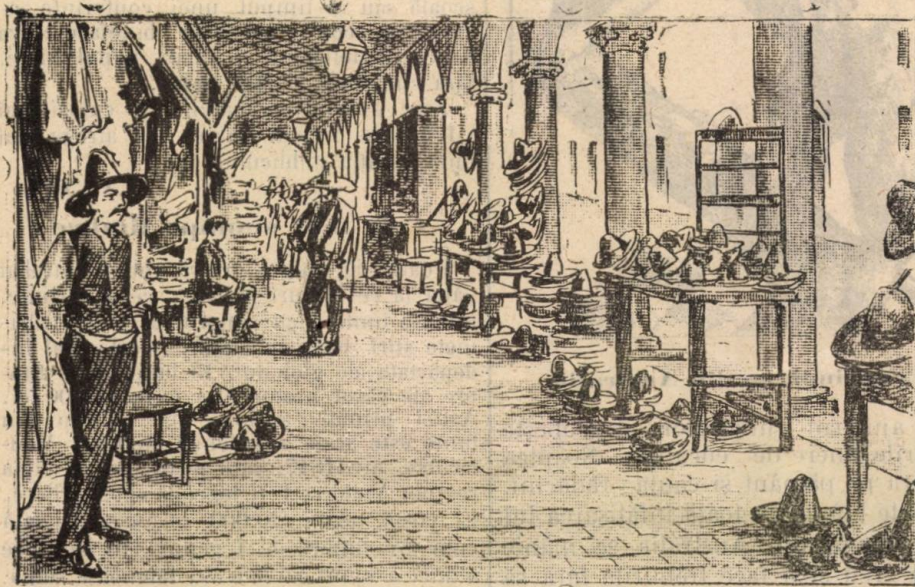
Dacă revoluția s'ar mai fi prelungit încă câteva luni, această țară frumoasă ar fi fost prada focului și a sângelui.

După plecarea bătrânului general Diaz,

Capitala avu norocul să nu sufere tot mai consecințele războiului civil. Lucrul acesta nu s'a întâmplat însă și în restul teritoriului unde lupta între trupele federale și trupele revoluționare a luat uneori caracter sângeros.

La Tereon, în vreme ce soldații regulați evacuați pozițiile lor și soldații revoluționari se grăbeau să le ocupe, populația profită de acest lucru spre a se precipita în cartierul chinezesc unde masacră 303 persoane.

Ea devastă patruzeci de magazine aparținând chinezilor, o bancă, un club frecventat de chinezi, restaurante, și împinșează spiritul distrugerii până a prăpădi și grădinile cultivate de chinezi.

Negustori mexicanî de pălării (sombro) —

când bandejele insurgenților fură autorizate să pătrundă în capitală spre a asista la recepțiunea triumfală a generalului Madero, toți *guerilero*, această rasă căsă care se credea stinsă de o jumătate de secol, mai toți de sânge indian, a probat că nu aștepta de cât ocaziunea spre a înflori. Ei au arătat prin ținuta și purtarea lor că nu fac parte precis din revoluționarii în masă.

Imbrăcați cu o bluză indigenă peste care se încrucișau două cartușiere, și cu pantaloni de piele, cu sandale în picioare, ei formați un contrast curios cu mulțimea cosmopolită grămadită în străzile orașului spre a reclama pe șeful revoluției triumfătoare.

Acest incident sângeros avu ca rezultat că guvernul Imperiului cerese să grăbit să prezinte guvernului mexican nota de plată. El reclama 100.000 piaștri pentru masacru și trei milioane piaștri pentru pagube produse de jefuire.

E pentru prima dată când China reclama indemnitați așa de mari pentru masacrele sale naționale. Și se pune o întrebare: dacă Mexicul va refuza să plătească suta de milioane de franci reclamată, încrucișetările chineze vor veni să bombardeze porturile mexicane?

Cine îndrăznește să prezică un asemenea conflict?

Sereno

DIVERSE

Un nou mijloc de a se mărita fetele.

Ziarul „Le Courier d'Odessa” mergea cam slab cu tirajul său și toate eforturile administrației și redacției nu adu-

ceau nici un folos pentru popularizarea ziarului. După mai multe chibzueli și încercări zadarnice, îi veni directorului o idee ingenioasă, pe care imediat o puse în practică. Se știe că ziarele dau diferite premii abonaților, în scopul măririi tirajului, astfel că fiecare abonat pri-

mește în schimbul abonamentului, un loz, prin care ia parte la premii prin tragere la sortii. Dacă ese numărul lozului său, câștigă premiul respectiv. Directorul „Le Courier d'Odessa” a pus pe cel mai bun redactor al său, d. Boris G., la... lotărie! Publicul fu înștiințat că un redactor, frumos, talentat, tânăr, s'a oferit ca premiu abonaților, însurându-se cu femeia, oricare ar fi ea, care ar avea lozul câștigător. Administrația ziarului se angajează să plătească viitoarei perechi o pensie lunară de 250 ruble. Iar logodnica destinată de sort va primi un cado de nuntă de 500 ruble. Ce credeți că a urmat de aci? Toate familiile cărău fete de măritat s'au abonat de câte 2—3—7—10 ori, câte fete sunt de măritat în fie-care familie. Zi și noapte trăsurile stău grămadă la poarta administrației ziarului și în câteva zile tirajul ziarului s'a mărit cu zeci de mii de exemplare. Redactorul cu pricina privește nepăsător pe fereastră la această îmbulzeală-manifestație, care i-se face lui însuși, ca vre-unui erou sărbătorit.

Și aci e chestie de noroc ca în multe alte împrejurări asemănătoare. Îți alegi mireasa, crezi că ai găsit o comoară și prea puțin timp după nuntă vine deziluzia și divorțul. Din contră sortul poate că-i va da o bună mireasă. Un adevărat sacrificiu însă va fi când tânărul redactor va lua vre-o „capricioasă” babă fără scrupul. Va trebui s'o ia de nevastă pentru toată viața, cum sună condițiile puse dinainte. În astfel de cazuri și mai ales când acest fel de premii va deveni obiceiuri la ziare, e de dorit ca tinerii, care se destinau gazetăriei, să se însoare înainte de a îmbrățișa această carieră.

Cât cântărește un miliard. — Se știe oare ce este un miliard? Un miliard în aur cântărește 322,500 kilograme. Volumul lui e aproape de 10 metri cubici. Trecut prin filieră, el ar da un fir de aur în stare să facă înconjurul globului.

Un miliard în argint cântărește cinci milioane de kilograme. Volumul lui e de 477 metri cubici. Trecut prin filieră, ar da un fir de 4 metri de diametru în stare să facă înconjurul pământului.

Ca să se transporte un miliard în aur, ar trebui 64 de vagoane, făcând un tren de 400 metri.

Dacă miliardul e în argint, ar trebui 1000 de vagoane de cinci tone și un tren de 6 kilometri! Ca să se ridice o bucată reprezentând un miliard de lei, ar trebui 6 mii de oameni. Iar miliardul în argint, s'ar ridica de 300 de mii de oameni, fie-care luând 10 kilo.

Un miliard în aur ar putea fi reprezentat prin 1,050 kilometri de galbeni așezați unul lipit de altul într-o singură linie.

Dar o singură coloană de acești galbeni s'ar ridica la o înălțime de treizeci și trei de mii metri, adică aproape de opt ori înălțimea muntelui Blanc.

În sfârșit s'ar putea cu un miliard să se facă douăzeci și două de soldați în

mărime naturală de aur masiv sau sease sute treizeci de soldați de argint.

Paratonerele.—O revistă de electricitate din Londra spune că a fost încă un inventator al paratonerului, înainte de Franklin. Procopiu Diwisch, profesor de filosofie la liceul din Luca (Boemia), ar fi stabilit cel dintâi paratoner la 15 iunie, 1754.

Ca și Franklin, Diwisch ar fi avut în potrivă-i toate prejudecățile populare și pe savanții oficiali ai timpului; dar, mai nefericit de cât ilustrul american, el ar fi fost silit să dea jos paratonerul pe care țărani îl invenovăteau că a făcut să fie acca secetă grozavă din vara anului 1756.

Cel mai mare imobil din Europa este aproape să fie gata. El se află la Londra și se clădește în cartierul Holborn. Suprafața de locuit este de 910.000 m. p., iar numărul camerelor este de 6553. Ascensoriile hidropneumatice, în număr de treizeci, comunică între cele 11 etaje ale clădirii. În mijloc este aranjat un restaurant comun pentru cei 8600 locuitori ai casei.

Costul acestei clădiri se ridică la 2 milioane 500.000 livre sterline.

N. Văt.-B.

Pelerinii întorcându-se din Meca

Fiecare ținut musulman trimite, la începutul primăverii, numeroase caravane cu pelerini la templul Caabah din Mecca. Dar, cum primăvara vine în epoce diverse după cum regiunile mahometane sunt vecine cu tropicul Cancer sau tropicul Capricorn, se găsesc aproape tot anul pelerini la Meca. Fiii profetului formează în jurul lui Caabah o grămadă în care izbucnesc de multe ori certuri. Așa, mahometanii Egiptului nu aparțin aceleas secte cu turcii. Egiptenii recunosc ca succesor legitim al lui Mahomet pe califul Ali, fiul Fatmei, care a fost fiica profetului.

Persanii fac parte din aceeaș sectă cu egiptenii. Și unii și alții declară că turcii sunt vechi sclavi.

Caabah este mai vechi ca Mahomet. Pelerinagiile la Caabah sunt de dată foarte îndepărtată. Poetii arabi din toate părțile veneau aci la un fel de concurs de versuri, concurs numit *luptele pentru glorie*. Poemele premiate erau gravate în litere de aur pe bucăți de pânză scumpă. Aceste bucăți de pânză erau afarnate în templul Caabah. Și acum se pot admira în acel templu cele șapte poeme ale faimosului Antar.

Pe timpul lui Antar, Caabah era presărat de peste trei sute șasezeci de idoli de toate felurile. Se găseau printre acești idoli gazele, cămile, cai și

diferite alte animale. În mijlocul lor era Crist și Maica Domnului. Întâia oară când veni Mahomet la Cabaah a fost ultragiat; venind a doua oară însă, îmbrăcat în roba sa verde și călare

de relique și de amintiri: stofe cu poeme, morminte de ale lui Mahomet în miniatură, coșulețe scumpe conținând bucățele de pământ sacru.

Ilustrația ce publicăm reprezintă un

ntoarcerea pelerinilor de la Meca

pe catărul său alb, Profetul distruse toți idoli din acest templu.

Când egiptenii se întorc dela Meca aduc pe spinarea cămilelor tot felul

grup de pelerini întorși dela Meca și ajunși în gara Cairo de unde vor merge spre locuințele lor.

Blaz

BRĂȚ DE FIER

MARE ROMAN DE AVENTURI

De LOUIS BOUSSENARD

— URMARE —

La un semn al lui Braț de fier, Genipa se apropie și pipăe și el pe Mustic.

— Stăpânul are dreptate, zice el liniștit.

— Apă, dați apă!

Madiana tocmai spălase fața bietului Tom Canon; acesta era în adevăr mort.

Genipa începe a freca pe Mustic, care iată că scoate un suspin.

Încetul cu încetul începe a se mișca, privește în jurul lui și de odată zice:

— Braț de fier! A, nu e vina mea! Sărmanul d. Saint Clair!

— Tata? Ce zici tu Mustic? Unde e tata?

Mustic, care și-a revenit, povestește tot ce s'a petrecut. Sosirea lui în cărciumă și cum a fost lovit de Regele ocnei... Dar Tom Canon trebuie să știe!

— Nu ne-a trădat el? întreabă Braț de fier.

— El? O, nu! El se făcuse om cum se cade, din pricina d-rei Madiana care l'a îngrijit, scăpat; dar unde e el?

— Va! răspunde Braț de fier, a murit.

— Mort? A, încă o crimă a acestui blestemat Rege al ocnei!

În câteva clipe se ține un consiliu de război.

Nu mai încapă nici o îndoială, planul infernal al banditului a reușit! A luat cu el pe Saint Clair ca să-l păstreze ca zălog.

Genipa, care făcuse înconjurul cărciumei, revine. A găsit cadavre. Oamenii lui Saint Clair au fost surprinși; sunt zece.

— Nici unul n'a scăpat, zice Mustic; d-le Braț de fier, numai d-ta singur poți scăpa pe d. Saint Clair.

— Jur să-l scap sau să mor cu el.

— Și eu jur să-mi îndeplinesc datoria, strigă Madiana.

— Madiana, va fi o luptă grozavă.

— Acolo unde veți fi, prieten al sufletului meu, voi fi și eu alături de d-ta...

— Fie! răspunde Braț de fier, sărutându-l. Genipa, Bachelico, Lami, sunteți gata?

— Stăpânul va vorbi și noi vom asculta, zice Genipa.

— Cât despre tine, Fichalo, rămâi lângă Mustic.

— Cum, stăpâne, răspunde Mustic, crezi că am să mor aci? Nu m'ai văzut? Sunt eu puțin cam sfâșiat, dar...

— Dar nu poți călări, băiete dragă.

— Am să mă silesc; deocamdată, la început, o să meargă mai greu, dar pe urmă... nu e așa, d-le Genipa?

Consiliul de război a decis; în câte-va clipe toate pregătirile sunt gata. Fichalo a luat în seama lui pe Mustic și l'a urcat pe calul lui.

— Înainte! strigă Braț de fier.

— Înainte! repetă Madiana. Vreau să scap pe tata!

De două zile mina Mitaraca este înconjurată. Regele ocnii și-a împărțit banda în două corpuri de câte o sută de oameni fie-care; una va merge cu el la cârciuma Sans-Espoir și va lua pe Saint-Clair, cealaltă va îndrepta spre mină primul atac, comandat de Mal-Crepi, tot atât de criminal și de crud ca stăpânul său.

Mal Crepi are însă ordine formale; sub nici un pretext nu trebuie să întreprindă vre-o acțiune decisivă. Să hărțuiască pe dușman, să l țină în veșnică spaimă, aceasta îi este misiunea.

Mai întâi ocașii s'au refugiat în pădure; prezența lor nu s'a aflat de cât prin furturi, incendii la câte-va case; oamenii de la factorărie au crezut mai întâi că sunt accidente datorite vagabonzilor de noapte.

Mina Mitaraca constituie un ade-vărat orașel. Deși Saint-Clair nu a avut încă vremea de a aplica în întreprindere procedurile moderne ale mecanicii și operațiunile se fac după vechile și simplele metode, totuși mina a dat atât de însemnate produse, că el a trebuit să ridice clădiri pentru lucrători și pentru administrație. Încă câte-va săptămâni și Saint-Clair avea gândul de a reveni în Cayenna cu sacul lui încărcat cu aur. Acolo și-ar fi regăsit pe fata lui iubită și amândoi ar fi luat pentru viitor hotărâri definitive.

Scrisoarea falsă modificase însă proiectele. Dar de unde putea el ghici îngrozitoarea catastrofă ce l amenința?

De Tresmes, după ce părăsise pe Saint-Clair, se grăbise a reveni la mină și acolo află întâmplările ciudate care se produsese în timpul lipsei lui. Fu și mai mult surprins, căci află că ultimele evenimente îi arătau limpede existența unui complot contra coloniei în floare.

După ce cercetă împrejurimile fără a descoperi ceva suspect, căci ocașii păzeau cu sfințenie porunca impusă, se grăbi însă a lua măsurile de apărare cele mai urgente.

TEATRUL IN STRADA

D. că toți cântăreții, acrobații și ceilalți artiști cari își câștigă pâinea având ca localuri de teatru... curțile și străzile Parisului și-ar da într-o zi întâlnire pe piața Concordiei din Paris, publicul și-r

curând să vie în ajutorul *street-performers*-ilor din capitala Angliei și a descoperi adevăratele talente printre acești «artiști ai străzii».

Arheta acestor a fost încredințată unuia din cei mai faimoși cântăreți comici ai Engliei, d. H. Pélissier, care,

Banda «Stanley-Minstrels».

da seamă că acești modești executanți desfășură adeseori un talent care ar trebui să le deschidă porțile celor mai mari muzic-halluri.

Căluzit de un gând filantropic, ziarul londonez «Daily Mirror» și-a propus de

secundat de alți profesioniști de concert, a ținut să meargă în persoană.

Ilustrația ce publicăm reprezintă banda de cântăreți veseli *Stanley-Minstrels* pe care d. Pélissier a descoperit-o în împrejurimile Leicester-Square. Costea

Trimise pe malul stâng al Alasnei femeile și copiii indienilor. În sfârșit făcu atâtea pregătiri, că Mitaraca putea ține piept unui asediu.

Și de Tresmes aștepta.

Două zile trecuseră; de Tresmes își sfârșise rondul, constatând că toți oamenii erau la postul lor și mai îndărjii ca orî când a se apăra.

— Măine cred că Saint-Clair va fi aci, spunea el credincioșilor lui, și toate grijile se vor risipi.

De odată o detunătură grozavă izbucnește, o lumină roșie ca un vulcan luminează aerul.

— Ierbăria a luat foc! zice de Tresmes.

În acelaș timp se aud ciocniri și strigăte furioase.

Este asaltul!

Mal Crepi a primit ordin a începe. Regele ocnii este acolo cu ceata lui. Să înceapă numai avangarda partida și el e gata a ține piept.

Un ocaș a putut pătrunde în mină, s'a urcat până la clădirea în care sunt închise munițiile destinate apărătorilor lui Saint-Clair.

A isbutit. Focul cuprinde clădirea și explozia sguduie pământul.

— Blestem! strigă de Tresmes. Aideți, băeți, este război!

Fluerături sueră prin aer. Oamenii lui de Tresmes sunt în picioare.

Atacul a început în patru puncte de odată. Dar de Tresmes a prevăzut totul; el îmbărbătează pe oameni și e cu ei. Urlete, țipete din toate părțile.

De odată se face o spărtură în metereză, în întăritură. Mal Crepi crapă de necaz, căci zice sbierând:

— O să fim prăjiți de vii aci.

Se încinge o luptă grozavă; de Tresmes este atins la umăr, însă luptă, luptă cu bărbăție.

— Predați-vă! zice o voce răsunând.

— Nicî odată răspunde de Tresmes; oamenii cinstiți nu se predau la fâlhar!

— Suntem cei mai tari! răspunde vocea. Aprindeți torțele!

Un spectacol fantastic se produce.

Numai decât se aprind crăci cu resină și se vede Mal Crepi cu oamenii lui, vre-o 50, cari au scăpat. Ceilalți o sută de ocași sunt tot acolo, cu fețele gălbejite, în frunte cu un bărbat înalt, sdravăn, care poartă o mască neagră pe obraz,—acesta e Regele ocnii.

Fără să vrea, de Tresmes se în-